

En liten Berättelse om alle de Namnen /
som uti Almanachen stå / med kort Beskrifning af
sielfwe Personerne / utaf hwilke hwar och en dag i året
sådant ett namn först fått hafwer / effter mångas åstun-
dan / dem til tjänst och ensaldig underrättelse upfatt /
som i den gamle Kyrkohistorien
aldeles okunnige äro.

A Et hela vår Almanach igenom står för hwar
och en dag något Mans- eller Qwinno-namn /
kommer förnåmligast utaf fordna Påfwerdömet /
som har på det sättet welat i Christna Församlingen in-
föra och i ewärdeliga tider bijbehålla wise Personers å-
minnelse / som denna beshynnerliga åran framför alla an-
dra tycktes hafwa förtient. Sådane äro Patriarcher /
Propheter / Apostlar / Kersare / Konungar / Biskopar /
Lärare / samt andre Helige och Gudsfruckrige Menniskior /
i synnerhet Martyrer: Hwilke alle antingen Jesu Chri-
sti Församling grundat / oppbyggt / förswarat / eller med
särdeles nijt och trohet tient hafwa; eller och änteligen
för Jesu Namn och Trones bekännelse sitt lif frivilleli-
gen upproffrat. För nåare dagar finnas ock wäl andre
beshynnerlige ting antecknade: men de Påfswisse hafwa
också med dem syttat på samma de afledne Helgonens åra.

Ett sådant deras Register på alle de trogne och helige
fallades Canon. Men Grekernes Calendarium, hwaruti äf-
wen de heligas Historier wid deras Fester woro införde /
hette Menologium. En förutan det / att Helgonen (som
i förstone intet woro så många) utaf bemålte Canon altid
uppräknades under sielfwa Mesan; bleswo ock sedermera
Martyrologia gjorde; hwilka i början woro allenast
Register på Martyrerne / samt med omständelig Be-

Prisning af deras utståndne marter och död; men sedan blefwo de ock berämlige hos Munkarne/ Fasti Confessorum & aliorum Sanctorum: der uti icke allenast Necrologia, Candelaria eller Obitoria, det är / alla Munkars och andra Heligas dödsdagar (som de kallade Natales) blefwo uppförde; utan ock deras meriter / beneficia och Donationer, samt med Regula Ordinis. Blifwande detta allsammans uti en bok insatt / til den ändan / att derutaf något skulle dageligen Munkarna föreläsas uti deras Horis Can.; samt att man kunde weta icke allenast på hwad dag i året hwars och ens Heligs åminnelse inföll / utan ock huru / särskilt ifrån andra / den samma årligen skulle firas.

Dock woro Martyrologia allmänne och universelle; men hwar och en kyrckja eller församling / ja ock kloster hade sitt eget särskilda Necrologium, Obitorium eller Candelarium; ja / utaf desse / såsom äldre / äro Martyrologia förfärdigade. Äter utaf dem är antelien ett widlöfftigt Candelarium Sanctorum universale ihopkommet. Men att komma in i sielswa Canon / är äfwen det samma som heter Canonizeras. Huru med detta Canonizerandet är beskaffadt / som först skiedde i allmänne och solenne Möten eller Conciliis, men står nu förtiden hos Påfwen allena / det vill man här omrörde lemna. Se derom Ceremoniale Romanum libr. 1, Sect. 6. samt Broweri Antiqv. Fuld. libr. 3, c. 9. Utas

Utas denne de Påfwißes Canon samt deras Martyrologis, ehuruwäl de til en god del äro uppfyllde med widsteppelser och sabelwärc / hafwe wij måst tagit vårt Candelarium Sanctorum, som här i största kärthet nu beskrifwas skal / och är grundadt på de förnämste första församlingens Lärars och Fäders / så wäl som andre gångbare kyrkio / Scribenters berättelser. Hwilket de Heligas Register är så wida sammansfogadt med wåre årlige Candelarii eller Almanacher / att / undantagandes Högtidsdagarne / på hwilke wi begå en wördsam åminnelse utaf Gudz største Nådemålgierningar / så hafwe wi för hwar dag hela året igenom något namn insatt; ware det sig utaf en Patriarch / Prophet / Apostel / Rensare / Rönung / Kyrkolärare / Martyr / eller någon annan Canonizerad Person / Man eller Qwinna; blifwandes ock någotsom / såsom i synnerhet Apostlarnas ihogkommelse med allmän Gudstienst begången. Hwilket alt wij dock ingalunda på de Påfwißes sätt och wijs göra til de afledne Helgons tiens och ära; utan endast och allena osielfwe i vår kallfinta Gudachtighet och dageligen förfallande Christendom til påminnelse och upmuntring / att efterfölja deras saliga och högstberömmelige Exempel i Tro / hoppet och kärlekenom.

Eljest bör man weta / att ehuruwäl wij uti detta vårt Candelario Sanctorum listet hålla os så strängt wid oswanberörde de Påfwißes Canon; Helgons åld / eller alla deras Obitoria och Martyrologia, att icke wi många canonizade; (det är / för helgon utropade) Personer / besynnerligen derest flere komma på en och samma dag / uteslurit och någre andre i stället intagit / hållandes os alltid wid det wisast och anständigast pröfwe; så måste wi

litwål något behålla / som i sig sielfft och intet särdeles behaga skulle; om icke sådana namn altid betecknade och utmärkte wijsa dagar / som eljest intet kunde igenkännas uti gamle bref och handlingar: Såsom til Exempel: en dylik skrift wore daterad dagen förr Korsmesa dagen: huru skulle man weta hwad dag i året detta är / om icke i vår Almanach för den 14. September stode Korsmesa? De dagar / hwar S. i denna Beskrifningen står framföre sielfwa namnet / de äro uti Påswedomer fulkomlige Helgedagar / warandes här och de dertillhörige och då brukelige Evangelier och Epistlar merendels citerade; äfwenledes de dagar besynnerligen nämde / som fordom i vårt Sverige blifwit med ordentelig kyrkogång helgade. Men hwilke Helgedagar hos de Påswisse ännu äro behåldne / kan synas uti det kunnige Calendario Gregoriano eller Reformato, som gemensligen kallas Nya Stylen: ty der äro inga andra namn insatte / än dese / som och dersöre alla stå med röda bokstäfwer.

Uti JANUARIO.

DEN 1. dagen begå wi wårs HErres och Trälsares Jesu Christi Omvändelses Högtid.

2. Ar Abels dag / som plågar räknas för den första Martyr i gamla Testamentet. Han wart af sin egen Broder Cain ibiållslagen. Se 1. Mose Boks 4. cap.

3. Den rättfärdige Enoch / siuende Patriarchen ifrån Adam / blef af Gud lefwande upptagen. 1. Mos. 5: 24.

4. Patriarchen Mathusalem / som lefde uti 969. år. Se 1. Mose Boks 5. cap. 25 / 26 / 27. wers.

5. S. **Telephorus** / den siuende Biskopen i Rom / hwilken först bar i Församlingen infört den 7. wefors långa Fastan för Påsk / som wi kalla Fastlagen / äfwen och förordnat treuue Julwefor / den första om midnatten / då wår HErre Kristus skal hafwa blifwit födder; den andra wid morgonrödan / då barnet Kristus besöktes af Herbarne; och den tredie om tiusa dagen / til äminnelse utaf wår bärliga Förlöfningsdag / som då war oppgången. Denna Heliga Mannen blef år efter Christi börd 131. den 5. Januarii under Kysar Hadriano dräpen för Christna Troons skull / och blef således en Martyr / sedan han varit Biskop i 11. år / 3. månader och 22. dagar. De Påswisses Evangelium på denna dagen är af Matthei 2. cap. ifrån den 19. w. til ändan / och Epistelen Gal. 4. ifrån 1. til 8. wersen.

6. Denne dagen heter hos de Påswisse de **Helige tre Konungars dag**: men hos oss Epiphania, det är en uppenbarelses- och uplysningdag; alldenkund den upsjödda werldenes Återlösare sig på denna dagen genom en besynnerlig stierna för de wijsa män af Osterlanden (som någre mena hafwa varit tre Konungar) uppenbarat / och såmedelst beghnt at låta sin salighet lysa äfwen; wäl utöfwer Hedningarna.

7. **Isidorus** en Gudfruktig och lärd Biskop uti Seville i Hispanien wid år 627. / som bar många bärliga saker skrifwit öfwer den helga Bibelen / och öfwer 70. Rätterska Secter förlagat. Han skal om Mahomet (hwilken i hans tid kom en gång til Spanien / men förr

an han hade begynt sitt gataa wäsende / utaf des anse-
te och orsön (physiognomie) hwar kunnat se och säga/
at han skulle både Guds Församling och det werldsliga
Regementet mycket ondt tillfoga. Under Heraclio blef
han död.

8. **Erhardus** / en Skotte wid år 750 / eller som an-
dre förmåla / en Biskop uti Trier eller i Friesingen / som
giort blinda seende / förutan många andra underwärf.
Denne skal af Påfwen Leo IX. år 1050. blifwit canoni-
zerad, någre hundra år efter sin död.

9. **Julianus** / en Biskop i Toledo / under den Gö-
thiska Konungen Erigio / har skrifwit tre böcker emot
Judarna / och bewijst / att Mesias war sansfärdeliga
kommen / och att hans ankomst just träffade in med gam-
bla Testamentets Prophetier i alla mål.

10. **Alicanor** / en af första Församlingens sin Syflo-
män (som emtalas i ApostlaBärning. 6. cap.) har haft
en särdeles Guds nåd och en undergåörande troo / samt
drifwit sitt Prediko ämbete med stor uijt; men år om-
pper på denne 10. Januarii worden en Martyr uti Cy-
pern.

11. **S. Cyginus** / den tjiönde Biskopen i Rom / han
har först inrättat Gaddrar / hwilka skulle mittna om
Barnens dop och Christendom / der de uti förföljelse
blefwo af daga tagne. Under Kaysar Autonino Pio år
142. fick han Martyr-kronan / och blef på denna dagen
begrafwen uti Vaticano. Hans äminnelse år ock hos de
Påfwise altid begången på denne 11. Januarii.

12. **Arcadius** / en Martyr / år uti den Africaniska
Förföljelsen under Konung Genserico tillika med andra
fromma Christna / som på Konungens besallning icke
wille antaga Arii Kätterska lära / förwißt i landsflyktig-
het / på många sätt marterad / och änteligen dräpen.

13. **Canutus** eller S. Knut / en Kong i Danemark / som
der först inrättat Christendomen / blef ock derföre af det
hedniska folket dräpen. Han år ibland Martyrerne op-
förd och canonizerad wid år 1120. Men att han som an-
dra Helgon äfwen blifwit ärad och tilbeden här i Sveri-
ge / skönies derutaf / att Tiugunde dagen också varit he-
lig eller en Helgedag.

14. **S. Felix** sedan han i 44. år varit Biskop uti Ab-
dirita / blef han uti den stora Wändiska Förföljelsen / i
sin höga ålder / och då han genom slag hade mist både
mål och känsel / tillika med 4966. andra Christna i lands-
flyktigt fördrifwen / och fördes bort fastbunden twärt
öfwer en mulasma.

S. Hilarii fest år ock på denna samma dagen firad
blefwen. Denne har varit Biskop i Poictou, en förtref-
felig man emot det Arianska Kätteriet.

15. **Maurus** en Abbot / blef af sin läremästare Ab-
boten Benedicto / uppå några Fransöfka Legaters begär-
ran / sänd til Frankrike / där att instifta Munke-orden
och klosterlesworne / det haf ock med god framgång-gior-
de / samt införde i alla Städerne Munke-ceremonier uti
deras förkor; han skal hafwa gått på watten / samt giordt
andra underwärf; blef änteligen på denna dagen död
af Sjido-sygn / uppå sitt 73. ålders år.

16. **S. Marcellus** den 29. Biskop i Rom på det 20.
Kaysar Diocletiani Regerings år. Han log at den Ty-

Sammens Maxentii befaling / att han skulle försaka sitt Biskopsambete och offra åt de Afgudiske belåten; hwar före han och blef med elak skank utaf Bostap och annan orenlighet till döds plågad. Dock äro de som med andra omständigheter skrifwa / att han blifwit marterad under Kenser Maximiano / sedan han varit en trogen och flitig lärare i 5. år / 6. Månader och 1. dag. Han skal hafwa inträttat 25. Biskops stifter / att så mycket lättare

både de skulle kunna bli döpte / som bekände sig til Christna läran / och Martyrerne äfwen bli begräfne. På denna dagen brukas ännu uti Påfvedömet Evangelium af Luc. 12. w. 35. 40. och Epistelen af Hebreernes 13. w. 7. 17.

17. **S. Anthonius** war alt ifrån sitt tiugunde ålders år en af de Gudfruktigste och äldste Eremiter uti Egypten; hålles för wara den förste / som har kommit opp med klösterwäsendet; han har skrifwit tre Epistlar eller Sän debres / uti det Egyptiska språket / af Apostoliskt innehåld; propheterat förut om det Arianiska Kätteriet / och sedan äfwenwål lagt sig hårdt deremot / gått igenom hela Staden Alexandrian / och offentlig utropat Athanasium för den Gudomeliga sanningens Predikant / men Arium för des Fiende och motståndare; dödde 105. år gammal / på det 21. Kenser Constantii regerings år / eller effter Christi börd 358 / eller som andre wilja 361. på denna 17. Januarii.

18. **Prisca** / en Romersk Jungfru / wart på Kenser Claudii befalning förder i den Hedniska Afgudens Apol-

los Tempel / honom att tilbedia / men wille det intet giora / utan tilbad den lefwande Guden troligen / alt trug och hot oaftrat; utträttade och med sina böner så mycket / att Afgudabelåtet igenom en jordbåfning wart omkullkastadt tillika med fierde delen af kyrkian / hwarigenom många Afguda Präster omkommo. Men hon blef derpå uti en sann Christi bekännelse och stort tålamod jämmerliga marterad och af daga tagen år 273.

19. **Henricus** eller St. Hendrik / en födder Angelsman / war först Biskop i Uppsala; men sedan förde Konung Erik IX. (eller den helige) honom öfwer till Finland / der at omwända folket ifrån deras Hedniska mörker till Christendomen / och fick Wendamechs Socken til sitt Biskops-säte (hwilket anteligen 100. år derefter flyttades till Åbo) wid år 1150. han blef sidst af det Ugudaktiga folket dräpen / och skal ligga begräfwen uti Roussis kyrka wid Åbo; wardt och ibland Martyrer och helgon räknad / så att denne hans döds dag sedermera utwaldes och påböds till hans äminnesses årliga begående / som är kallad Hindersmesa.

20. **Sabianus** wart den 21 Biskop i Rom / som wärlstes / på det sättet / att när han med några sine wänner reste dit / till att se på en ny Biskops wahl effter Anterum år 238 / kom en dufwa in flygandes / och satte sig på hans hufwud; och dervå wart han strax sätter på Biskops-sätet och ordenteligen wigder; men blef och sidst denne 20. Januarii en Martyr år 251. wid begynnelsen af Decii regering / för det att Kenser Philippus / som utaf honom war döpt blefwen / hade gifwit honom belå sin Skatt; Sam.

fammare. Denne Fabianus skal hafwa bryt så kallade
Oratoria eller bönehus/ lika som små Capell/ öfwer Martyr-
rens grafwer. Han war / som sadet / Romers Biskop
i 14. år och 11. månader.

Sebastianus skal äfwen på denna dagen hafwa be-
kommit Martyrkronan år 287. under Kysar Diocletiano.
Han war födder i Marbonia uti Frankeriske / och under
bemälte Kysare en Krigs-Öfwerste; blef utaf Martyrer-
nes beständighet beuekt till att bekänna sig til Christen-
domen; och derföre uppå Kysarens befallning förder ut
på marken / bunden wid en stubbe / och med pijlar til
döds stuten.

21. **Agnes** / en helig adelig Jungfru uti Rom / 13.
åra gammal / kunde en twingas till att tjena Gudinnari
Vesta (utan besvottade alla de hedniska Afgudar) icke
eller att låta gifta sig med den Hedningen Öfwersta
Stadsfogdens Son / som henne för hennes Skönhet låg
hade; och ty blef hon först för alt folket naken ståder; då
en Guds Ängel henne med en sådan klarhet omgaf / att
ingen kunde se uppå henne; hon ock strax / i sin ifriga
bön hörd / fick se en hwijt Klädning för sig liggiande /
den hon sig pådrog; sedan kastades hon uti eld; men som
hon äfwen derifrån kom underligen bort ockadder / så
blef hon dock änteligen med en knif ibidastucken på den-
ne 19. Januarii år 306. under Kysarne Diocletiano och
Maximiano.

22. **Vincentius** en Granior och helig Lemit / wart
ock för sin sanna Christendoms skull under Diocletiano
igenom Högdingen Dacianum uti Valentia grusweligen
pijnt.

pijnter. Först lades han på en sträckbänk / och blef til
bela sin kropp ömkeliga sargad och sönderriswen med jern-
spitsar eller taggar / samt af Högelsknektarne med klub-
bor slagen; sedan lades han på ett halster / sären resvros
åter opp med järn-häflor / deruti instuckos glödande jern-
blecks stycken / med brinnande swafwel; den usla kroppen
besprängdes sedan med bett salt / och fastades omföder
uti ett orent / mörkt och altför ohggeligit fångelse / med
bundna fötter wid en stor klabb / der han ock änteligen
blef döb (ehuruwäl någre berättat att han är halshug-
gen) på denne 22. Jan. 289 wid år 300. hwilket alt han aans-
ka tåleligen utskätt. Hans döda lekamen skal ock blif-
wit för foglarna på marken utlagd / sedan i hafwet fastad /
men änteligen wid stranden igenfunnen och af Gudfruk-
tige menniskior uti Valentia begrafwen.

23. **Emerentiana** äfwen en Gudälskande adelia Jung-
fru i Rom / som fölgde Agnes i döden / och fick Martyr-
kronan på samma dag. Ty när Hedningarne kastade
stenar på de Christna / som skulle begrafwa Agnes / så att
desse med plåg kommo undan / blef Emerentiana öfr-
sträkt wid grafwen qwarstående / och bannade dem / att
de så förföljde de öfkyldiga och fromma Guds Men-
niskior; wardt altså der strax til döds stenad / och 2. dagar
derefter på denne 23. Januarii begrafwen.

24. På denne dagen är uti Upsala ärligen firad den
helige Konung **Eriks** den IX. Bens öfverförelse eller
inskyttande ifrån gamla Upsala til den nya Staden / der
de ännu liggia och wiissas uti en Silfwerklita förgyllder /
som står fram wid Altaret i Domkyrkan. Uti samma
Translation blefwo jemwål några Arche-Bisshops liks
reli-

relquier eller bent optagne och öfverförde: som skedde år 1273. under Konung Waldemar / med stor process / uti hwilken gingo Konungen sielf / Archie / Biskopen Tolcko / Ridderskapet och Adelen samt menige almogen.

25. Den Helige Apostelens **pauli Omvändelses** Fest / som skedde år 33. han har ock ibland Hedningarna många förföljelser och plågor utstått för sina trogna predikningar skull; blifwandes han sist i Rom halshuggen under Kejsar Nero år 70. Om hans öfriga Historia kan läsas utaf vår Heliga Bibel / Apostla Sierning. 9. och 23. cap. item 18. w. 3. 1. Thefal. 2: 9. 2. Thefal. 2. w. 7. 8.

26. **polycarpus** / den Helige Evangelistens Johannis Lärjunge / har wäldeligen kämpat med fätrarena; skal ock hafwa skrifwit en Epistel eller ett bref till de Philipper / blef år 170. på denne 26. Januarii lagder uppå bål och brand; men (som elden intet skadde honom) der strax ihjälstucken; och rann utaf honom så mycket blod / at all elden derutaf släcktes. Detta skedde under M. Antonino och Lucio Vero / på denne 26. Januarii år 167. och på Polycarpi 86. ålders år / då han varit Biskop i Smyrna uti den mindre Asien i 70. års tid.

27. **Johannes Chrysostomus** / en helig och stor Kyrkiones Lärare / är födder i Antiochia / studerade först i den werldsliga wissheten / tänkte sedan att bli en Advokat; men betraktandes det Ämbetets besvär och orolighet / lade han sig på den Helige Skrift; blef Biskop i Caesarea Cappadociae och sedan i Constantinopel; war en förträffelig wälsalande man både i lärande och straffande

de / (hwarföre ock hans tillnamn betynder en gyllende mun) så att de andre Prästerne utaf afwund började hata honom / i synnerhet / som han också höll på med ett Reformations wäsende i församlingen. Han har skrifwit en bok emot Judarna / en om Prästeståndet / så ock eliest äthylliga andra; blef igenom Kätteriskt Hof-folks och i synnerhet Kejsariannans Eudoxias anklagande af Kejsar Arcadio i landsflyktighet förwißt / och dog deruti. Men hans lik wart efter Theodosii den yngres befallning af Biskopen Proclus til Constantinopel tillbaka fördt / och der begrafwet på denna 27. Januarii.

28. **Carolus Magnus** / den Frankiska Konungens Pipini Son / sedan han i ungdomen uti Språk och andre wettenskaper studerat / men beshinnerliga uti Propheternas / Apostlarnas och Augustini Skriffter sökt den Gudomeliga sanningen / och alla Christeliga dygder efterjagat; förde han många stora krig med lycka och äro. Hwarpå han den 28. December år 800. offentligan för Kejsare i Rom utropes och förklarades. Det Occidentalska eller Romerska riket / som då war grusweligen förstört och söga bättre än öde / brakte han uti godt stånd / omwände Saxarna till sanna Gudens kändedom; in- och öpprättade Biskopsdomen / Akademier / Skolor (nämligen i Paris / Pavia och Bononia) och klöster / ja / nästan hela Religions wäsendet: ty som han war en rätt sanfärdig Christen och Gudälsfande Regent / så gaf ock Gud honom seger / wälsignelse och framgång i alla hans verk / och regerade Gud honom så / som han wisserligen af Gud war upwåkt att regera til hans församlings nytta. Med ett ord: han räknas för en af de aldrastörste och dyraste Monarcher / som varit i werlden. Han blef denne 28. Janu-

Januarii år 814. död utaf hetsig feber och Sidosftugn / på sitt ålders år det 72. sedan han i 14. år varit Kaysare. Påfwen Hadrianus uppå Kaysar Friderici Barbarosæ förbön canonicerade honom år 1166.

29. **Valerius** en af de två och stuttio Jesu Christi Lärjungar / blef med två andra / nämligen Maternus och Eucharinus af Apostelen Petrus utskickad til Frankrike / Colln och Trier / til att predika Evangelium; omfider wart han ock Biskop uti Trier: der han som en helig och Christen Lärare saligen affomnade.

30. **Adelgunda** / en Gudfruktig Winiacensisk Jungfru utaf Kongligt blod / wedersakade de åthskillige hederslike åkten-skaps tilbod / som hon hade / och blef en Munna / uphngade med sina egna medel det Malbodieniska Klösteret i Frankrike / och war der Abbotiska; blef ånteligen dår sammastådes död utaf Kråfswetan i höggra bröstet / på denna dagen.

31. **Vigilius** / födder i Rom / studerade i Athen / men förnåmligast läste han den heliga Skrift samt the Helige Lärares / Nazianzeni / Basilii / Athanasii / Augustini / och Hieronymi böcker / wart så på sitt 20. år Biskop uti Trident. Hvilket åmbete han troligen och med Församlingens stora opbyggelse förestod åfwen i 20. år; han brachte många hedningar både når och fierran til Guds nåde / lius; har skrifwit (förutan mycket annat) 5. böcker emot Nestorii och Eutrichis Smärmerie; ånteligen når han en gång kom til Ravenna / som ock hörde til hans stift / med två sine bröder / predikade dår / och nederflog den Afgudens Saturni beläte / stignade Vönderne honom ihjäl / år 470.

1. **Brigida** eller Brigitta / en skön Jungfru ifrån Skottland. Hennes Fader Dubtarus sålde henne bort / tillika med hennes moder / som war hans piga / (ty medan hon war oäcka / fick han intet ba henne i huset för sin Hustru) år en Trullkarl / som lärde henne Swartkonsten; så att når hon war manwuxen / wille hon intet giffta sig; utan for til den Sodreniska Biskopen Marilla / blef hos honom på den Mona uti Munka-klåder / och gjorde med sin konst åtskilliga underwårk / såsom watten til wijn (når folk begårde öl utaf henne /) de som af naturen varit blinde / gjorde hon seende / åfwen igenom wijgwattnet stenar till salt / förutan mycket annat. Hon blef död år 518; och denna Trullkånan hafwa likwål de Påfswisse råknat för ett Helgon.

2. Jungfru Mariae Kyriogång eller Kenselse-fest efter Mose lag / Lewit. 12; år eljest i Sverige fordom kallad Kyndels-Kyndil / Qwindels / Qwinder / Kyndel / Kynders / meßa / utan twifwel af Latiniernes candelæ, hwilket / åfwen som Finnarnas kyntilä / och wåra Bermelåndingars kyndell / betyder lius; ja / de ha ock sagt Liusmeßa Dagen: dels af de många och store warlius / som Jungfru Maria till åra då mer ån på andra helgedagar / brunno uti kyrkor / klöster och helgons hus / dels ock emedan på denna dagen alle de lius blefwo inwijgde / som belå året igenom stulle brukas: Hafwandes ock de gamble Romare på denna årsens tid gått omkring sina framledna wåners griffter med brinnande lius och bloß. Detta år åfwen til någon del hos oss Christna blifwit hñbehållet / på det wi stulle genom en sådan liusa-bögtid påminna oss det sam-

tydliga luset / som hela världen oplyser / Guds och Mar-
rie Son / Herran Jesum Christum.

3. **Blasius** / en Biskop uti Sebastia i Cappadocia/
Funde intet bringas ifrån den lefwande Gudens dyrkan;
utan stack sig undan wid Diocletiani och Maximiani för-
följelser / flyp in uti berget Argeus / gömde sig där / och
blef en Eremit; under hwilken tid han många sjuksdomar
både på menniskior och så botade. Men änteligen warte
han utaf Landsfogdens Agricolari Soldater grepen och
i swårt håkelse kastad / sedan hängdes i ett trå (emedan
han än då intet wille offra afgudomen) illa slagen / med
järn-håklar reswin / och änteligen den 3. Febr. år 287.
halsbuggen. Hans dag war hos oss fördom en lätt-helig-
dag; och predikades här ännu wid år 1526. på den-
na dagen det Evangelium utaf Joh.
12. cap. 24/ 25/ 26. wers.

PRO-

Continuation af en fort Beskrif-
ning utaf de H. Människior / hwil-
kas Namn uti Allmanachen äro
insatte.

Den 4. FEBRUARII.

Ansarius / först en Corbeyenssk Munk / of
sedan Biskop i Brehmen / blef på begäran af Ken-
saren Ludowico 2:do eller balbo hit i Sverige til
Konung Wiörn sänder år 831. (Någre säija / att han of
hastighet / Wimbert of Gautbert med sig) Som han war
en mycket lärdd of nijt / älsfande man / förträdde han of
sitt anförtrodde ämbete så medelst den Christna Lärans
idlesamma predikande / uti halft annat års tid / att han
passade stor frukt / of omwände wårt Swenska folk ho-
retals ifrån Hedendomen til Guds sanna kannedom;
bygde of en kyrkia uti Hufvudstaden Wiörkö. Dervå
reste han för sitt ämbetes skuld hem igen / of blef då af
Påwen Gregorio V satter til Archie Biskop uti Ham-
burg / samt Apostolisk Legat till de Nordiske Konungariket /
Sverige of Danemark (ty han war äfwen den som om-
wände Danarne) eller deras andeliga Förman. När
han reste bort / behålte han fuller en annan skickelig man /
Gautbertum / som of kallades Simon / i sitt ställe: men
denne med all sin åhoga of nijt blef änteligen af Hed-
ningarna utur landet fördragad. Då kom Ansarius an-
dra gången hit / of sikk åter stort arbete med de afaudi-
ske styggelsernes utrotande. Omfider för han tilbaka
hem igen / och blef död i Brehmen år 869.

5. **Agatha** en Gudstuktig Jungfru uti Catana i Sicilien. Hon wille hwarken med goda eller onda samtykta till Qwintiani (en Boromästares) otuktiga begäran/ ev eller förneka sin Herre Christum: ty låt han henne binda of slå/ affskära båda hannes bröst/ samt riswa köttet bort undan fotbladen/ of så skulle hon gå uppå hwassa glas/ klärswor/ under hwilket pinande of marterande hon icke en gång suckade/ utan hade alltid ett tåligt of frimodigt hierta/ gladt anseende/ lustiaa miiner/ samt oförsträkte ord i munnen. Derrå kastades hon i fångelse (der hon underligen blef belad) of lades sedan på glödande kol: men som då just en jord bäfning inföll/ wardt hon åter insatt/ och blef så död i en lefwande tro/ under Kaysar Decio/ år 252. den 5. Febr. hwilken dag of hos of fordom warit helig.

6. **Dorothea**/ en Flön Christen Jungfru uti Alexandria (Modren har hett Dorus och Modren Thea) af adeligt of förnöget hus/ wart äfwen så för sin Guds Dygd kan fasttagen. När hon fördes ut till sitt lidande/ hade hon sig på wackrare maneret utstofferat/ så att Kaysaren Maximinus fick behag till hanne/ gaf hanne off bemilligen sin wilja till tånna; men hon swarade honom: hon kunde intet bestålla sin Kropps tempel/ som redan war Gudt upoffrat of helgat/ hwarken med afguderij eller flör/ lesnad/ begärandes hon ingen nåd eller ynnest hos en sådan; utan skulle han fördenstull fara fort i sin grymhet

det emot hanne; hon wore beredd att dö. Någre wilja/ att det warit Landsböfdingen ofwer Cappadocien Fabricius som hanne sölanda anmodat/ låtit slå of hudflänga hanne/ sökt (men det förgräfwes) att afbränna hannes bröst/ of sidst låtit halshugga hanne den 6 Febr. under Diocletiano/ år 287.

7. **Richardus**/ en Konung i Angeland/ ofwerlät regeringen til sin Dotter Walburg samt sina två Söner Willibald of Winnibald/ of begaf sig frjwilligt uti Landsflyktighet. Sedan han först warit hos Archievisken i Mainz Bonifacius (som war en född Auaelsman)

of sedan åtskilliga länder i största elände of många sårigheter genom farit/ kom han of ofwer de Alviske bergen in uti Italien; deräst han länge uppehölt sig uti ödemarker. Endteligen blef han på sin resa til Jerusalem död uti Luca i Hetrurien/ of der begrafwen år 750. Någre skrifwa om en Kong Richard i Engeland uti det tolfte Seculo/ att när han af en helig man förmantes til att gifva bort de trenne Döttrarne/ Girisbeten/ Högskälden

förden of ofwerflödigheten/ skal han hafwa gifwit den första åt Munkarne/ den andra åt ett slags Soldater/ Templarii kallade (hwilke höllo wakt på Landsvägarne of bewarade de resande för Rofware) of den sidsta åt Praelaterne.

8. **Malachias**/ den sidsta af Propheeterne uti det gamla Testamentet eller förr Christi tid.

Syrus/ som af andre på denna dagen införes/ har warit en Martyr wid Alexandria uti Egypten/ of lidit uti Kaysar Decii förförligelse; han kunde hwarken lättas eller

strugas till att tjena afgudar: ty blef han spetad på en påle/ of sålunda död.

9. **Apollonia** en Jungfru i Alexandria/ Kunde med inga hotelser bringas ifrån den Christna Troons bekännelse/ of att tillbedia de Afgudiska belåten: ty blewo hånne tänderne uhr munnen slagne/ of hon sedan utförder att lefwandes brännas. Men hon practicerade sig uhr Böbels/ Anekternes händer/ of förana sigelwiliat i elden; så att desse förundrade sig/ det ett Qwintfolk war wilkigare til att gå i döden/ än som de till att aflifwa hånne. Of så afled hon denne 9 Febr. år 252. under Decio.

10. **Scholastica**/ en Christen of Gud, ålskande Jungfru/ gifte med sin Broder Benedicto Nursino (som kom, mer att beskriwas wid den 21 Martii) i flöster uppå bergget Capino uti Welskland/ derest hon efter brodrens reglor förestod Munnorne intill sin död år 535/ den 10 Febr. der sammastådes blef hon ofte begrafwen.

11. **Euphrasia** eller **Euphrosina** Panutii/ en Alexandrinisk Borgares Dotter. När Fadren wille gie hånne en ogudaktig ung Adelsman til äkta/ lemnade hon Fadrens hus/ gaf sig ut för en Mans person/ kallade sig Smaragthus/ of gifte i flöster: derest hon först lefde tillsammans med de andre Munnarne; men sedan/ efter Abbotens inrådande/ uti ett besynnerligt of särskildt rum för sig/ dock ofänder/ uti 38. års tid/ till des hon återliga wart illa siuker/ kallade Fadren till sig/ bekände sig för hans Dotter/ of sist under hans händer gaf upp andan på denne 11 Febr.

12. **Eulalia**/ en helig Jungfru i Barcelona uti Hispanien/ som på sitt trettonde ålders år/ under Kejsaren Diocletiano/ i den tionde försölielsen/ med oförlifkelig fåndaktighet åtskillige de grusweligaste Martteringar lidit/ of blifwit sist på denne dagen wid år 300 korsfäst: emedan hon med afsmarjanne of hårde ord straffat Hösdingen Datium för det mykna Christna Blodets utgiutande/ samt de Hedniska Af, Gudarna Isis/ Apollo of Venus försmådar. Hånnes Siäl berättas hafwa synes i Dufwo liknelse uhr kroppen till himbla upfara.

13. **Agabus** uti Antiochia en af de 70 Christi Lärjungar of en Prophete i nya Testamentsens tid. Om hånne kan läsas hwad den heliga Lucas skrifwit uti Apostla Gärningarnas 11. cap. 28. w. 16. samt 21. cap. w. 10. 16. of skal han wara genom en stilla död afgången åstwen på denna dagen.

14. **Valentinus**. Af detta namnet äro tre Martyrer of Helgon: men wij nämne allenast den/ som warit en Romersk Präst eller Biskop uti Interumina; blifwit för Christna Troons skuld grusweliga slagen/ i fångelse lågd/ of derifrån om nattetid utkastad/ samt uppå Ståthållarens Placidi befallning halshuggen under Kejsar Julians Apostata den 14 Febr. år 362.

15. **Sigfridus** en Engelsman of första Biskopen uti Wexio i Småland wid år 980/ utaf Konungen i England Alfred hit insänder. Han döpte Olof Skot; Konung uti en fälla wid Husaby i Wexer. Götthland; år återligen död den 15 Febr. år 1072.

16. **Juliana** uti Nicomedien en förträffelig siön Jungfru/ wardt utaf Hösdingen Eusebio anmodad att

medersaka den Christna läran; så ville han taga hämne
till äkta. Men som hon alt detta afslög; wart hon först
af sin Fader Africano hårdeliga slagen / sedan off af Epi-
scopo på allahanda sätt pijner / i hårtelse kastad (derest
hon skenbarliga med Diefwulen kämpat) of deruppå i
eld of ranno lagd: (Se Macchab. 7. cap.) men sist
halsbuggen den 16 Febr. år 290. under Diocletiano och
Maximiano.

17. Polychronius uti Persien / Biskop i Babilon
som i den hunde försöjjelsen under Kesaren Decio wart
kenad / har med utsträcke händer of oplyfste ögon till
himmelen upgisswit sin anda på denna dagen. år 251.

18. Concordia / en Gudfruktig of helig Matrona
under samma Hedniska Tyrannen Decio / har varit den
heliga Hippolyti (Se den 13. Aug.) Amma / of tillika med
hänom utaf Romerska Upprättmannen Valeriano / för det
att de intet wille göra Afgudomen offer / bliswit halsbug-
aen / sedan hon med plumbatis (det är pissor utaf rex med
blö-kulor i ändarna) war jämmerliga slagen. Hännas
lik kastades i ett hemligt rum; men togs dock sedermera
opp utaf en frommer Christen / of fördes till Prästen Jus-
tinus / som det samma änneligen begrof.

19. Gabinus i Rom / Påswens Caji Broder / en he-
lig Lärare of Martyr / blef under Kepsaren Diocletiano
hårdeligen säraslad.

20. Eucherius / den trettionde of tredje Biskopen
uti Lydia / en helig of af sina underwåres wida berömd
man / lefde wid år 723 / under Frankiska Regenten Caro-

lo Magno, utaf hwilken han ganska mycket ondt lidit of
tåligt utstått hafwer / of hwars döde lekamen äfwen Gud
på sifstne en särdeles swår dom öfmergå låtit.

21. Hilarius / den 48 Påsken i Rom / en särdeles mild
of frommer man / har varit ganska nistigt i sitt Embe-
te / flitigt arbetat of skrifwit på den Christna Tron: otro-
ligen mycket Guld of Silfwer til Kyrkiors byggnad of
prydingar användt / samt rundeligen allmosor ut-delt;
reacerade i 7 år / 3 månader of 10 dagar.

22. Petrus Cathedralatus, pår i Stolen af wåre För-
fäder kallad. På denna dagen hafwa de Påswisse en
äminnelse utaf Apostelens Petri Biskops-säte of ämbete /
som han aldrastörst / of inuan han blef Påswe i Rom /
skal hafwa beklädt uti Antiochien derest Lärjungarne först
begynte kallas Christne. Läs derom uti Apostola Gärning.
Cap. 11. w. 26. Skolandes Fursten i Antiochia (sedan
Petrus af döda upwåkt des Son / samt Innwånarena om-
wändt) hänom således upphögt / att der bygdes ett Tem-

pel / of der mitt uti sattes en hög Catheder eller Stol / på hwilken Petrus kunde öfwer alt både synas of höras / till at fördrifwa Hedningarnas widfierrpelse / som denna dagen uppå deras Förrådars of Vårformanters grafwar för de Hellsuettis / eller underjordiske Gudarne allahanda win of kåstelig spis offrade.

23. **Tertullianus** / en böglärd Man of förträffelig Lärare af Carthago / studerade först den wertfulla widheten: men sedan han kom til Christna Troon; lade han sig endast of allenast på Theologien eller Guds of den andeliga kundskapen; har off en tid warit i Rom; lefwat under Sewero of Caracalla wid år 211; många hårleiga Skriffter utarbetat; samt med en beshunnerlig ijswer satt sig opp emot Kättarena Montanum / Martianum / Valens /inianus / Hermogenem of Praxeum / jämte de Kerserliga Befallnings Månnerna / som uppå de Christna så grusweligit dödade of mord föröfswade.

24. **S. Matthias** war först en af de 70 Christi Lärjungar / men kom sedermera till det heliga Aposla: Måbetet effter Förrådaren Judas / som kan ses of läsas i Apostola: Wårning. 1. Cap. När Apostlarna effter Pingst (då de hade fått den heliga Andan) til följe af Herrens Christi befallning delte sig til att utgå i alla werldenes delar; sikk Matthias åfwen genom lott Judas landet: darest han ofsjå med all nit of ståndaktighet det heliga Guds Evangelium uti 33 års tid predikat: men wardt omsider fången / framhafder för Öfwersta Prästen Ananus eller Ananias (med hwilken han frimodigt disputerade) derpå stenad of sidsi halsbuggen; men

af sina Lärjungar begraffnen. Någre milia: att han öfmen warit i Macedonien; ja / of i Aethiopien de milda Blå: mån emwändt / samt där fått Martyr: kroman den 24 Febr.

25. **Victorinus** / en Martyr uti Egypten / har under Kersaren Numerians / för Christi namns och löres skuld / tillika med flera sina Stall: bröder / de aldrafwä: resten plågor med ånåndaktighet lidit / of sidsi blifwit på denna dagen halsbuggen.

26. **Nestor** / en gudelig Biskop uti Perga i Pamphylien / bad dag of natt / att Herren Gud wille Christi Fiord bestårna: Men wardt under Decio af en Råds: herre Hyrenarchus grepen / och Lande: Höfdingen Vollian öfwerlefweread: hwilken honom grusweliga piunte / of ånteligen korsfästade.

27. **Leander** / en Christen Biskop uti Hispani eller Sewilla i Hispanien / som med sitt oförtrutna predikan: de of förmedelst Konungens Menaredo tilhielp har omwändt Westgötherna ifrån det Arianiska Kätteriet (hwilket Wahserne hade uhr Africa med sig i Swanien infört / då de af Belisario blefwo fördre:ne) till den rena Catholiska tron of sanningen; har off biwistat det Hispanienska mötet år 5901 samt många Gudeliga Skriffter utfårdat.

28. **Macarius** (hwars åminnelse tillika med tre andra Martyrers / Rufini / Justi of Theophili warder på denna dagen i Rom begången) en Gudålsfande helig Eremit / of S. Anthoni Lärjunge / har lefwat wid år 400.

Albinius / var först Munk / så Abbot / of anteligen Biskop uti Anjou ; har lefwat i Kysker Justinians tid wid år 1540. då han war med uti det tredje Aurelianiska mötet / som hölts på Frankiska Konungens Childeberti tugunde of siette regerings år. Har sist assombuat på denna dagen.

2. **Simplicius Tiburtinus** / i Rom den 49: d Påske / som har den Romerska kyrkan icke allenast med förordningar utan ofk med Inkomster förbättrat ; har anteligen fått en stilla of salig död / of på denna dagen i St. Petrus Domkyrka blifwit begrafwen.

3. **Bunegunda** / Kysker Hentie den andras Gemål / är beynnerligen för sin kofkhet of til döden bewarade jungfrudom / samt igenom glöbände järn / der hon bars fotad gått öfwer ofskad / nog samt bewijst ofskidighet of åra / så högt upsedder bleswen ; att sedan hon den 3. Marr. år 1005. war död / har den 183 Påsken Innocentius III. hånne canoniserat of ibland helgonen infördt. Hånnes så wäl som Kyskarens graf wises än i dag uti Vambbergs Dom. Kyrka i Frankenland.

4. **Adrianus** en Gudfruktig Officerare, som tillfika med tiugu tre andra Christna lidit of Martyrkronan sig förwårft under Kyskaren Maximiano den 4. Martii år 302. har efter Höfdingens Firmiliani befallning / blifwit kastad för ett leijon of derpå halsbuggen. Hans lif fördes sedan öfwer genom Constantinopel til Rom / of begrafs där den 8 September.

5. **Conon** en helig Martyr i Cyren / men födder i Nazareth / har mykt arbetat för den sanna Eron / of bles anteligen under Kyskaren Decio med hopspikade förtzer twungen til at springa framför en wagn : Hwar wid han på sina knähu släpades / så länge att han måste gifwa upp anden : hwilket han under en stadig of trogen Bön til sin Gud gjorde.

6. **Fulgentius** en helig Kyrkliones Lärare uti Africa, war en Rådmanns Son af Carthago, hölts strax i barndomen till tukt / åra of dygd / samt underwisttes i Latiniska of Gretiska språken ; bles så anteligen af Biskopen

Fauko til Munk / Orden brakter : men när han det öfvergaf / wart han Episcopus Ruspensis : har åtskilliga wakttra Gudeliga of lärda saker frifwit : men beynnerligen emot Arianerne of deras fätterij häftigt arbetat of i strid warit : hwarföre han ofk utaf Thrasymund Wendernas Konung tillfika med 220 Andra Biskopar til Sardinien i Landsflyktighet of elände förwijstes ; men kallades tilbaka ; förjagades andra gången / of kom åter hem igen folket i Carthago till stor bugnad of glädje. Sidst bles han effter 70. dagars frangkhet död år 528. som war hans 65. alders / men 25. Embetets År / under Kysker Anastasio.

7. **Perpetua of Felicitas** twänne Gudfruktige of hederlige Matroner uti Mauritien i Africa, som för Christi skull hafwa med aladt mod lidit of Martyrkronan förwårft. Den förra war bawande / den andra hade Barn wid bröstet ; bägge wordo under Kysker Severo med bakbundna händer genom staden utförde of för wildjur kastade / som dem sönnerrefwo of upåto den 7. Martii år 200.

8. **Philemon** war först en Waktmästare öfwer den heliga Prästens Apollonis fångelse / som blifwit ragen of insatter för det att han de Christna i deras försöjelise under Diocletiano tröstat ; of har åfwen Philemon samma Apollonium mykkt försmådt / hädar of bespottat. Men när han såg dennes stora tålmod / lät han ofk omwändas sig / blifwandes offentliga för en Christen utropad. Denmareu märkte att han af Apollonio blifwit försört der : Ty lät han dem båda tillsammans fastas i eld. Men som elden genom regn af himmelen utsläcktes / att de kommo ofskadde derifrån ; lät han dränka dem i baswet. Dock kommo sedan kropparna till lands / of bleswo af de Christne i Alexandria begrafne.

9. **Syratio Martyrer** / som woro Soldater ifrån Cappadocia. Desse angafwo sig sielfwa frivilligen hos Osverste / som ifrån Kysaren Licinio war ankommen med order of besallning/ att genom swärd/ galge/ vitskor/ stegel of hiul förgöra alla som Christi namn bekände. Han wille genom allahanda föreställningar of löften övertala dem/ att de intet så skulle förspilla deras unga lif of lycka i werlden : men de acktade alt detta för intet utan wille fast håldre med den swåraste död sin tro bekräfta. En wardt Osversten vred / lade dem i wederskyggeliga fångelsen / lät slå dem i deras ansikten med stenar / of sedan lägga dem nakne under bara himmeln uti en tilfrusen nö / som mitt i staden Sebastia war. En kall Winternatt öfwer. En af dem blef affälling / sprang bort till warmt watn/ som dit satt war till den ändan/ att de som wille Christendomen försaka/ måtte deruti strax kunna upweka sina förkylda of stela lemmar : men han wardt plörligen död : of Waktaren / som såg at Englar kommo utaf himmelen / of satte på Martyrerna hwar sin krona / lemnade alt sitt wäsende / lopp til of tog in den förvundes plak / ställandes sig med i raden / så att talet ändå blef fullt. När de andra dagen med litet lif skulle föras ut till bål of brand/ war ännu en wid tåmmeliga goda krafter; of hånom wille Skarprättaren af misfundsambet lifwet skänka / bringande hånom till hans Moder. Men hon tog honom sielf wid handen/ lade hånom till sina Stallbrödrar uppå wagnen/ of förmaute hånom till at fortfara på sin begynta salighets wäg. Blifwande de således alle 40. förbrände of deras Aska i en flod fastad : som skiedde den 9. Mart. År

10. **Apollonius** en förnam Borgare of Råds Herre i Rom / blef i Kysers Commodi M. Antonii Veri Söns tid genom arat folks stämpande / of utaf sin egen Dräng Severo för des Christeliga lära of lefwerne anslagad. Nu war fuller denna tiden Christi / Församling uti tåmmelig god ro för Tyranner of förföljelser : Hafwande Kysaren lätit utgå ett bod / det skulle de straffas till lifwet / som de arma Christna förrådde : hwarföre off denna förrådaren Severus med rätta blef rådbråkad. Men icke desto mindre pålades Apollonius utaf den elaka Dommaren Peremni (som nästan hela riket förestod) att antingen med sitt wäsende afstå / eller off insör Rådet göra bested of Råkenstap för sin tro. Han lade för sin Christeliga in en hårlig of wälsgrundat Bekennelse eller Försvars Skrift : Men dömdes lifwät på slutet utaf hela Rådet till döden / of blef halshuggen år 190. som war den odygdiga Commodi åttonde regerings år.

11. **Windicianus** en helig Bisskop hos det folket / som fordom kallades Atrebatii uti Britannien eller Angeland. Han afled år 695.

12. **S. Gregorius I.** den 65 Påfwe i Rom ; till hwilken åra han mot sin wilja uphögdes : kallandes han sig sielf Servum Servorum, det är Tienarenas tjenare ; har ganska herömligen regerat / of sitt Ambete förestått / så att han för sina många hårliga förrättningar of bedriffter har fått det tillnamnet Magnus eller then Stora / såsom off Engländernas Apostel / derföre att såsom han på åtskillige orter till Hedningarnas omwändelse / of af en besynnerlig nijtst omwårdnad för Christendomens utwidgande / Predikanter of Lärare utsände ; want han off derigenom så mycket / at uti Engeland på en Juledag blefwo tiotusende Människor döpte. Han hålles för en

få förträffelig Kyrkionens Lärare / att han skal hafwa öfvergått Antonium uti helighet / Cyprianum i wåltalighet Augustinum i wijsheit / of alla Kyrkio-lärare uti Sedeläran. Scholor har han äfwen så förbättrat / ziirat of i god ordning ställt / att han räknas för alla Schole / pilgars Watron of Föreståndare; of år hans dag fordom uti Scholor med åtskilliga ceremonier firad. Uti predikande of öfriga Gudstienstens förrättande har han warit aldeles oförruten / samt föst gjerdt of inrättat de i Romersk Catholiska Kyrkian öfweliga Cerimonier tillika med sielfwa Sångerna / Messorna / Litanien ic. Denna 12 Martii år till hans äminnelse utaf Påfwen Gregorio IV, anordnad.

13. **Nicephorus** en Patriarch eller Biskop i Constantinopel år offt räknad ibland Helgonen derföre / att han warit en stor förswarare utaf Gädernas stadgar of Lärorsager eller Traditioner, samt upphof sig emot Kersaren Leo V eller Armenus, som i Kyrkorne borttog of sönderflog alla de heligas beläten; blifwandes offt derföre i Landsflyktighet förwijsst: Hwaruti han lefde i 14 års tid; of blef död år 827.

14. **Machildes** (Mechtild) en ganska Gudfruktig of helig Drottning / war Kerser Henrici Aucupis Gemål of den förträffeliga Hielten samt Gudfruktiga Tyska Regentens Kerser Otto den Förstes Moder / blef död på denna dagen år 973.

15. **Christophorus** en född Cananeer / of Martyr uti Lycia, har under Kerser Decio tillika med flera andra lidit; blifwit först med järnräjs piskader / derpå i eld kastad / of som han derifrån ofsladder undkom / sedan med pilar stuten / of änteligen med swärd halsbuggen. Hwad eliest om hans underföra gestalt of mera dylikt berättas plågar / år af föga värde.

16. **Heribertus** en mycket helig Man of berömlig Archie Biskop uti Söln / som åtskillige underwårt skal hafwa gjort / år wijsder till Biskop år 977 / of död år 1021.

Men en annan **Heribertus** år den / som utaf Kerser Carl Magnus hitsänder / warit den förste of förwånste / i enjam Biskop uti Göta riket / samt med sine underhåwande eller medbröder i några års tid brukat stor nit wid den Christeliga Lärans förkofring of framsiig / har offt under Konung Biörns den Tredjes tid begynt at bygga på Lintöpings Dom Kyrkia (der hans säte war) år 813.

17. **Gertrudis** eller **Gerdrant** en Adelig Junafru uti Nivelles i Brabant / har warit öfvermåttan Gudfruktig / koft of barmhertig mot de fattige. Andra förmåla / att hon warit Konungens Pipini Dotter af Frankland / of att hennes Moder Drottningen Itha / efter den Heliga Amandi (Se den 26. Oktob.) ingifwande / uti Nivelles ett Klöster upbyggt / of satt hanne derinne: Hwarest hon i 14. år warit Abbotissa / samt ett Gudeliget of tuktigt umgänge med andra årbara Fruntimber plågat; Har änteligen i Christi Sanna landskap of en fast tro affömnat den 17. Martii år 664; of blef uti Helgonens tal införder utaf Påfwen Honorio den Tredje några hundrade år derefter.

18. **Edwardus** den Andre med det namnet / en Gudfruktig Konung i Engeland / som på sitt tredje eller fjerde regements år igenom Strijf Modrens Alfredas list / när han en gång ifrån jakt hemkom / den 18 Mart. år 981 mördades / blef offt ändeligen canonizerad.

16. Heri

19. **Joseph Jungfru Marie troslofwade Gåfman** of Brudrumme / of wår Frålsares **JESU CHRISTI** Gøstefader; om hwilken kan læsas hwad de helige Ewangelisterne skrifwit. Hans grift har warit i Josaphats Dal wid den Hel Simeons graf; of har Påfwen Sixtus IX satt hans åminnelses Fæst på denna dagen år 1480.

20. **Joachim** / den heliga Jungfru Marias Fader / som af Kyrkio Skribenterne i synnerhet Epiphanio föregifwes.

21. **Benedictus** med tillnampnet **Nursinus** födder i Nursia Sabinorum uti Italien / en wida namnkunnig Abbot / lefde i Kæyser Justiniani tid / giff i Schola uti Rom / war en tid Eremit / nödgades (såsom en Jude låter truga sig att ta mot 100 gulden till slånke) att blifwa Abbot i ett närbelägit klöster derest han höll de fåra Bröderna något hårdt / så att de årnade med litet förgifft komma i hog honom för omaket; den goda mannen märkte oråd / of tänkte: bättre i sin förra öffen of wildmark än ibland falska Bröder. Där fæll han strax tillflykt af adel of oadel: ty bygde han tålf klöster / of satte sina 12 Lärjungar deruti till Abbotar / iu en Lärninge uti hwart klöster föreskrifwandes dem wissa reglor (som alswarsamma wore) uti alt deras wäsende; of derutas år den så kallade Benedictiner Orden kommen. Änteligen har likwål han of blifwit ledse wid det eussighets lefwernet / gått på berget Cassinus, brutit ned Af Ordens Apollinis Altare / satt opp åter ett klöster / dragit dit fringa strödda munkar / samt den i hela Wæster Landen nästan försallna klöster ordningens hederligen uprättat of märkeligen utspridt wid år 530. Hans stränga lefwernes märkwärdiga Historia samt fermenta undermärks effertänkeliga Sansaga har Påfwen Gregorius gjort så wål of bekrifwit.

22. **Victor** en Solbat / födder uti Egypten / har libit of Martyrkroman wunnit under Kæyser Antonio.

23. **Sides** en helig Jungfru i Rom / som tillika med sina twänne Systerar Spes of Charitas under Kæyser Adriano skal hafwa blifwit marterad. En annor Jungfru **Sides** har warit uti staden Agenno i Frankrike / som höfdingen Dacianus hwarken med goda eller onda fæll till att offra de Hedniska Gudar: Hwarföre hon blef på ett halster utstråkt of öfwer en koleld stekter; men war så tålig of beständig / att hon derigenom många till Christendomen omwände (som mandes hon dock ofadd derifrån) of ibland dem en som het: te Caprasus (Vide infra d. 20. O. 10b.) Men sedan måste hon råffa fram halsten / of sätta hufwudet till.

24. **Gabriel** öfwer Ängelen / som tre resor finnes hafwa sig för menniskior uppenbarat / of se låtit / nemligen för Propheten Daniel / läs Dan. 8. w. 15. cap. 9. w. 21. för Prästen Zacharia / Luc. 1. w. 11. 19. of änteligen för Jungfru Maria / Luc. 1. w. 26.

25. **Jungfru Mariæ Bebodelses dag.**

26. **Immanuel** / wår Herres of Frålsares **JESU CHRISTI** tillnampn / som ses af Prophet. Esai 7. w. 14. samt cap. 8. v. 10.

Elieft har en Martyr utaf Smyrna warit / som burit betnampnet Emmanuel.

27. **Rupertus** en Biskop i Frankrike / utaf en förnäm slækt der i landet födder / har warit en trogen Evangelii Lärare; kom till den tredje Hertigen i Bejern Theodon, som hade den Gudfruktiga Konstantia Konungens Theodoret Dötter Reginodrudam, blef utaf honom wänliga emottagen uti Regensburg / darest han igenom både hemlige of offent

penharliae predikningar folket ifrån Hedendomens mörker
till Christi lins omwände/ of Konungen sielf med des Son
Theodeberto döpte: Hwarföre han of Väijerska Apostelen
kallas. Han skal hafwa varit Erchie Biskop i Salzburg
wid år 730.

28. **Maldus/priscus** of **Alexander**/tre Ynglingar/
hvilka uti Cæsarea i Palästina eller Judalander på ett gods
utan för Staden bodde/ uti Valeriani of des försöjshets tid;
när de hörde att himmelska Martyrkronor utdeltes/gingo de
utaf sig sielwa frivilligt åstad/ skälte sig för domaren/of strafs-
fado honom att han så grusmeliga med de Christna framför.
Hwar uppå han strax tog of kastade dem för wildjur att söns-
derriswas of upåtas.

29. **Jonas** of **Barachisus**, två Martyrer uti Persien un-
der Konungen Sapor. den förra sönder bråkades mitt uppå
of trösktes i hiål uti en präsk med strusvar. Den andra söll-
tes i munnen med brinnande bekk of tåra/ så att han för-
qwasdes. Hvilket på denna 29 Martii år 343. skedde.

30. **Quirinus** uti Rom en Krigs Öfwerste blef utaf
Påfwen Alexander (den han under sin wakt hade) med be-
la sitt hus döpter; of derpå för Domaren Aurelianus fram-
hafder. Han war i sin Tros bekännelse ståndaktig; of ty-
blef honom först tungan uhr halsen fluren/ så lades han på
en Strålbänk/ därpå afhögges honom Armar of Ben/
of änteligen wart han halsbuggen/ under Kejsar Hadria-
no. år 131.

31. **Amos** en af de helige Guds Propheter i gamla
Testamentet (Se den heliga Bibel) hvilken Prästen Ama-
sias offra of illa budstängt/samt hans Son Oshas wid Tinnus-
garne genomskuffit: Doff år han halsdöd till sitt
Fädernesland förder/ där affombrad of med
sina fäder begrafven.

Continuation af en fort Beskrif-
ning utaf de H. Människior/hvil-
kas Namn stå i Almanachen.

Uti APRILI.

Hugo/ en mycket helig Biskop i Gratianopoli;
det är Grenoble uti Dauphine i Franchrijke/
den H. Bernardi synnerliga wån/ skal hafwa
sitt ämbete försakat / utan Påsweligt tillstånd och af-
skied / och gifwit sig till Eremit i Wildmarken / däreft
han många underwårc sedan gjorde; år eljest affom-
brad den 1. April. 1132. / på sitt 52. tiensie / och 80
ålders år / samt utaf Påfwen Innocentius II. ca-
noniserad.

2. **Theodosia** / en gudelig Jungfru från Tyrus
om 18. år/ hvilken uti Cæsarea eller Laïs i Palästina/
som uti den H. Bibel kallas Dan / under Mari-
mini försöjshet / in för domstolen hålsade god dag
på de helige Jesu Bekännare / och bad dem att när
de komme till Herren och Frälsaren / de wille då
tänckia på hånne; wart dersföre utaf knektarne fast-
tagen / och till Präsiden ten Urbanum framhafd / på
des befallning pistad/ i bröstet och sidobenen ymteliga
sönderreswen / omsider uti hafwet kastad och för-
dränkt.

3. Ferdinandus / Archi-Hertig och Kåyser Carl
Broder / blef / sedan Kon. Ludovicus af Ungern wa
år 1526. i en strid med Turckarna slagen / år 1529
uti Pragh frönt till Konung i Behemen / samt till
Konung i Ungern / uti Staden Grefist Weissenburg

sedan och / som Kåysaren en sielf kunde wara stadigt
tillstådes i Tyskland / där sådant buller och stor
oreda war / utaf Religions-stridigheten / Turckar-
makt och wåld / thet tyska uproret och Bon-
bekrijet / med mera ; förestållandes han dertfore på
Riksdagen i Cölln / år 1531 / att man borde ut-
wålja till Romersk Konung och Riksens andra Huf-

wud någon förständig / wakande / tilltagfen / måttig /
fridålskande / och uti de allmänne saker wål för-
faren Herre : Uttså gingo Churfurstarna till råds /
och utwalde Ferdinandum till Romersk Konung
den 5. Jan. ; och blef han den 11 dito uti Aken krön-
ter Andteligen / när Brodern satte ifrån sig / och
gick hem till Spanien i Klöster / wart han utaf
Churförstarne enhälligen för Romersk Kåysare

förklarad uti Franckfurt 1558 ; förde ett fast be-
römmeligt och fridsamt regemente till 1564 / då
han genom en stilla död afled på sitt 61. ålders år.
Han stiftade Religions freden uti Passau / den han
1555. uti Augsburg stadsåstade ; och ändock han för sin
Person war den Påswesta läran tillbunden / tillsaga-
de han likwål den Lutheriska bekännelsens förwanter
ingen öfwerlast.

4. Ambrosius en namnkunnig Ryrkiones Lärare /
en Kejsarlig Lands / Högdinges Son uti Frankrike /
studerade / beynnerligen Eloquentiam (som då i
swang gick) / uti Rom / så att han begynte drifwa sa-
ker och advocera ; wart derpå strax utaf öfwerste
Domaren Probo till Rådsherre satter / sedan hög-
ste Lagman eller Ståthållare öfwer Liguria och
Emilia ; men änteligen när effter Laurentium / som
en Arrian war / ny Biskop i Meyland skulle ut-
wåljäs / och för lärans stiljäckthet församlingens
derutöfwer blef sins emellan så öense och uprorisk /
att Ambrosius måste med sitt Gwardie till Ryrkan /
der de wore inne ; förmanandes han dem / så godt
han kunde / till enighet och stillhet uti sådant ärende :
Sij ! så wardt det i ögnablicket tyst / och föllo alle
rösterne på Ambrosius till Biskop. Han wågrade /

och drog sig länge undan på mångahanda sätt; men folket woro gansta entrågne: ty måste den Gudfruktige Kersaren Valentinianus / sedan han bedt Gud om bästa rådet / befalla honom / han skulle låta sig först döpa / (ty han war en Cathechumenus) och sedan till Biskop wigia år 378. Swarpå församlingen ifrån det fahrliga fættersta buller strax kom i god

ro / och hela Wålfland till rätta Catholiska läran / tackandes Kersaren innerligen Gud / som welat sätta sin församling den mannen till Sjåla: förjare / den han tillförende allena deras lekamliga wålfärd hade om händer lemnat.

Men hürulunda han sedermera detta sitt åmbete med tro / åboga / slit / och alswarsambet förefatt / huru han intet gordt Herrans wärk försummeliga / utan talat redeliga inför Herrar och Furstar / inför Kersare och Kersarienor; huru och de / som gingo effter hans argesta / kommit sielfwe på fall: sådant wore här för widlyftigt att beskrifwa.

När Kerser Theodosius befalte / att en Synagoga eller Skola / som de Christne på ett ställe uti Orienten hade för Judarne oppbränt / skulle åter upbyg-

gas; satte sig Ambrosius opp deremot / så att det måste blij contramanderat.

När samma Kersare år 391. uti uproret i Tesalonica låt slå ihjäl 7000. Människior / ofskyldiga med de skyldiga / stängde han (Biskopen) honom ut ifrån Guds hus / och satte honom i bann 8 månaders tid / till det han med bittra tårar hade ångrat sin synd / den samma offentligen i Kyrkian bekänt / och låtit hos sig en oftrymtd bot och bättring för

märka. Hvilket allt han frjwilligen undergick låt sig och eljest många gånger utaf honom hårdeligen tilltalas och straffas: ty han war en Gudfruktig Herre / och lemnade honom sedermera det bekräft / att han hwarken i Decidenten eller Orienten sett en så ärlig Biskop: ty han hade en ogemens förgsällighet om Guds ära och församlingarna

wålfärd. När Valentinianus Sonen / Kersarinan den arga Justina till wiljes / befalte och med Krigsfolk wille twinga honom till att inrymma sina kyrkior åt Arrianerne / tilböd han sig att fast hållre gå i landsflyktighet och i sielfwa döden / än så lembna sära: huset till ulfwarne / och Guds tempel till dem som ohelga hans namn. Om hans lära och lärdom wittna de härliche böcker han skrifwit /

Ja till Christna trons förswar / som i synnerhet om
den H. Ande / till Kejsar Gratianum år 384. U
leswernet har han varit gapsta måttelig / samt bruka
mycken waks med fastande och bedjande / till att spå
fig och försåsta föttet med des lustar och begärelser
Sattiga och sångar hölt han för sina Rättmästare ; och

när han trädde i Presteståndet / gaf han allt det silfwer
och guld han kunde äga till armt folk och kyrkor ;
äfwen ock till kyrkorne all sin fasta egendom / lemn
andes likwäl sin Syster inkomsterna ; har eljest
warit glad med de glade och bedröfwad med de be
dröfwade. När någon för hans bicht-stol bekände en
synd / brakte han syndaren med sig till tårar : äfwen
gret han bitterligen / när honom berättades att någon
from och nijt-älskande Prestman blifwit död. Den

Helige Augustinus blef utaf hånem döpt år 391 ;
och när det war förrättat / säng han desse orden :
O GUD wij lofwe dig ; O Herre wij tacke dig.
Hwarpå Augustinus strax tillade : Tig ewige
Fader wördat hela werlden : och så wijdare

werd om werd : så att derutas blef den förtröffelige
Lössängen : Te DEUM laudamus. Sidst utwalde han
Simplicianum en gammal from man till esserträ
dare / på sin fot-sång ; affomnade år 401. den 4.
Apr. och wardt i Meilands Kyrkia / som sedan
Ambrosiana hette / begrafwen.

5. Trens en helig Jungfru uti Tessalonica / der
före att hon emot Kejsar Diocletiani förbod / hade
gömt undan några Christeliga Böcker / wart hon i sän
gelse lastad / sedan med piplar genomstuten / och sist
förbränd / effter Höfdingens Dulcetti befallning ; un
der hwilken ock hånnes Systrar Agape och Chionia
näst förut den 3 April hade lidit.

6. Wilhelmus eller Gulielmus i Danemark /
en Abbot af ett heligt leswerne och sina underwårk
bekandt / död 1202 / och 1224. canonicerad af Påf
wen Honorio III. sedan han igenom Gregorium
Erescent. som war Legatus a latere uti Sverige / Dan
mark och Bömen / närmare inhämtat hans historia.
En Biskop af samma namn har ock varit i Roschild
uti Konung Swens tid / som blef död 1074. Se
Mellensii Scond, Tom. I. & IX.

7. Segeppus uti Rom / som har leswat strax
effter Apostlarnas tid / kom till Romerska Bisko
pen Anicetus / och blef der in till Eleutherius (se

den 26. Maji) och bestref Kyrkionens handlingar ifrån Christi lidande in till sin tid / och det med enfaldig styl / det är sådan skrifart som sig bäst dertill stiftade. Swilke skrifter dock äro / de tiders Historia till intet ringa men / förkomne.

8. **Perpetuus** Turbonensist Biskop / den fiette i ordningen / en fast helig man / har där upbyggt en Domkyrka / som han sin företrädare Martino (se den 11. Nov.) tillagnade / samt warit med 482. i första Turbonensiska mötet; han satt uti 30 års tid.

9. **Prochorus** i Antiochia / en af de 7 Diaconis eller första församlingens Synflomån / som omtalas i Apostla Gärningarnas 6. Cap. w. 5. Skal hafwa warit den första Biskop uti Nicomedia och en märkelig man uti tro och underwärd / samt ytterst blifwit Martyr i Antiochia / den 9. Apr. 10.

10. **Ezechiel** Propheten. Om honom läs För- språket till hans Prophetia uti den 5. Bibelen. Men efter han straffade Juda folkets domare för deras afguderij / blef han wid Babel asdagatagen / och begrafwen uti Sems och Arpharads Roe Sons och Sonens graf: dit folket sedan altid lupo i stora hepar till att bedja.

11. **Antipas** Martyr uti Pergamus i Asien / om hwilken Johannes vittnar i Uppenbar. 2. Cap. 13. w. har under Domitians blifwit inkastad i en glödhett koppars ore.

12. **Julius** uti Rom en helig Biskop ifrån år 336 / den 26. i ordningen / en Bonde-son / hwilken utaf S. Athanasius kallas en rätt Apostolisk Man; ty när det Arianiska kätterijet i Österlanden wille taga öfwerhanden / emedan Kejsaren Constantius höll

med det partiet / så att många Biskopar affölls / hade de andre deras tillflykt och uppehålle hos honom / all den stund han blef beståndandes i den rena Nicæiska läran / förswarade den samma på det högsta / och straffade hårdeligen affällingarna; så war han ett uppöfsman till det Sardicensiska mötet / igenom Västerländska Kejsaren Constans / som war orthodox: då de fördrefne Biskopar finge komma till sitt igen. Han förordnade / att Clericiet skulle hålla sig till deras egen särskilde domstol / med mera dylikt; samt byggde i Rom två Kyrkior och några Kyrkogårdar; fick äntligen en stilla död den 12. Apr. 351 / sedan han näst förut i December hade med några Präster / Synflomån och Biskopar hållit trenne ordinationer.

13. **Justinus** / i Rom en stor Hednist Philosophus / född uti Palästina i Neapoli / har studerat både hos Stoicos, Peripateticos, Pythagoricos, och Platonicos. Han såg att de Christnas lewne war oskräpelig / deras religion kunde en eller på något sätt wara skadlig; ty förstod han / att de andre / som dem endast för namnet skull hatade / förföljde / pijnte och dräpo / måtte drifwas utaf de onde andar / och desse wara den gode och sanne Gudens tillbedjare / utaf hwilken de och hade under lidandet deras beständiga tålmod och frimodighet: fick alltså kärlek till deras och leda till de andras wäsende / så att han lemnade sin werdliga wijsbet / begynte flitigt läsa och betrakta Guds H. Ord uti Propheterne / och wardt så Christen. Sedermera har han icke allenast i sin Philosophiska dräkt predikat Jesu Evangelium / utan och med en otrolig njet / dristighet och ijswer den Christna religionen inför kaisararne Anton. Pius / och Verus / samt Romska Senaten både skriftligen och muntligen försäkrat; samt dem deras orättwijsa / arga och oförnuftiga försarande klarligen föreställt; besynnerligen har han mycket disputerat med en skamlös och odäglig Cynico, eller Hundisk Philosoph / benämd Crescens: hwilken på honom änteligen förrådde och angaf / så att han under domaren Rustico / såsom Christen måtte blij först

hudsstruken och sedan halsbuggen / det han och oförsträckt med gladt hierta undergick den 13. April. 156. på sitt 30. ålders år. Han har många härliga böcker framgifwit / i synnerhet till de Christnas och Christendomens försvar både emot Hedning och Jude.

14. **Tiburtius** / **Valerianus** och **Maximus** / i Rom; de två förste woro Bröder / och blefwo af Tiburtii Fästens ^{Cæcilia} (se den 22. Novemb.) till Christendomen förde / samt utaf Påfwen Urbanus döpte; men måste bägge under Kaysar Alexander och Hösdingen Amachius blij med skräck slagne / och sidst genom swärd aflifwade. Men Maximus / som war bemelte Hösdinges kammartienare / bewekt af deses skändaktighet / samt igenom Anglas syn styrker / begynte således att och tro på Christum / och wart derför med blypistor i halslagen.

15. **Olympias** en Martyr uti Corduba i Persien / som tillika med Maximus år 253. under Tyrannen Decio / sått först utaf blypistorne och sedan med påsar öser hufvudet / till des de bägge gafswo up andan.

16. **Calixtus** / den 15. Biskop i Rom / wid år 222. Han inrättade de fyra Faste; och Böne; tiderne / Angaria, Quatember / och Himber; dagar kallade / uti Martio / Junio / September och December / nämligen Onsdagarne näst efter Quadragesima /

vingesdagen / Korsmeßa och Lucia. Eliest hafwa
Munkarna öfwer honom (rättare öfwer Calixtus 11.
wid år 1120.) gjort dessa verser;

O bone Calixte, nunc omnis Clerus odit te.

Olim presbyteri poterant uxoribus uti;

Hoc detruxisti, tu quando Papa fuisti &c.

16. Elias Propheten / om hwilkens stora bedrif-
ter och hårliga ändalykt kan läsas uti första och an-
dra Konunga böken.

Eliest kommer också hit Anicetus den 12. Bisko-
pen i Rom wid år 156. barnfödd i Syrien / som har
befalt Clerkerne raka sig / och på sitt 11. Embetes år
under M. Aurelii Antonini och Lucii Veri förföljelse
Martyrkronan bekommit.

17. Valerianus i Africa en Biskop / uti Wende-
sta förföljelsen under Arianiske Konungen Genserico.
När denne kom och wille ha utaf honom kyrko-
struden eller det som Ministerium tillhörde / kunde
han en begifwa sig der till: blef derföre / då han
redan war öfwer sina 80 år gammal / utdreswen
uhr staden / och allom förbudet att låta honom nå-
gorstådes komma under tak / så att han i lång tid
måste ensam ute på marken liggia under bar him-
mel / till des han änteligen således för samma Ca-
tholiska lärans ståndaktiga bekännelse och förswar
sick uppoffra lifwet den 15. Decemb.

19. Timon en af de Sju Synomän uti Apostola

gerning. 6te cap. hwilken först satt lärare uti Beroea;
men sedan utspredde han vidare Herrans ord / kom
till Corinthum / wardt där af Judar och Greker
(som berättas) uti eld fastad / och som den intet
stodde honom / sidst förskästad.

Så föres ock af någrom till denna dagen Berns
hardus / född uti Burgundien år 1091 / för sin lär-
dom och Gudsfruktan en namnkunnig Abbot i Cla-
ravalla / som ock till Biskop blef kallad / men wå-
grade; har predikat uti Frankrike / Italien / Tysk-
land och Spanien / samt åtskillige underwärf gjordt.
Eedan han i 36 år sitt embete förestått / och 160
Klöster upbyggt / wardt han utaf elak mage och der-
på wattusot år 1153 dödd den 20 Augusti / samt utaf
Påfwen Alexander den 3: e. sedermera canonizerad.

20. Sulpitius och Serwilianus / som igenom
den H. Jungfruns Glawia Domitillae predikan och
underwärf till Christi tro omwände / wille intet
öftra afgudomen; blewo derföre under Trajani för-
följelse utaf Ståthållaren Aniano på denne dagen
halsbuggne.

21. S. Anselmus en helig man utaf Adelig här-
komst / war i det Beceniska Klostret en tid Munk /
der på år 1080 Abbot / sidst uti Cantuaria, eller
Canterbury i Angeland Archi-Biskop / och dödde
år 1109 den 21 April.

22. **Soter** / i Rom den 12 Biskopen / wid år 170 / har förnyat Evaristi förordning / att alla Åktenstap genom Presternas wålsignelse fullbordas skulle / samt påbudt / att intet Gifftermål måtte stie / utan med Förälldrarnas goda ja och samtykke.

23. **Georgius** en Ridhare ifrån Cappadocia, och gudfruktig Krigs-Swerste / ja en utaf de förnämsta Martyrer / med tillnamnet Tropelophorus, han för håstigt ut på deras Afgudar / och wardt derföre tagen / fångslad / på alla de gruseliga sätt plågad / och änteligen under en ståndaktig tro / samt Christelig frijmodighet i stycken sönderhuggen / som stedde denne 23 April. år 295 under Diocletiano. Hwad elieft denne Ridder **St. Görans Bild** / som uti kyrkorne står / har att innebära / dereft han uti harnest sitter till håst och ränner spjutet i en drake / ståendes där också en Jungfru / som med utsträkte armar behr om hans hielp och förlossning: så föregifwes att han såte weta / det uti hans fädernesland / eller ock uti Lybien / låge en gruswelig drake för en stad / som förgiftade och utödde landet / skulle ock nu änteligen ha i sig sielfwa Kongs-Dottren / kunnandes hwarken Konungen sielf eller någon annan hednist makt här något uträtta; ty rustade han sig / för dit / wågade lifwet / drap draken / frijade Prinzeßan etc. Men detta år. en blott fabel eller dikt. Dock som sielfwa

Derilen år efter de tiders bruf en Christelig Sinnsbild (som sådane de Christnas symboliska målningar eller hieroglyphiske typis wittnar Eusebius nogsamti uti Kejsar Constantini Beswernes beskrifning. L. 3. c. 3.) altså kan och böde man här under förstå Christum som har fralst sin kyrkia ifrån Satan och döden. Andra uttyda detta på Råds-Herrar och Krigsheltar / som gå en Regent / den faderlig ömhet har om landet / wid hwariehandas allmän nöd eller angelägenhet / med trogen tjenst tillhanda. Eburumål det är troligt / att uti Påfwerdömet någon wiß försambling tagit sig denna stora Martyren till Patron och förebedjare wid påstående eller tillkommande farligheter / och derföre först gjort sig sådant beläte.

24. **Sabas** i Rom / en Officerare uti Kejsar Aurelii tid / blef angifwen att han gått till någde Christne i deras fångelse / bekände inför Domaren sitrat frijwilligt sin Herre Christum / wart med sakflor bränd och sedan i en kokande tiårupanna fastad. Men som han kom ostadd der ifrån / omwändes derigenom 70 Man af hans folk; hwilke alle blefwo i trone faststående och derföre halshuggne. Sidst sänktes han neder i strömmen / och wart således upphögd till härlighet i himmelen.

En annan **Sabas** / en Götke / har ock varit i Cappadocia, som under Kejsar Valente, när Göttri

sta Konungen Athanaricus jagade efter de Christne/ effter mångsaldig pina kastades i en flod. På hwilken tid ganska många utaf de rätt trogne Götthar blefwe marterade.

25. **Marcus** Evangelisten / hwilken ock hette Johannes Marie Son / som nämnes uti Apostlagärning. 12. w. 12 / 15 / utaf Lewi släkt / och uti den 5. Skrifft samt Mose lag wäl lärdd / skal hafwa warit en utaf de 70 Lärjungarna som följde / och till en del (Joh 6. w. 66.) öfwergåfwo HERRAN Jesum / men sedan wart han Apostelens Petri Discipel och Tolk / hwilken ock kallat honom sin Son uti 1 Petri 5. w. 13. Uppå Bröderna begäran i Rom skref han sitt Ewangelium; for derpå till Egypten / war den första som i Alexandria Christum förkunnade / och bestälte där en wacker församling. Men när det igenom hans predikande så här som på andre orter / kom så många / att de Christne togo på bespotta Afgudarne / wart han utaf hedningarne grepen / wid sötterne bunden / på stenar och gator igenom staden släpad / och myckeligen marterad: åter instuten i fångelse / derest honom en Ängel uppenbarades / och en salig förlossning tillsades. Hwarpå de andra dagen igen honom sammakunda droge / ryckte och släpade / till dess han gaf upp andan. Som skedd under Kaysar Nero / år 64. den 25. April.

26. **Cletus** / som skal wara den samme som andre kalla Anacletus, den andre Biskopen i Rom / hwilket han emot sin wilja blef; en lärdd / from och beställsam man / blef under Domitiani försölgelse Martyr.

27. **Anthonius** uti Nicomedia Biskop / wart för Christi bekännelses skull halsbüggen under Diocletiani försölgelse; och följde honom nästan hela hans församling effter: låtandes Domaren sombliga mista hufwudet / somliga brännas / somliga sättas på båtar och dränkas i hafwet.

28. **Theodora** en Jungfru uti Alexandria / wille intet offra åt Afgudarne; ty blef hon inleswererad på ett Skrifthus. Men där kom strax en utaf hennes Christendoms Bröder Didymus benämd / som försladder / och genom synnerlig Guds nåd / halp henne derut: Hwilken ock på sidstone tillika med henne wardt under Diocletiano och Hösdingen Eustratio aflifwad den 28. April.

Vitalis / som uti Cizio Janus står på denna dagen / dör till den 27. Novemb.

29. **Tychicus** / en Christ-trogen i Asien, som bar brefvarne till de Epheser och Philippenfer / Pauli lärjunge och Stållbroder (Apostla Gärn. 20. 4.) n han sielf kallade sin älskelige Broder / samt trog i Tjenare och Medtjenare i HERRAN Jesu Christo / och Guds

Biskop i Chalcedon / samt ledit döden wid Paphus
i Cypern.

Petrus har man ellest den 29 Junii, som och
den 1 Augusti

30. Marianus uti Lambese i Numidien / en Före-
läsare / wardt / sedan han uti Christi bekännelse en
gång öfvervunnit den Decianiska föröbljelsen / åter
lånkte sin Embetes Broder / Cappellanen Jacobo /
grepen; och så bägge i ämmerligen marterade / samt
tillika med många andra dödade den 30 Aprill.

Continuation utaf Helgonens Historiska Beskrifning.

Uti MAJO.

Phillippus och Jacobus / bägge Herrans Jesu
Lärjungar och Apostlar (Matth. 10. v. 3.) samt ses
dermera Martyrer. Philippus var ifrån Beth-
saida; blef kallad under vägen til Galileen (Joh. 1. v. 43.) i
den samme / som twiflade / om Bröd för 200 Menningar
rore nog / at folket finge hwat sitt kynde (Joh. 6. v. 7.) be-
giärte och at se Fadren. (Joh. 14. v. 8.) Han kommer till
Christi Tro omvändt någon hela Sythiam; och ändtelis-
gen blifwit wid Hierapolis försäk och stenad.

Jacobus / eljest kallad then Mindre / then Rättfärdi-
ge / samt Oblias / en Mur / och Nazareus / en afföndrad
Helig; Alphei Son / Jungfru Mariä Söcker Son / Joses /
Simonis och Judä Broder: kallad och den före Herrans
Broder i Galat. 1. v. 19. Han förde ordet ut i Mötet i
Jerusalem [Ap. Giern. 15. v. 13.]: Sal hafwa blifwit af de
andra Apostlarna sätter til ordentlig Lärare dersamma
des år 34. [derest och Paulus honom besökte, Ap. Giern. 21:
12] och således den förste Biskop varit: samt skrifwit them
Bibliske så kallade S. Jacobs Epistel; och räknas som
en Församlingens pelare (Galat. 2. v. 9.). Men sids sätte
sig Phariseerne opp emot honom; todo honom äga upp
på tinnarna af Templet / at der inför menigheten förneka
Christum; och som han ändå offentliga betogade / at Jesus
war Mesias; flötte de honom kufrouskupa ned / at all
hans ben sinderflogos; teao derpå stenas upp / til at slena
honom: och ytterst kom en Färgare eller Balkare med sin
fläng /

häng / och slog honom i hufvudet / at han dermed gaf upp
andan / under trogen bön til Gud om deras sonds förlä-
telse. Som skedde på denne 1. Maji uti Keyser Neros tid.

Elieft heter och denne Dagen Walborgsmessa / utaf
Walburga / Walpurgis eller Walborg / en Jungfru ifrån
Engeland [Hennes så väl som många andra Helgons
minnelse har igenom våra första Lärare / som Ängelske
moro / hit i Sverige inkommit] ; Skal hafwa varit Ab-
botissa uti ett Benedictiner-Klöster / som hennes Broder /
Biskopen Willibaldus / Konung Richardi Son / wid Eich-
stadt i Beyeru upbyggt hade.

2. Athanasius / en förträffelig och widt berömd Kyr-
klones Lärare / upfostrad / samt i bokliga Metensfäper
lärd och öfswad / utaf Alexandro / Biskopen i Alexandria
warit darsammastådes först Medhjelpare (följandes han
sin Förmän til det Nicäniska Mötet / därest han god tienst
gjorde) ; och sedermera / för att föra förstånd / samt andra
härliga gäfwor / efter Alexanders död / Biskop i hans ställe.
Swillet ämbete han troligen förestod / ifrån Keyser Con-
stantini til Valentis tid / i 46. år. Han led en otrolig
förföljelse utaf Rättaren Arrio och des anhang ; hwilken
med margfaldig list och illfundighet emot honom slämplas

de ; följandes de på allahanda sätt / genom lögnaktiga be-
skoldningar och falska wittnen / at affstöra honom både
itt och åra ; så at det såg ut / såsom hade snart alla menni-
skior i werlden sammanswurit sig til hans förderf och un-
tergång. Men han förswarade sig alltid så behändigt / at
hans anklagare gingo / den ene efter den andra / med lång
måsa derifrån : förfästandes han manligen den rätta
äron och rena Lärän / emot alla Kepsare / Högdingar och
Biskopar. Och ehuruwäl han igenom deras arga försät i
nackten wedermärdighet råklade ; ja / blef i landsflyktighet
preswen ; åter tillbaka kallad ; strax igen förwistter ; och så
igen ena gången förr / den andra efter ; kunde ej heller på
någon ort så glömma sig undan för dem ; så öfwerman
han likwäl / igenom påndaktighet och tålmod / sina fi-
der / och all motgång ; kom til församlingen igen ; och af-
sömnade där i frid / den andra Maj / år 372. Han
Ben äro sedermera förde til Wenedig ; och i Rom har Wä-
wen Gregorius 13. byggt en Kyrkia til hans äminnelse
samt ett Collegium Græcorum med samma namn inrättat.

Under sin flykt / uti Eriar / har han emot Arrianernas
falska Lära om den H. Trefaldighet / författat den härliga
Troos Beskrifvelse / som kallas Symbolum Athanasianum /
och af gemene man hos oss Lång-Troon : Swilken som
wil saltg warda se.

3. Korsmessa. På denna dagen har man äfwen i Sweri-
ge fordom begått en äminnelse utaf wåres Herras Jesu
Christi Kors / hwilket Helena / den första Christna Kefsa-
rens Constantini Magni Moder / uti jorden igenfunnit.

Det skiedde år: 325. (som den H. Ambrosius uti sin Lijst
predikan öfwer Kejsaren Theodosius berättar); då be-
målte Kejsarinna kom ifrån Rom til Jerusalem / at bese-
den ort och plats / hwarest Grälsaren för henne lidit hade /
samt dödd och begrafven blifwit. Ly / som hon då äfwen
fick en sårdoles ådra / at låta i galgaberget Golgatha gräwa
och söka efter si ölfwa kors / eller det Träd / som wår
Herre har hånat uprån: så egde hon och den lydan / at hon
det fann; lade så ett stycke där qwar i en Sölsmerklila / och
sände det andra til Sonen Kejsaren; hwilken det uti Cons-
tantinopel på en stor purpur färgad pelare upsatte. Men
det håller man för wist / at den Kyrkia / som de Christne
af allahanda Nationer / Francker / Greker / Armenianer /
Kopter &c. förtiden uti den nu skedende Jerusalems Stad
åga / den samma har utaf dertillfället Kejsarinnan He-
lena der på stället upfatt / neml. omkring och utöfwer Huf-
wudskalleplatsen Golgatha / därest Josephs örtagård wa-
rit / och hon Christi Graf träffade: hwilken i hårda Sten-
berget utbuggen / och med kostbar Marmor prydeligen öf-
werbyggt / i form af ett litet Capell / ännu i dag mitt
inuti samma Kyrkia wisses; och är nyligen utaf så wäl
Eabl. Professor Michael Eneman / som Herr Professor
Henric Benzelius / samt flera Swenska / wåra Landsmän
som der ute varit / besedder. För öfrigt heter denne Hel-
ge Dagen Korsmessa om Wåren / aldenskund om Hö-
sten; infaller en annan Korsmessa / den 14. Septembr.

4. Monica / den H. Kyrkio Lärarens / Fadrens och
Bisopens Augustini (se den 28. Augusti) Moder; som sa-

ligen afled wid utloppet af Liber-Strömen / då hon till-
ika med honom wille affegla til Africo / År 389. den 4
Maj / på hennes 56. ålders år; och är hennes gudeligen
förda exemplariska lefwerne utaf honom Sonen bestrifwit.

5. Gothardus / en Man utaf hög Furste ig skåma /
och med Kejsaren Henrico befröndad; war först Wurf uti
Altach i Beyerne; sedan Abbot i Furstendömet Hirsfeld /
som nu ligger under Hessen-Cassel; och ändteligen Bisop
öfwer Stifftet Hildesheim; har haft ett flitigt och noga
upseende öfwer sina Kyrkior och Skolar; samt byggt tu
Klöster / det ena Bartholomäus / och det andra Mauricio
til åra. Och som han enkanterliga war bekömbad om de
fattiga / och deras uppehälle; så satte han där upp ett
Hosptal / samt det med nödtorftigt underhåld försörjde.
Den fromme Keiser Henrik hade honom mycket lär; och
gjorde / för hans skull / många Kyrkior och Klöster godt.

6. Johannes ante portam Latinam. På denna da-
gen är en äminnelse stiftad utaf den H. Apostelens och
Evangelijens Johannis utskändna torturer i Rom: då
han för sitt predikande om Christo / och emot Hedninga-
nas afanderi; uti Epheso / greken / insattes / för Keisar-
en Domitianus anafmen / och efter des befallning til
Rom föränd / blef här sammanstades Anno 96. den 6. Maj /
utan för den Stadporten / som Porta Latina kallades /
därest Räderstätt och höll i ett öfwer honom / strax på kuns-
den / först med affuret här utaf folket begabbad / och se-
dan uti ett fat med stundande het olio kastad. Smortiffrån
han dock ostadder utkom; ja / renare och friskare / än han

förr war. Och på samma ställe hafwa sedermera de
Christne byggt en Kyrkia. Men som Johannes ändå in-
tät wände igen / at drifwa Lärn om Jesu Christo : blef
han derefter förwifwer til ön Patmus. Hwarom widare
den 27. Decembr.

7. Stanislaus / en frommer / dock nistålstande Bis-
kop uti Cracau i Pohlen : hwilken hade at göra med den
ogudaktiga Konungen Boleslao den 2:dra / förmanandes
han honom / med all god lämpa / til Gudsfruktan. Men
denne wille intet låta rättas sig / eller affstå med sitt onda
wäsende / i synnerhet sin otuft och stiorlesnad ; hade Grill-
lor ; förgiorde deras Barn ; lade sedan walpar til brösten /
och brukade dem til Hunde-ammor : alt det öfriga hans
wäld och tyranni här at förbi gå. Biskopen å ämbetes
wägnar arbetade med allo flit på hans omvändelse och
bättring / igenom trogna och alswarsamma föreställningar :
men forgåfwas : fick hat och förföljelse uppå sig för omålet /
samt hotelser at blii affatt ; blef dock han intet försträckt ;
utan försökte det yttersta / och bannlyste Konungen. Hwil-
ken åter låt hänga honom ut ifrån hans Kyrkior : så at
han måste med de få sina Präster / som beständigt med ho-
nom höllo / gå bort uti en liten Kyrka / S. Michael / at
göra sitt ämbete. Men då blir Konungen så förbittrad / at
han far åstad med några Knektar ; löper såsom rasande in
i Guds hus / och klyfwer honom / med egen hand och swärd /
hufvudskälen i tu ; så at / när han omfull skal / hiernan
flög opp på wäggarna : hwaruppå knektarne itog ock kroppen /

och honom i små stycken sönderhackade. Som stiedde An.
1080. K. Boleslao wardt detsföre utaf Påwen Gregorio
den 7:de detronizerad / samt med hela Pohlska Riket ex-
communicerad och i Bann sätter : men Stanislaus utaf
P. Innocentio den 4:de uti Helgonens tabl införd A. 1250

8. Achatius / Åke / en Håfwitsman eller Capitain /
som under Diocletiani och Maximiani förföljelser utaf Öf-
werstenkirrus anafwen / at han war en Christen / blef
af Domaren Bibianus utbi Perintho grusmeligen marte-
rad / och ändteligen i Byzantio / det nu Constantinopel
heter / af Vice-Borgmästaren Flaccinus til döden dömd.

9. Timotheus / Apostelens Pauli Lärjunge / följesla-
gare och undertiden Sändningebod : hwilken och honom
nu Broder / nu Son kallar ; hafwandes skrifwit honom
til tre ännu Epistlar eller Bref / som finnas i then H. Bibel.

10. Epimachus och Gordianus. Den senare war
Keisarens Juliani Apostatä Slottefogde ; och skulle twins
ga en Corinthen man / Januatum / til at försaka Trona /
och öftra Afgudom ; men blef igenom bennes ständaktiga
bekännelse samt anderika predikan / tillika med sin Hustru /
och flera andra / til Christum omwänder. Hwarföre han
afwen sedan med Bly-pissor jämmerligen slagen / och hals-
buggen wardt / samt hans kropp för hundar kastad : hwilken
dock blef orörd liggtandes i 8 dagars tid ; deryå utaf Christ-
na menniskior borttagen / och lagder på via Latina i Rom /
en mil ifrån Staden / uti samma graf eller hål / som Epi-
machus låg : hwaras lif dit fördt war ifrån Alexandrias

hären han i lika måtto för Christi beännelses skull blifwit
oskifwad. Och detta förrättade i Kejsarens fränvaro den
dertil satte Romerke! Stårhållaren Apronianus; som
hölte dem för intet annat/ än Trullpackor; beßollandes
dem för sitt ena öga han ohngefehr missade/ såsom ock för
Apollinis Tempel/ som utaf wädelb i alla lades.

11. **Mamertus** / Biskop uti Wienna i Frankrike / har
wid år 452. under Keiser. Valentinianus. åter udrättat

Litaniam; i somnerhet de trenne Litanias och Rogationes/
eller Bood och Bönedagar/ udrätt för Christi Himmelsfärds
dag: hwaremot hos oss swaras Söndagen Rogate med
Gångedagarna/ som ännu äro i bruk/ och så kallas/
utan twifwel deraf/ at desse Litanier eller Supplicationes
äfwon här i Sverige/ efter de Påswissas sätt/ med Processi-
ons-gång förrättade blifwit.

12. **Pancratius** / en Adelig Ungling / Fader och Mo-
derlös / följde sin Fader Broder Dionysium til Rom; och
lät sig tillika med honom döpa utaf Biskopen Cornelio /

som der låg wid berget Cælius med några andra trognar/
under försölselsen / fördömd. Men när Fader Brodern kort
derpå warbt dödd; gaf denne / på sitt 14. ålders år / sig
selt frimilligt an; blef nödgad at offra Afgudom; men
gjorde det icke; utan wille fast håldre låta hugga hufwudet
af sig / och således Martyr-kronau erhålla. Som ock skied-
de An. 30. d. 10. Maji / uppå via Aurelia / i under R.
Diocletiano.

13. **Servatius** / församlingens Biskop uti Longern
i Spaniska Nederländerna och Skiftet Lüttich; har lefwat
wid den tiden / då Edtherne kommo in i Frankrike och de
då dertil hörande Landskaper; warit med uti det Gards-
cenfiska Mötet. An. 374. Äfwon i det Agrippinensiska År
346. och affombnade i Herranom An. 370. Men igenom
fabler / at han warit hundra år gammalare än andre pläs-
ga blii / är han canonizerad.

14. **Corona** / en Krigsmans Hustru ifrån Mesland
uti Italien; som tillika med en Victor / under K. Anton-
inus har lidit. Han warbt först utaf Domaren Sebastia-
no på många fäseliga sätt piinter. Och som Hon wid det
tillfället prisade honom saligan för hans skändaktighet un-
der torturerna; siel och se twänne kronor nederkomma
utaf Himmelen; den ena til honom / och den andra til
henne; hwilket hon för de omkringstående berättade och
påstod: så blef mål han halshuggen; men hon emellan
tu tråkn söndersliten. Hwilken Execution Kejsaren Au-
relianus aldraförst stal hafwa låtit öfwergå en Juuwartes
ringas Soldat / som låa hos sin Wårds Hustru: kindan-
des man honom wid Benen fast uti täpparna utaf tu neder-
bögd och ihopbunbna trån; som sedan släpptes lösa / at
Larlen wardt styckewis hängder.

15. **Sophia** / en Gudsalfande adelig Fru / Modren
til tre Jungfruer och Martyrinnor / Fides / Spes och Cha-
ritas / som stola lidit döden under Kejsaren Adriano / be-
rättes wara affombnad wid det samma hon sina Döttrar
begrof / några miler utan före Staden Rom / An. 130.
den 15. Maji / eller som andre wilja / den 30. Sept.

16. **Peregrinus** / den första Biskop uti Staden Anti-

godoro (det är: Muzette i Bourgogne) / på Frankosernes es-
gen begäran / dit sänder utaf Påfwen Sixtus / tillika med
några andra Romske Präster. När han den försallna
och igenom Persecutionerna förstingrade Christendomen
där igen uprättat / och i godt stånd satt hade: tänkte han
med wäl förättadt ärende / så komma hem igen: men blef
på wägen gripen: och sät Martyrkronan til lön / under
K. Hadriano.

17. **Corpes** eller **Corpetus** / födder i Staden Pisa uti
Luscia / Toscana eller Florenz / war en hederlig man uti
Kejsar Neronis Häfsten / och en utaf dem / om hvilka
den H. Paulus ifrån Rom skrifwer til sina Christendoms
Bröder uti Staden Philippis i Grekeland och Macedonien /
wid breswets slut / Cap. 4. v. 22. sålunda: **Eder hålsa
all Helgon / enkannerliga the som äro utaf Keisarens
hus.** Denne wardt och sedermera för Christi namns skull /
antastad / uppå en Satelliti befallning / med kindpust /
hugg och slag / hårdeligen handterad / för wildiur kastad /
at således bli massacerad; men / som desse icke rörde ho-
nom / omsider halsbuggen / den 29. April. dock hans lif
til Spanien fördt / och hederligen begrafwet på den 17. Maji.

18. **S. Erikus** / med det namnet den 9. Sveriges och
Göthes Konung / elsest Erik hin Helge kallad / en för-
näm Swensk Herres Jodwardt eller Edvardi Bondes
Son / för sina höga gäfwor och dygder / frivilligen och
enbälligen / utaf bägge dessa Rikens Ständer utklarad /
wäld och frönter An. 1156. efter K. Swerker / framför
des Son Carl. Han regerade gansta berömmeligen / med
Omorg / Gudfruktan och Rättwiisa: warandes han /
efter de H. Konungars exempel i gamla Testamentet / för-
nåmbligast besymrad om try ting: först om församlingar:

nas upbyggelse och Religionens fortplantande / bernäst om
Lag och Rätts befrämjande / och sedan om Trones så wäl
som Rikens Fienders utrotande. Han red Eriks gatu sin
(eller hela sitt land i aenom / til at bese och nödorsteligen
rätta des tilstånd) så / at han hwarken til höger eller wän-
ster afwel; hållandes så medelwägen och jämnan uti rätt-
wiisa och nåd / at han hwarken ofställic grymhet eller of-
dig fromhet föröfswade. Särdeles war han hos menighe-
ten i ynnest dermed / at han tagit sig en så gudfruktig och
dygdig Drottning / som war Christina / K. Ingo's d. 4:des
eller hin godas Dotter; samt at han brukade til sin närme-
sta Rådgifware **Archi-Bischofen** i Upsala **Henricum** (se den
19. Januar.) / en så rättssaffans lård och gukelig man.
Under den tiden han ägde frid / arbetade han / med all
makt och otrolig åhoga / på Fädernes landets inwärtas wä-
sende och allmänna bästa; uppbygde många Kyrkior / och
dem wädra inkomster förlänte. I sonnerhet / gjorde han
tilbyggning wid det fordom Hedniska Tempel i gamla
Upsala / at derutaf skulle bli detta Herrans Guds hus. Han
utfärbade och en hoyer nua och hålsosamma Förordningar /
samt förde alla den gamla Lagens Stadgar tillsammans
uti en bok / som **S. Eriks Lag** kallades; uteslutandes
han de Artiklar / som med någon Hednist wantro eller
widsiippelse beswittade woro; afstafade och många on-
da seder i landet / hårdeligen straffandes alla Misgler-
ningsmän / utan anseende til Personen. Sedan nu så-
lunda allt war hemma i Riket uti god ordning satt / for han
An. 1157. öfwer til Finland / med sin **Archie-Bischof Henric** /
samt en nödig frigsmakt / til at underkufwa Finarna /
som den tiden woro både Afgudabyrkare och Råfware /
görandes de som oftast insfall och öfwerwäld här på Swens-
ka stranden; ja / förnåmbligast / til at omwända dem ifrån

dödsens mörker till lifsens lins. Samma Gåldståg Inlås-
des wäl / och gick aldeles utes. Men / när han uti
sina Böner tackade Gud för den härliga Segren utöfwer
sådana sina så wäl som Christi Fiender / gret han derjemte
fast bitterligen / at så många tusende de slagnas Siälur
skulle uti helswets afgrund städa. Därefter gaf sig
hela landet / frid gjordes / S. Henrik lemnades där / at
döpa folket och underwisa dem i Christi tro / kyrkior an-
lades Gudstiensten föranställdes / och Konungen gick
med sin Flotta hem igen.

Han förde ett strängt gudeligit och heligt lefwerne / ha-
tade all wällust / äfwen den som tillätelig är / brukade stä-
digt bönen / samt mycket fastande; stal och hafwa burit
näst in til kroppen ett härfläde / eller en storta utaf strä-
wa och hwassa hår / samt ofta badat sig uti iskalt watten/
til at späta sin syndiga lefamen / och underkufwa des be-
glärelser; det han för större segerwinning ättat / än all
werldenes Lundskaper och Konungariiken sig at underläg-
ga: för öfrigit barmhertig och mild emot fattiga / för-
trösta och nödlianda; emot alla råttträdig / och de nedri-
gares förswarare emot de mäktigares öfwerwäld.

Men lijkwäl kunde hans wäsende ej wara allom beha-
geligit: utan blefwo honom hans goda gierningar mycket
illa bekante. Någre Rikens Män / som mer woro begif-
ne uppå laster än dygd / hatade denna gudfruktiga och
rättwisfa Konungens regering: uppåggiade fördenksfull
hemligen Magnus / Henrik Skattelers eller Skadelåders
Son utaf Danmark / den han hade med Ingegerd / Swen-
ska Konungens Ragwalds Dotter och äfwannämnda R. In-
gos Sona Dotter (hwarjore Drottningen Christina war
denna Magni Möders Faders Syster) til at wijsa demåf-
tiga sig Riket: en liderlig fogel / han så wäl som Fadren:

hafwanbes han äfwen tilförenden igenom en brängs hant
mördat R. Sverker / på det han skulle komma til kronan /
som han på sitt Möderne wille wara arfwinge til. Den-
ne / med Fadrens tilhielp / stoffade sig en krigsmakt; sat-
tede den om wären öfwer på Sverige: gjorde där ett med
de uproriska; och tågade til hufwudstaden Upsala: alt så
likeligen / at R. Erik ej sig rättel. weta hwad å färde war/
för än fienden war hardt wid staden; och kunde han i sådan
hast ganska litet manskap få tilhoppa. Dock lät han mo-
det icke falla: utan / sedan han hade afbidt Gudstienstens
slut / som han då just i S. Erefaldighets kyrkian biwist-
de / enär Tidningarne ankommo / gick han dem emot på
ängen / såttade där tappert / och / som berättas / han sielf
allena mot tijo Danstar: då de äntel. blewo honom öf-
wermåttige / togo och halshögggo honom strax nedanföre
Domkyrkian i detta nya Upsala / den 18. Maji År 1161.

Magnus röfswade til sig Regalierna / och uphof sig
till Konung: men blef ej längre därwid / än Adam
behöll Paradiiset. Ty en så ständelig sin goda Rö-
nungs döb hämnade de Swenske gienast / som ifrån
alla orter sig til den ändan församlade. Särdeles
är Lagmannen Gable Bure eller Gable af Byrestad namn-
kunnig / som Helsingarna och Nordlångingarna emot det-
ta Röstware och Dråpare-folket anförde / samt en half
mijl ifrån staden dem nedergtorhe och fördref. Uppå hwil-
ket ställe sedermera / Gud til ära / och til äminnelse för
efterwerlden / utaf de Danskas gwarlemnade rof en
kyrkia upbyggdes / och kallades Danemark / som hon be-
ter än i denna dag. År och i neigden en Bro / som wid det-
ta tilfället utaf Gable gjordes / och nämndes Gablebro. Hen-
rik Skatteler blef slagen: men Magnus / som denna gån-
gen undslapp / fick sin del under flykten / wid Örebro / samt

alle de som med honom todro / där de mötte Hertig Carlsfrån Östergötland / som då war närmast til Riket.

Konungens lijf wardt uti gamla Upsala begrafwet / men hundra år derefter / då Arkibiskops-sätet flyttades / införde uti nya Upsala Domkyrka (Se den 24. Januarii) / och där lagdt i en Graf-Chor af Alabaster samt en förgylld Silfwerkrona / med en förgylld där öfver hängande Silfwerkrona / mid högra sidan om Altaret : därest och Venen ännu balsamerade ligga. Uti några hundra års tid wardt ärligen på denna dagen hans kista och lil med stor Solennitet buren af och an emellan gamla och nya Staden. Hafwer och denne S. Erik varit i den wördnad och högaktning / at han blifwit bäl Patron : hwarföre äfwen Stockholm brukar ännu S. Eriks husmod uti Stadsens Sigill. Canoniserad är han derföre / at han så mycket afguderit utrotat / och ifrån Heden domen omwändt Ginnarna / icke utan mångfaldig lifsfara ; samt at han Prästernas och Munkarnas wilkor i hela riket måkta förbättrat. Eriksmessan har fordom varit en stor Helgedag ; men finnes nu allenast med en marknad.

19. **Potentiana** eller **Pudentiana** / en Romske Abelsmans Pudentis Dotter / och Jungfru Prædix (Se d. 21 Julii) Cyffer : hwilken efter margfaldig förföljelse och dödsängest / sedan hon många Martyrer gudeligen och berderligen begrafwit / samt till de fattiga i Christi namn alla sina egodelar utdelat hade / omsider på denna dagen uti Kejsar Antonini tid aflidit.

20. **Basilla** / uti Rom en Jungfru utaf Kongligt blod ; hade och en högadel Fästman : men som hon honom öfvergaf blef hon utaf honom angifwen och förklagad / at hon war en Christen. Kejsar Gallienus dömd / at

hon antingen skulle blifwa sakt mid honom / eller och med swärd förgiöras. Men hon swarade / at hon hade Konungarnas Konung till Brudgumme ; och wardt derföre i hjälsucken.

21. **Constantinus Magnus** / en Christen Keisare och högt berömmelig Regent. När han war begrepen uti kriget med Maxentio (en Tyrann och the Christnas arga förföljare) / fick han en gång mid mids dagstid / tillika med hela sin här / se et eldskinande Kors / med öfwerkrift : **uti detta winner du.** Afwen / då han härutöfwer tacksfull natten derpå insömnat / stal Herren Christus sig för honom med samma Korstecken uppenbarat hafwa / och budit honom det för sitt Segertecken i sält at bruka. Hwarupå han Christeliga Lärare och Predikanter till sig kallat ; som honom uti Guds ord och Evangelii lära underwijste. Han förde och i sin högra hand ett gyldene kors / samt ett kors i Baneret / då han Maxentium angrep och på flykten dref : hwilken uti Syber / strömen / med sitt Rytterij förgicks på samma Bro / som han til Keisarens undergång utaf fartog listeligen beredt hade. Den Tyrannen och förföljaren / Orientaliska Keisaren Licinium har han likaledes trädresor slagit / och sidst nederlagt. Ifrån hwilken tid han allena war rådande både i Öster ; och Västerlanden ; fick också det tilnamnet Maanus / then store.

Han war den som ändteligen släffade de Christna ro och frid för alla theas fiender och förföljare ; tillhållandes han icke allenast sina undersätare igenom alla måna Påbud / att bortkasta all afgudadyrkan / och wedertaga Christna religionen ; utan förmanste och igenom bref och Sändningebåd andra Konungar och

nationer til att göra thet samma; alla de som för Christi bekännelses skull något ledo/ gaf han thetas för ra frihet / heder och förmåner igen; besatte alla Am beten med Christna Personer; förböd att draga Lärar uti Skolor för rätta; men befalte / att dem deras rit tiga löner och goda nnderhåld skulle redeliga utbetalas; upbygde / prydde / och med inkomster försedde Kyrkfor na; kom ock det Nicaeniska Mötet till wåga emot Riättaren Arium / och war sielf därwid tillstådes. Han lät altid bära framföre sig Evangelii bok eller Nya Testamentet; lät ock på sin bekostnad affskrifwa hela den heliga Bibel / och skickade den ut till alla sina länder.

Allt Kors förskaffade han stor ähremördring därmed / att han korsfästandet afslade och förböd. Wi Jerus salem upbygde han (eller modren Helena. Se den 7. Maj) utöfwer then heliga grafwen en härlig kyrka / den han kallade templum Salwatoris / Salig: görarens Tempel; äfwen satte han opp en kyrka i Berlehem / Guds Sons Moder til äminnelse; såsom ock en på därget / där ifrån war Herre Christus till himbla up for. Han förordnade / att Herrens upståndelses dag skulle hwar wecka äfwen så wäl som Sabbaten hållas helig; hwarföre desse dagar blefwo som Systrar räknas de / in till des att Fäderne uti Laodiceniska Mötet den ena afbömd / och tillade Sundagen förträdet; för ordnandes dock derhos / att äfwen om Lögerdagen Evangelierne / med mera utaf den H. Skrift läsas skulle. Och är therutaf kommen den Guds tienst / som Wespérå kallas / och på några orter ännu om Lögér dags afnorna hålles.

Om sinder affomnade han i saligen uti Nicomedia för

stad N. 342. den 21 Maj / på sitt 66. ålders / och 38 regementes år / och wardt begrafwen uti Apostla: kyrkan i Byzantio; hwilken stad / som af Sewero öde lagd war / han emot Barbarernas infall åter bygt och på präktigaste sättet upfört hade; (consecrerades han härnäst til den heliga Jungfru Maria); samt härnäst det nya Rom kallat / ehuru wäl han lifwål genom länglig wana sielf sedermera beta / efter härnäst sielf / Constantinopel.

NB. Angående Påsthan med de andre rörlige Hel gedagar uti Nya Stylen / så blir derwid någon stild nad för ihemwarande år 1724. Ut dena Almanach är Påst satt uppå den 16 Aprilis, som hos oss är den 5 dito, och äfwen just war Påstedag: alldenstund den icke allenast uti Calendario Gregoriano så infaller / utan bliffr ock i Saren och Dinemart då hållen. Men de öfriga Protestanternas Påst kommer en we ka förut / näml. uti Calend. Reform. på d. 9 April.

En annan sak är med de stiljactigheter / som torde finnas / några våra Almanacher emellan / uti de Astro nomistie Uträkningarne: hwilke intet altid med lifa flit, wetskap och redighet handteras; ehuru alswar ligen Högläsf. Kongl. Canaclic - Collegium genom Förordning af d. 19 Mart. År 1707. welat föreskria sådana Almanachers utgiwand / som antingen äre rätt stäide / eller ock innehålla orimliga och oan ständiga saker

Continuation utaf Helgonens Historier.

Den 22. MAJ.

Hemmingus / den 12te Biskop i Åbo / född år 1291. uti Bålinge Sochs wid Upsala / wiste i ungdomen sådana prof utaf dygd och förstånd / at alla sade / han skulle med tiden bli en stor man. To heller slog sådant felt: to sedan han med stort beröm i hemma som utom lands sina studier idlat / wardt han sändt i Upsala och sedan i Åbo Präst och Canonicus: uti hvilket ämbete han sig så wäl skickade / at när Biskopen i Åbo Benedictus år 1340 wär död / fick han det lediga stället: satt däruti 27 år / och uträttade därwid mera gode / än någon af hans företrädare; ja / hos honom lyfte så stora gästwor och förmaner / att han redan i lifetiden uti sig dygben och rättwisens ålskare wardt helig kallad; fast mera efter sin saliga död den 22. Maji 1367 / på sitt 77. Leers år. 1341. den 8. Sept. förestref han solcket i D: herboten deras årliga Tijonde / som Konungen Magnus bestyrkte; och 1342. lät han påbjuda öfwer hela sitt Stift / at eho som trefrades med Tijondens utbetalning / han skulle bannlysas; men år 1348. blef han för några branningars skull / som han gaf Konungen / i fångelse sänd; och efter Påfwens befallning måtte bli Wapfall / Mellmänska Gudstiensten i Finland. upphöra in til dess han kom ut igen. 1352. påbåd han / att ingen Präst måtte taga sig före att flytta bort i annat Stift / wid ämbets och lägenhets förlust: till at här förbigå mycket annat godt som han åskadkommit.

Med Påfwens Alexandri den Siettes tillstånd wardt 1498 hans lif opragit uhr iorden / och satt på ett anseentliga ställe i Kyrkan; men året derefter skrefwio Stifvens Ständer til Påfwen om hans och siaras saro i ærande; och 1513 wardt han igenom Bistarna i Upsala och Stenungs / som dit reste / med Påfwens tillstånd lagd i en Silfwerlikka / och dogtideligen canoniserad.

23. Desiderius / Lingonenernas Biskop i Frankrike / här en Langred år i Champagne när Wendrene staden / her lärardt hade / och ändoteltien intogo / arufwelic emor de Christna framman / gick han til deras Konung Troscus / att bebjda för sina sår om nåd och försoning; men fick til swars / han skulle fiels lågas på sin staden; och det gjorde han gjerna / framhårdandes i sina bö-

ner både till Gud om förlåtelse för soldats synder / som och till den blodgriga Känungen / att han måtte upphålla med sitt blodiga swärd / där han wille Guds hämd undra; wardt således halsbuggen / och med många andra wid staden begravnen år 411.

24. Rogatianus / en Martyr / som tillifta med Brodern Donatiano uti Narnes i Angeland / under Kejsaren Diocletiano / för sin Beskändighet i Christna tron / påstådes i fångelse / på Sträckebånden marterades / med

tt/Soldates spjut igenomrändes / och ändeiligen på den
dagen halsböggs.

25. Urbanus den 18:de Biskop i Rom / så man skref
2. hafwer många menniskior i synnerhet lärde män /
land hwilka wore Tiburtius och Valerianus / till Christi
a tron omvändt / hwilka sebermera Martyrer blifwit;
er och self för Christi församlings skull mycket lidit /
mt på skifone blifwit halsbüggen / och fått martyrfro-
u till lön den 25. Maji under Keiser Severo. Han
ordnade / att de gods och gårdar / som af gudfruktis
i människior till Kerkian skänkte blefwo / skulle emot-
gas; men infomskers därtill till alla Prästerna från
man til man jämt utdelas ärligen / så att ingendera
re hafwa något för sig afbytt / eller såsom sitt eget.

Men Urbanus den fjerde år det / som Kal hafwa fö-
ordnat Christi Festmens högtid / den de Catholiske Än-
fira / på Torsdagen efter H. Trefaldighets Söndag / så
och de forä Basteriderna / Qvatember (det är qvatem-
pera) samt Samperdagat eller Båtvingsdagarna kallad
som äfwen i Påsmedömet ännu i allt tagas / näml. Onsdä-
gen efter första Söndagen i Fastan / eller i fjerde dag Vingen /
Ensdagen efter Korslofsen om Hånen / eller den 14.
Septemb. och Onsdagen efter den 13. Decemb. eller Lu-
ciemessan.

26. Eleutherius den 13:de Biskop i Rom / wid år
180. har dragit många förnåma och ädlingar af de Ros
more till Christi tro / samt skifat Damianum och Juas-
thum till Angeland / de där Rånungen Lucius till sin med
Drottningen och nästan hela menigheten döpte; har och

Adagat emot Arbarna / att man skulle aldeles ingen
slags mat förlästa / som soldat wore wägne att äta. Andte-
ligen blef han och en Martyr under Keiser Commodo.

27. Beda / en förtråffelig Lärare i Angeland född i
Neder-Sachsen / utaf ringa härkomst; men blef dock till
hofeliga läfningar och wetenskapen hällen / kom och där-
ut så vida / att han i synnerhet för sin fullkomliga kun-
skap uti Ispråkn / Latinet / Grekiskan och Hebraiskan / så
som och för sin stora behagelighet i Friswande som tas-
lande / igenom de efter sig lemnade härliiga böcker / i be-
la werlden namnkunnig blifwit. På sitt nittonde år
wardt han Präst; men har i yngre åren varit Munck el-
ler Skolemästare; sina Lärjungar flitigt och troligen un-
derwijf; äfwen och sebermera alltid i sitt ämbete varit
ganska oförtruten; har mycket skrifwit utöfwer den H.
Skrift / och därwid de gamla Christeliga Lärars milt-
nesbörder wackert blifogat; berömmes och / ja är kallad
(venerabilis) det år Årewördig för sitt Gudeliga och för-
sta lefwerne; Kal igenom sin mycketna nödo och ar-
betsambet / samt en isfellig fäsko / ändeiligen dragit sig
skuld om utaf matledda och tungt brödt uppå / wid sitt 71.
ålders år / nåst får Påst; men ändå hela heligen bältit
ut med predikande / mesande och sjungande; och därmed
gudstiaen aflidit på Christi Himmelsfärs dag år 780.
Men Baronius will wijsa / att han lefwat til 94. år /
och varit i samfalte 87. år uti S. Petri och Pauli kisther
i Angeland / dit han till Abboten Benedictus infattes /

när han war 7 år gammal. Hans tröstelse / som en
Engel omf. blev hafwa gjort eller förskickat lyder så:
Hac sunt in fossa Bedæ venerabilis ossa: försmåttadt
Hr denna grop munde wara
Ärmodrige Beoa den rara.

28. **Germanus** i Paris / en Biskop och Christi namns
bekännare / en delig och högt ärbjert man / El uthersk
och Ensebid Son / iödd i Autun eller Magna. v. i

Bourgoigne / wiste igenom uppenbarelse i sömnen afpra
är förut / att han skulle bli Biskop i Paris / därtill han
ock blef under Rånungen Childeberts walder och förord
nad; han har med stor ijswer och nit dragit folket i
Frankrike i Christna tron och Gudsfruktan / samt gjort
de fattige mycket godt. Hr predikande har han haft
det anseende och sådana gäfsor / att hwar manlyck
honom wara en Engel / och ev annat kunnat / än hos

nom med största andacht ädöra / samt gierna lyda. Han
dödde på denna dagen år 578. wid 80. års ålder.

29. **Maximinus** uti Erier den 26:te Biskop / och den
saliggjörande trons förswarare under Keisaren Constans
tio; som den H. Athanasium (Se den 2. Maji:) under
den slykt hederligen emottog och undfågnade i 2. år och
4. månader. Han war med i det Agripinensiska mötet
år 346 / äfwen ock i det Gardieniska; har mycket lidit
för det han höll med den allmänneliga och sanna läran /
klättarna på det högsta förföljandes; år död år 350.

30. **Basilius** med tilnamnet then store: Archi. Bis
kop ti Cäsar i Capadocien / en berömlig Ky Hones
Lärare / som ætade sin lärdom / wisschet och andra böga
gäfsor under K. Valentis tid den rena läran och Guds
församling en i rianerna och Macedonianerna för
fäktade / öfwerwinnaendes genom iöftrikhet och nådats
siget de swärsbända swärigheter som honom därwid
mötte. Han blef på denna dagen inwligdet år 369:

men hans dödsdag är den 1. Januarii år 378; så att han
ev satt Biskop längre än på nio och tre år.

31. **Petronilla** skal hafwa varit Apotelesens Petri dot
ter / en frön / och lyf och gudfruktig Jungfru / har al
drig melat begifwa sig i äktenkap: utan när Glaccus en
Grefwe eller Adelsman i Rom henne begärade / tog hon
tre dagar til att betänka sig; utmärklode sig imedlertid
med böner och fasto / så att hon deruppå strax afled / ef
ter undfångit HErrans Sacramente den sista Maji år 35.

Uti JUNIO.

I. **Modestus** i Rom en Christen Prästman / skal
war den som communicerat Petronellam / samt
hennes lik hederligen begrawit. Swärföre och Glaccus
till att så sak med honom / befalte honom att affra af
gudomen; men som han det icke gjöra wille / ev eller lät
truga sig dertill / utan swarade hwem honom tistalte: jag

offrat åt ingen annan än den salsmåttige Gud som i himmelen sitt rike baswer; så wardt han med blöpskor ibidå slagen / och i Elberströmen kastad. Men Glästerne togo hemliga hans lekamen upp utaf älfsven / och begrofw den / som anständigt war

2. Marcellinus och Petrus i Rom twenne Martyrer / den förre en Präst / och den senare en man som udtref de orene andar i bågge under Keiser Diocletiano häftade och insatte; men underwiiste många uti fängelset till Christi

freedomen. Och låt där öre Domaren Sewerns dem / efter utskändna böyer och allehanda mårteringar / år 300. halshuggas / på ett ställe som då hetto swarta / men wardt sedermera dösom till hedor / kalladt hwita wäcken.

3. Crasimus i Campania en helig Biskop och Martyr; utaf frukten för Diocletiani förprädeliga påbud uti Antiochia / at eho som icke wille rösa eller offra för ägnadarna / den skulle på det gruswelligaste sättet plägas och pinter warda / så stöt han bort i en ökn / och blef där i sin ådr / örwändes sig uti Gudeliga böner; stal sedan på en Ängel förmaning åter i waden infommis / några besatta menniskor kulste / samt eljest många till Christum omvändt; wardt därifrå grepen / och för Keisaren framhaider / först med blöstenar eller pistor och sedan med rödrar slagen / därpå med det råda / swafwel / blig / bect / wax och oja / det ena efter det andra / beutten; men blef dock oss bder: igenom h. ilket iärtesken och Guds underwärd många till omwändelje brack

tes. Sedermera stal han åter under Maximusiano blifwit i ett hårdt fengelse kastad / och belastad med en stor järnbörda; därefter i en med blig och tjära smudande grosta sätter / samt på åtskilliga andra sätt mårterad / till des han ändteliga i Heranom aflidit år 303.

4. Optatus uti Milewio i Numidien Biskop / en kyrkjonns lärare och helig man; gjorde allena med sina skrifter Donatiskernas swärmerij / som hela Africam öfwerflöda wille / motstånd.

5. Bonifacius Biskop i Maynz / född i Angeland / samt där uti språk och weten skaper wäl underwiist / kom till Pärmen Gregorium den andra; hwilken så mycket troste om hans lärdom och l. swerns / att han sände honom in i Tyskland / till att predika Jesu Christi Evangelium; och wälte han gewom sin niit och sitt oförtruten arbete Frankensland / Thüringen / Hessen / Wallachiet / Slavonien och Griefland till den Christelige religionen;

så att han förtjänste sig namn utaf Tyskarnas M. sk. Men på sidons år han istmål utaf rasande Hedningar i Griefland / tillika med 50. andra Guds tjenare och sina beinnerliga wänner / med swärd af daga tagen / på den 5:te Maji år 755.

6. Candida / som med sin man Meterno / dottren Pau i a och hela deras hus / utaf den h. Präst en Marcellino (se den 2. Maji) låt sig döpa / kommandes i anled

ning utaf samma Petri underwärf att tro på Christum.
Artemius wardt därföre utaf domaren Sereno med blö-
pistor (som bestå utaf många remar med blöpistor i äm-
darna) slagen/ och föf halsdruggen. Men Candida och
Marlina blemo införde uti en Jordstub (sedana hade
de Christna under förhörligherna/ till att glöma sig/ och
hålla sina böner uti) / samt där med stenaar nedsläde.

7. Robertus i Angeland en Wollstänfisk Abbot/ som
där förra upproren och inkräkt warit utaf den så
kallade Cisterciensiska orden ut 1138/ död år 1159. den 7.
Juli.

8. Medardus Biskop uti Gossens i Frankrike och
sedan uti Novium i Spanien/ mid år 520/ har haft en
Broder/ Gildardum/ som på en och samma dag med
honon blifwit både födder/ Biskop och död. Det skal
på denna Medardi dödsdag den 8 Junii 527. hafwa reg-
nat warit watten: hwaraf denne dagen blifwit och
ännu är hos widskiöppeligt folk en Bemärkelsesdag/ så
att om det reanar Medardi dag/ skal påstå weckor där.

efter följa regnwärder: som ock på Mariä Besökelses dag
etc. Uti Romerska kyrkan hålles denna Medardus ge-
menigheten för Winbergens Patron: emedan han uti sitt
egit Winberg skal en gång med särdeles frästriga ord så
bundit en tus fast/ som där skult drufwor/ att hans
tan hans tillfädelse en kunde komma utur skälet.

9. Primus och Felicianus i Rom twänne bröder
och Martyrer/ under Keisaren Diocletiano och Maximia-
no: hwilke/ sedan de i Herrans fruktan hint till en hög

Alber/ hafwa dels i Sammaro/ dels hwar för sig afstann-
da uti söt torturer lidit för Christi namns skull/ hwil-
ket de icke förneka kunde: blemo kastade för lejon och
bidnar/ som döde en förde dem: blemo brände med isus/
sa ut best blind i halsen slaaet/ och så förgäfwas: men skö-
worbo de under Promoto/ häfningen i Momento kaldes
huague de 9. Jun. år 257/ samt fröparne för bundat
och i röd utkastade/ som dem likväl en röde.

10. Basilides i Rom/ som tillika med några och tus-
gn andra Martyrer under Keiser Aureliano och Stades-
fraden Placone lidit. Någre skriwa/ att han warit en
S^{er} förättare/ som utaf en Chri en Jungfru Botomfo-
na/ den h n och afstättade/ blef omwänder/ och äfwen
skaf på slätt halsbana n.

11. Barnabas/ en af de 70 S^{er}u Christi Lärjungar/
födder i Copen; blef tillika med Paulus kallad til Hebr-
ningarnes lärare: men när han ändteligen kom till Sa-
lamina/ togo Tubarne honom fast/ slödade honom med
ett reer utom Stadsporten/ och förbrände honom. Läs
mera uti Apostla Bjärningarna.

12. S. Egidius/ utaf S. Sigfrid [se den 15. Kehr]
hwars frände han och wor/ ifrån Angeland hit infödd/
blef satte öfwer Församlingarna/ som fördom kallades
M^{ed} uti gen/ och war den förste Biskop uti Söderman-
land/ i Konung Ingos tid/ mid år 1020. Han om-
wände a nsta många til Christendomen ifrån deras he-
nissa afguderil. Men efter denna Substruktiga Romun-
gen kom åter en Hedninge som fördretwen blef/ och betef
Blod/Swen/ emedan han tillåt folket dricka blod
det af de orrade Creaturen; och denne kom med
menigheten tillsammans i Strängnäs/ till att göra
sina afguda offer. Hwilket när S. Eskill förnam/ som

då satt wid Persia / för han med sina Präster dit /
och förskade Ärdeligen Rorungen så väl som folket / att
de ifrå den sanna Guds Buden åter skulle affalla wille; skal
och igenom sina trogna böner hafwa förmatte orödn / ha-
gel och regn / som deras öfne örförde Men så blef-
we de och förbittrade / Åro tänderna öfwer honom /
och så ade honom till döds där strax uppå platsen Ro-
nungeberget kallad / den 12. Junii år 1080. Hans
leuomen skulle föras till Persia: men när de kommo
därmed till botten Tuna / inföll Adan mördtoden / eller
[som andra säga] blef lifet så tungt / att de ei kunde
långare komma / utan förstode / att det borde där ha graf-
wats: som och skedde: och hogdes där seban till Amine
nelse en Kista. hwilken samman ors heter Schistus
när in till denna dag.

13. Antonius en Christi namns beöfwarare och ära-
re uti Italien / men bärnfödd i Portugal: var först wa-
rit en Bärnförer / Munck; men sedan hode och predikat
Christum i Padua; äwen blifwit af Wästen kallad til
Rom / att där för de främmande Bekehrer predika / emes
den som förutan andra sina härlliga gäffwor: war uti Tuna
gamelsen så wäl lärdd / att han för Breuer / Fransoiser /
Eudæer / Latiner och Angelmän kunde predika / så att
alla honom flärligen förhöde; Blet dödd år 1231 i Pa-
dua / där en stor kyrka år 1263. honom till ära uppbyg-
des: men Wästen Gregorius 9. canoniserade honom
år 1232

14. Eliazar eller Elia / en gammal Eschementens
Prophet / som förde uti den stora och dyra Guds mans
ne så Elia till are. (Om hwilka båda kan läsas i den H.
Skript / särdeles uti första och andra Konungaböckerne)
Hans äminne se år förnämligast uti Samarien i Vale-
stina / där och hans graf är.

15. Vitus eller Veit / en tall ärs gosse / som i med sin
Golemanare Modestus (som honom / sedren omitteris-
gen / i Christendomen underwist) samt med Modren
Crescentia / under K. Diocletiano ifrån Sicilien till Lu-
ceriam fördes / piffades / uti tjära / sedan och uti hett eln
kolades / kastades för wildjur / på strådebänkar mar-
terades; men de gingo allt sådant igenom ofskadde; blef-
we i Jesu namns bejännelse fast ståndande / och aflede
i Herranom.

16. Justina / en Gudelig Jungfru / som tillika med
sin broder Aureo och många flera / blefwo under sielfwa
den H. Mattwardens begående i Rorkan dräpne / uti
Maynk / när Hunnarne i Tyssland gräferade.

17. Botolphus skal hafwa varit en Konungeson i
Skottland / som för bättre läglighets skull / till att öf-
wa sin Gudstjänst / både rike och fädernesland öfwer-
gifwit / gått in i ett kloster i Angeland / och där blifwit
Abbot / wid år 650.

18. Leontius uti Trivoli i Phönicien en Krigsman /
som under höfdingen Hadriano / tillika med hufwits
mannen Eupatto / och Eudulo / den ihon till Christen-
tro omwändt hade / igenom flera marteringar Martyr-
kronan erhöit; och skal honom till äminne Keiser Jus-
tinianus en härllig Domkyrka hafwa uppbyggt.

19. Gervasius uti Bexland / en Martyr / som tillika
med brodern Protasius (se more Emiliano och Vitalis
hans söner) utskifte sina egodelar åt de fattiga Christna /
och öfwade sig uti alla goda gjärningar; hwilföre de och
utaf de Hedniska Prästerna hatade blefwo. Och på en
tid / då Stadens Hofwisman Afasius skulle draga i skid /
inbillade desse Präster honom / att thår han wille twins-
ga de båda Bröderna till att bära afgudsdyrkan offer / skul-

le det wäl lydas honom / annars icke. Men som dese
en läro sig därtill twinga; så lät han med bispstör Gers
wasium ihjälslå / samt pr. taktum fört med hästar söm
derbåta och sedan halsbugga år 169. d. 19. Junii.

20. Florentia uti Hispall eller Sevilla i Spanien /
en Christen och helig Jungfru / Biskoparnas Leandri och
Indori Söcker / wid år 630.

21. Erlhanus / en Gudelig Biskop uti Mayns / hvil-
ken utaf Frankerta / när de gingo öfwer Rheinkrömen /
Magns intogo / och många tusende människor iämnas
ligen mördade / ändeligen och sielf i sin Korla dräpen
blef år 425. den 21. Junii / sedan han mycket arbete och
många förföljelser för Christi församlinga skull utstätt
hade.

22. Paulinus uti Mola i Campania en Biskop och
Jesu bekännare / Korljo Lärarens S. Hieronymi och
S. Anasimil sonnerliges wän / bar för Christi skull utaf
en mäkta rik och förnäm man blifwit en ganska fattig
och ringa tjenare; till at utlösa en Enkjos son som
Wenderne til Africa bortfört / gaf han sig sielf i trældom;
war och eliest en lärd man / förde ett heligt lefwerne / samt
habe en särdeles nåd och gästra emot de onda andar; siel
ändotellien en sälla och salig död d. 22. Junii år 431. och
ligger i Rom uti Bartholomäi Korla / bredewid samma
Apokel begrafwen.

23. Edlsten en Drottning uti Angeland / och en
Drottning Annas dotter / blef först gifwen Furken Eus-
niero till äkta; men de hade bägge satt sig före att lef-
wa i Fr:thet; sedermera / efter hans död wardt hon af
sin Fader trugad till att åter ingå äktenkap med Ros-
ungen Cephoros / med den hon lifwen i tåll år på lifa
sätt

fätlefse; och han lät henne omfärdt gå i Jungfru klä-
der / där hon och är död blefwen d. 23. Jun. 685.

24. Johannes Döparen; hwars lefwerne s Historie
är utaf den H. Skrif. nogat bekant. Denne dagen
kallas eliest Midsommar / aldenlund för bondags Sol-
ståndet eller St. dbraket / och war långste dag samt för
kaste natt / wid den tiden warit; men sadan år nu 14. da-
gar förut / nämligen wid den 10. eller 11. Juni; så m
och lifalebes Wintere solståndet fordom warit wid Jul-
dagen / som sedermera gått tillbaka utöfwer Lucia dag.
Ly som wi räkna ett år 365. dagar och 6. timar långt /
men So en märke igen sin frej på himmelen utlöper på 11.
minuters fortare tid; så måste hon nödbrändigt i hwar-
je 131. års omgång flytta sitt rum i war Almanach en hel
dag tillbaka; och sålunda Solstaden så wäl som Dags
jämnungarna altid förr och bittidare igenkomma / an de
borde.

25. S. David / Abbot och den förste Biskop i Welsh
manland / född i Angeland uthaf förnäm och substa-
tiat folk / bes hällen till bokeliga öfningar / och förkof-
rade sig därtill så wäl som i sedighet och alla Christeliga
dog er märke igen; använde sedermera all sin egendom
till de fattigas tjenst / gick i klöster / och wår / till att
döda sitt liett med des lusk och begiärelser / ett måte
ta strängt lefwerne förde; kom in i Sverige till S. Sig-
frid i Werio / wid Dlof Skottionungs tid / endast af
längtan och hopp att han så bli en Martyr; wigdes ut
af S. Sigfrid; predikade i Småland och Wärendshärads
Guds h. Ord / med stor framgång / i några års tid; or
etter samma Sigfrids råd och wilja opp till Wasman-
land / och satte sig med sin Munter i Swandinge eller

Sneminge församling / bodde först på Däsn / byade
ett Capell / och predikade där / såsom Capellan ; men be-
gat sig sedan till Sansta by / satte där upp ett kloster
med skole och kyrka / hwilken än i dag S. Sigfrids kyr-
ka heter / såsom äfwen hela solnen sedermera blifwit
Munketorp kallad.

Det skrifwes / at när denne David war gammal och
stumad worden / och satt en gång uti sina böner i kyr-
kan allena / har han solstjernet / som utur fönstret stod för
honom (Solen lår då intet warit högt uppe / och kyrkfön-
stret tåmmeliga snäfwert i Snäfwinge) ausedt för en
stäng / och lagt sina handfärd därpå : men när han sedan
stuckade dit efter dem / funnes de i fria luften hängande.
För hwilken orsak äfwen på Munkstaden S. Dawids dag står
med en handfärd utmärkt.

När denna Sveriges första kloster-skola utfände
S. Dawid alt jämt Lärare / och öfwer hela riket. Eljest
brukade han ock en dräpelig slit / iifwer och frimobighet i
sitt ämbete ; gick om dagarna kring i byar och städer / och
wände folket med sitt förträffeliga predikande ifrån deras
afguderij och otro / samt döpte dem ; men om nätterna
låg han uti helia wako / med böner / suckningar och tårar
in för Herren sin Gud / för den Hjord som han försam-
lat och till att sköta hade.

Han skal ock många underwårk hafwa gjort / särdeles
med blindas och andra frankas helande ; samt första
grunden lagt till Westerås Donkorka : blef ändtes-
ligen utaf ålder och sjukdom saligen död under Rånung
Ingos den Tredjes tid / och begrafnen i Munketorps
kyrka / der hans graf ännu synes och dit sedermera
Beleggrimer en allena ifrån alla orter i Sverige / ut-

tan ock i rån Analand och Stortland sina resor gjor-
de. Men när Bifwens Gåndebud kommo / till att
höra S. Dawids ben woro de redan för widsteppens
full : bandu ett bortskädd ; de singo nååra andra i stället
och gåfwo derföre wackra penningar (dåriaenom Munk-
etorps kyrka blef 33 alnar tillhöjd på östra ändan /
så att hon nu har 113 alnars längd) : warande äfwen
hela riket alla de heligas gwardfjor förskingade / un-
dantagande S. Eriks ben i Upsala. S. d. 18 Maji och
d. 24 Junii. Alt ock denne David är canoniserad / eller
för ett helgon färlard / som es af den gamla här i
Swerige brukade Påfwißa Litanien / där han står i
bland de andra förbedjare ihågkommen.

26. Jeremias / gamla Testamentens Prophete.
Läs hans Prophetia i den H. Skrift.

27. Erasmus / Apostelens Pauli Lärjunge. 2. Ti-
moth. 4. w. 10 : som äfwen farit till Frankrike / och här
många med sitt predikande omwändt / kom åter
till sina församlingar i Galatien / och stadfäste dem.
Herrens wårk / int li des han under A. Trajans mårk
inrkronat bekom. Nååre berätta honom wara den för-
sta / som uti Mayng Christi Evangelium förkunat.

28. Leo den 46:re Påfwe i Rom / har neberlaq En-
thochiaerna / samt år 456 öfwerfalt Attilan till att
öfwergefwä sitt härjande i Wästland / och så därifrån
in uti Pannonien ; derest denne gromme Rånungen ej
långt derester blef död / då han en gång war hel bruo-
ken / och blodet alt för häff igt honom iaenom näsan af-
lopp. Denne Leo är den förste / som befalt / at Be-åten
Gulle nååra ärewördring se ; samt inrättat wakt eller
Capellaner öfwer de heligas griffier.

Men Leo den Andre/ och den 8. Påfwen i ordningen/
är den/ som förordnat/ at hwarcken Archie: Biskopar skulle
köpa sin kåpa / eller nåaon annan något ämbete (hvil:
ket likwål blifwit för de se andeliga fiske en drågtig not/
hwarmed de mycken penning slaagat hafwa) Han har
eljest varit icke allenast i Latinska och Gref: Pa tungo:
måhlen / uthan ock i Musique eller Sjungekonst en så
lärd och förfaren man / at han de gudeliga Psalmer och
Påsfånger i förmera laos skakat/ samt gifwit dem tjenlig
ton och ljud; är på denna dagen begrafwen; och då wå:
te månae sine ögon med tårar/ för hans fromma och ni:
tiska förhållande skull i sitt ämbete; särdeles de fattige/
emot dem han aldeles varit en Fader. Men effter honom
684/ kom Benedictus den andre / som aldräförst Christi
Ståthållare på jorden kallad blef.

29. Petrus och Paulus/ Herrans Jesu Apostlar/
hvilke uti Rom på ett år och på denna samma dagen/ haf:
wa lidit under den toranniska Keisaren Nero år 69. Pe:
trus blef korsfäst och begrafwen på berget Vaticano / där
Petri här iga kyrka ännu står/ med kuskudet ned och för:
terna opp: ty han skal hafwa sagt sig och wara den ära
wård/ at hänga på samma sätt/ som Herren Christus stelf.
Om hans l'efse läs Matthåi 4. och Lucå 9. samt om
hans bedriffter i Apostla:gierningarna. Paulus wardt
med swärd afsträdd och halshuggen/ samt i Rom begraf:
wen; och är där äfwen till hans ära ett Tempel upslätt.
S. för öfrigt den 25. Januarii.

30. Pauli äminnefs: är ock på denna dagen / därföre
allt hwarwål fördom Påfwen uppå en dag/nåml. den 29

Junii/ uti hågge Apostlarnas kyrkor Gudstjensten för:
rättat; så är likwål sedermåra/ för den långa wägens skull
emellan kyrkorna / rådsammare aktadt / förra dagen att
sijwa uti S. Peders kyrka deras äminnefs: til hoga / men
dagen effter S. Pauli särskildt och fullkomligare i hans
egen kyrka.

Marialis dag hålles den eljest före / uti Limoges i
Frankrike / dit denne mannen utaf Apostelen Petro
blifwit försänder / Christi Euangelium at predika; där
han ock varit den förste Biskop/ samt under Keiser Be:
spasiani tid i Herranom aflidit.

Continuation utaf Helgonens Historier.

Uti JULIO.

1. Aron / Israelsiteras öfwerste Präst. Läs om honom i den N. Skrift.

a. Jungfru Maria Besökelse. Denne Fest är utaf Påfwen Urbano VI. först inrättad / och af des efterträdare Bonifacio IX. år 1389. allmänneliga påbudet / i allt och mening / at Jungfru Maria ju för en sådan ny Högtids / skul / måtte höra deras årtalan / och alla den twebräckt (eller sedermera den därutaf förorsakade oreda) som war emellan Urbanum och Clemens VI. hwilke på en tid bägge wille wara Påfwar / liandes den förre på Italiensornes / och den seware på Fransosornes bitänd / samt banulpsandes dem ene den andre.

3. Anatolius uti Laodicea i Syrien / en berömmelig Biskop wid år 125. hafwer härliga skrifter / både uti Guds af ighotens öfning / och den werdsliga wibeten / efter sig lemnat.

4. Wicicus / Wicarsens eller Hulderiens / uti Augsburg en from / lärd och nitäfsande Biskop / hafwandes sin härkomst utaf den Grefweliga Sämman von Dillingen / i Swaben; har i spauer et warit en mäktig person / gifwit och waksam man; och skänkes en Epistel utaf honom med Apostolisk anda skrefwen emot Påfwen Nicolaum / när han wille i Tyskland införa Klösters hunden / och förbjuda Prästerna, ältenkap / där uti

han faller sådant et Whorlsakst / förargeligt och förgifligt uptråg / skaffar Påfwen härdeliga / bewiser utaf både det gamla och nya Testamentet Ältenkapet wara allom ärligt och godt; berömmandes den Biskopen Papbautium / hwilken i det stora Wiceniske Biskops mötet / där man och warit på samma Påfvens gubla wäg / ältenskapet / såsom en lästlig Guds sagba / förskätkat / påfändes; des det wara rätt lyfhet / såfwa när sin ädla hustru; hwilken mening och änneligen utaf hela mötet samtöck och gillad wardt. Uti samma Epistel berättas och huru Påfwen Gregorius III. lätit ett ältenkaps förbud utgå; men när han en tid i en flit / däm sunnit 6000 lärnabufwud / hafwer han förskätkt sådant wara utaf Brunnenas och de öfriga Andeligas horert kommit; och ty tagit sin förordning tillbaka. Annu finnes i detta bref åtskillat annat emot Munkarnas dikade renlesad och samwetslösa störlöshad / som och gått så munda / ot en Carnal (sag wille säga en Cardinal) på Nitsdagen i Augsburg förfördad sagt / sig på sit samwets fast håldis wiliat hafwa 100 seklor / än en hustru. Wicicus wardt i Herranom död den 4 Julii År 971 / gammal 83 År / och 50 Års Biskop.

5. **Cyrilla** utt Cyreno i Libyen / en Christen Jungfru
b Martir / under Keiser Diocletiani förhöjellse; hon
afmer tillika med röfelse några glöddande eldskål så länge
helt på sin bara hand ställa / til dea de utslätnat / wils
ndes ingalunda röfa / för de bednisse afgudar: där på
ordt hon grimmeliga massacererad / och affor dömed
in egen blod; prydnad til sin själbehudgumme.

6 **Isias** gamla Testamentsens Prophete. Se hans
prophetia i den 5. Bibel.

7. **Claudius** med Protonotarlen Nicokratne / Enskilt
Victorinus och Symphorianus. Dese hafwa utraf S.
basiliano blifwit förde til Christi troo / samt utaf Do-

lucaro döpte; men när de befunnos söla at begrafsas
Martyrernas kroppar / låt dommaren Fabianus dem
gripa / böd til i tiso dagar / både med läckande och ho-
randa / at bringa dem ifrån Christendomen / men alt förs
glämses / låt dem därföre först illa marteras / och sedan
i hafwet dödas.

8. **Bilianus** / en Grotte / när han hemma i sit land
med predikande om de nya fortiosceremonier / på på-
högtiden / omskärelsen och annat mera angående / såg
sig liket eller intet uträtta kunna / for han med några
Commerader til Angeland / yttermera för samma or-
sak stul til Kronrike / och så til Rom; där ifrån han
fändes at predika i tyssland / och wardt uti Würzburg
i Frankenland år 686 den förste Biskop; dertill han
Heriloch Godbertum ifrån afgudinnan Diana til Her-
ran Christum omwände / och honom döpte. Men när
han straffade Hertigen / at han sagit Galanum sin bro-

ders Enelia til ähta / samt påstod / at han måtte henne
öfvergifwa; så låt hon honom med sina Präster Colos-
manno och Tornano lænom twenne hofwar af daga ta-
ga d. 2 Juli år 697. Det berettes / at dese mördare ses
dermera iaf förwifan sig holf wallfwek afhändt / jäms
wål Gallena blifwit af hin onde besatt.

9. **Cyrellus** i skaden Gortyna på ön Creta Biskop / föb-
der i Alex ndria / en både en andeliga och wärdliga wo-
senslaper. höglärd man / som af ibans efterlemnade här-
liga skrifter och Böcker kändes; wardt i Keiser Deell förs
sölsjelle / och under Hödingen Lucio / för Krones betän-
nelse / sakad i eld; hans hand atbrunno / och han blef
ostadd / samt för detta undermärkets stul lösgittwen;
dock sedermere / som han ej uphörde Christum at predika /
uta samma man halöbuggen;

10. **Canutus** den sjerde / Konung i Danemarc / som
måtte fördrötte Prästerkapets och Biskoparnas både ins-
komster / och heder / när han wille med wäld utdrifwa
deras tionds wardt han med ett spjut mid altaret i For-
tlan genomränd och dräpen den 10 Juli år 1086. Dock
för omålet utaf Påfwen Paschali II. gjord til et delgon.
3 andra Calendariis / jämwäl uti Elfsjöarna så för den;
na dagen Sin bröder och Martyrer) hwillas moder
war **Selictas** (Seden 7 Martii) i Keiser Antonin
tid under Ståthållaren i Rom Publio; utaf hwilla Jo-

marinus blef först budstruken med riss / och sedan med
blippistor i hieslagen / Seltz och Philippus med stänger
till döds bultade / Silvanus af en hög klippa nedernödt /
Alexander / Vitalis och Marcellis bällduggne.

11. Plus den första med det namnet / Biskop i Rom /
den nionde i ordningen / år 146. skal hafwa
rätt där till / att Pää måtte alltid om Söndagen firas
och när han i 11 år Christi församling berömmeligen förs
Pää / wardt han under Kaiser Antonino en Martyr.

12. Hermagoras / Evangelistens Marci Lärjunge söda
der i Aquillia uti Italien / och där samma stades den förs
te Biskop / har under sit trogna predikande / samt mång
folcks omvändande / åtskillig slags pina utstått / och ända
teligen med sin Capellan Fortunato blifwit bällduggen.

13. Joel / Propheten i gamla Testamentet; hwars
Prophetia finnes ibland den 5. Skrifts Böcker.

14. Phocas uti skaden Sonore i Wonto Biskop / skal
leban han under Kaiser Trajano för Christi fullblit bäl
telse / boior / eld och swärd / som en rättssakans Mara
tor ifrån denna werlden affsied tagt. Han har först
warit en Slöman; och derföre hafwade Si farande uti
färligheter på hafwet brukat honom så flitigt at åfälla.

15. Apostlarnas fördelning. På denna dagen skola
de tolf Herrans Jesu Christi Lärjungar och Apostlar sig
till alla werldens delar fördelt och utgått / Evangelium

at predika; då ägre begifwit sig öfver ut / andre till de
landstap tillöber / och så vidare.

16. Raimel es uti Cantis i Gallia en Gudfruktig
Jungfru Buduas foster / wardt tillika med några flera /
för Christendomens för / utaf Barbarerne dräpen / år 680.

17. Alar us i Rom / Euphemiani ens Rådsherres son /
när fadren hade att b. nom med en Jungfru af wacker
släkt / kommer han en förlora natten wid Bruden / utan
går med en besnimerlig återhålla gästa / sin gång utubr
huset / bort i frivillig Landsflyktighet / nandrande så i
mång år och wida omkring / uppehållandes sig med Bett
leri / i mening at jämwäl därmed gjöra Gudt en tjänst.
Sedan hans fader hänom mycket och länge försläfwes
föft / kom han omäder hem till sin förälder / dock ofjänd /
och som en tiggare / blef härbergerad och bespisad / till
lika med andra fattige / som där sit dageliga underhåll
hade / li 17 års tid / itegglades han som en Erappa; un
der hwilken tid han led mycken skalkhet utaf fadrens tjä
nare / efter ingen af de andre Almosehjon i huset hölt
sig så eländigt / som han / och hwad han eljest fick i skaden
med sit bettleri / det gaf han allsamman at de andra.
Sist / när hans dödstid war för handen / författade han
skrifteligen sit lefwerne / såsom han det i 14 år onkeligen
fört och förnött hade; hwat utaf föräldrarna först efter

hade / li 17 års tid / itogandes haf som eni Trappa; under hwilken tid han led mycken smärta utaf fadrens tjånnare / efter ingen af de andre Almötebjön i huset höll sig så eländigt / som han / och hwad han eljest fick i skaden med sitt bettleri / det gaf han allsammans åt de andra. Sij / när hans dödstid war för handen / författade han skrifteligen sitt testamente / såsom han det i 34 år ofwälsignat fört och förnött hade; hwar utaf föräldrarna först efter hans död hånem igen skände / som skedde den 17. Julii år 398.

18. Fredericus i Utrecht Biskop / och Martyr / föddes i Friesland af en adelig släkt / har ifrån barndomen fört ett makta fromt och gudfruktigt / ja rättare sagt Engla den märniska testamente; blef utaf sin moder satt till Riksför / då warande Biskop i Utrecht / hwilken hånem för des förståndiga och dygdiga wäsendes skul / för sin Son upptog / underwiste hånem i höfliga konster och Kristnare / samt gjorde hånem till Präst / dock emot hans willia; såsom han äfwan / då han efter Riksför upptogs för familjens tillförsittelse / så wäl som Ketsarens Ludwigs (Carolus Magnus Herr Son) befallning skulle bli Biskop / har han sagt sig wara en syndig meniskia och oräddig att bli annat folcks Biskop / måste allwäl låta sig der till insättas och smörja; wardt därpå utaf Ketsaren sendt till den Romske Kejsaren / att omvända folket ifrån deras syndiga oandaktighet; det han och med god framgång gjorde; som

hade där några heliga män efter sig / till att behålla allt i god ordning / för honom till Utrecht; vistade med sitt och ådaga alla sina församlingar; brakte och Frieslanderna ifrån det Arrkoniska katteriet till römiskan åter; samt uträttade till Guos åren och hans församlingss bästa mycken annat godt. Men som han upptogs Ketsarens äfwan / rörde befallning att skrifa syndare / samt tillförsittelse att bära ntinnon wara försäkrad om Ketsarens nåd / icke floute Ketsaren skrif / utan hånem för oläsligt ättenskaps allwarsligen tilltalte / wardt han utaf twänne af Ketsaren utskickade biskopar i Friesland dödeligen smärta; han bad dese mördare skunda sig sin wäg tillbaka; höll i medlertid hånem om för sina sår / att ej blodet skulle förlinna honom och inelsswerna falla ut; kallade så sina Präster och soldat in till sig; lät att sin förut tillberedda gä af om tillförsittelse / sång sina dödspsalmer / befalte Herran Gud sin själ / och affonnade / under alla närwarandes gråt och klaga / den 18. Julii år 838.

19. Sara / Patriarchens Abrahams Hustru. Om henne läs uti den 5. Skrift

20. Margareta i Antiochia afguda; Prästens Ådestil dotter / en Christen Jungfru / wardt för sin skönhets skul af Olibrio en Landshöfding i Orienten / till ätta begjard; men som hon hwarken wille samtycka dertil / eller förne

sa sin tro / blif hon förä på marken utkräkt och grufwa-
ligen med spö slagen / sedan i förnbleet inspänter och fast
någlad / äfwen med järngafflar ristad / och i fängelse förds
men som hon ännu andra dagen war i samma ställe be-
ständig / har hon blifwit nästen med soellor bränd / och uti
en wattenfettil nehrfäkt / samt på sinone halsbüggen år
1572. den 10 Julii.

21. Praxedis i Rom / en Jungfru / Nadsherrens Pru-
dents dötter / twilken / som hon i Guds ord wäl under-
wijst / uti kyschet / fasto / walo och böner lefde / så afled
hon oss i en saliggörande tro på sin Träffare / och wardt
begrafwen jämte sin syster Pudencian. (Se den 9.
Maj) år 167.

22. Maria Magdalena / af hwilken Herren Jesus
utdref sin dieflar. Luc. 8. 1. Marc. 16. 9. Mera om hånne
kan ses i Joh. 19. och 20. samt Mat. h. 28.

23. Apollinaria Biskop i A. venna / Pal hafwa varit
Apostelens Petri Lärjunge / och blifwit utaf honom wig-
det / samt till Ravensham försänder : men när han där en
tid predikat / wardt han af de Hedniska Präster greven /
på otilligt och mångabanda sätt pinat / och änteligen
landat förmist. När han under sin landsflyktighet uppe-
hölt sig i Emilia / omwände han äfwen där ganska myc-
ket sold til Christna tron ; och wardt åter derföre med
bett watten / bojer / fängelse och andra marker plågad /
samt derifrån fördrifwen. Då for han till Ravensham /

och unbergiet där med bekändigt tålamod en Martors
Andalpt / i Keiser Despassani tid / den 23. Julii år 72.

24. Christina / en Italiensk Jungfru / af Hög-
men Hedniska förälbrar / tog deras gollend- och silfwer-
sigudar / och utdelte dem til fattiga Christna ; hwad-
er och fadren lat hånne plåsa / samt på andra sätt grufwa-
liken handteras / ja lat blida en st. i sten wid hånne / och tasta
henne i skon ; men som igenom Guds mækt där icke med
lifwet undkom / Kap hon barmad til des en annan domare

efter hånnes fader tillkom; han lät ännu wärel/på hånne; det gick hon och igenom. Omföder wardt hon und der höfdingen Juliano lagd i en brinnande agn/ där hon låg oflad i fem dagar; lastad för ormar/ som ej heller gjorde hånne något; sist blif denne tungan affluren/ för hånne med så skändadliga tro och bekiännelses skul/ samt hon med pilar ihjälfluren den 24 Julij år 300.

25. Ja obus Apostelen / Sebedei son / den flörre kal lab. Läs om honom till Matth. 4. 10. och 17 Cap. Marc. 1. 3. och 5. Luc. 9. Joh. 21. samt i Cor. 15. och Ap. G. 12

26. Martha en Jungfru / Lazari och Maria Enker af Betanien / Christi wårdrinna. Se Lucs 10. samt Joh. 11. och 12.

27. Sju säftrare i Epheso/neml Maximianus Malchus / Martialis / Dionysius / Ioannes / Serapio och basma warit R. Constantinus Decii Drabantes/ och wårkel, under hängförtöjelse sammat/sag menar/afförmat i en bergs kluffa / dit de uban stöt / lefwande inslängde/ för Christi Nams skul/ år 52. men om de/ som berättas/ i Kelfer Theodosii tid/ år 446. det är / efter 194 års förlopp / åter af lönnen upwaktat/ de lemnas där hån/ oaktadt äfwen Plinius och Apulejus om hwar sin 57 års säftras re förmåla.

2. Botwids / en Småst Riözman / som under sit handlande och wiskande i Angeland / blif där genom sin wård en Präst till Christiendomen omwänd. Men här hemma på Rågd i Melaren / tog han med sig sin gärdsfogde Esbjörn / och gick ut / till att bortkaffa och lefslaga en slaf den han stelf af des fängelse utlöst hade / som döpa lätte / in på ett stöp som skulle gå till Goth-

lan: de summo lufet fläppt igen / nfan lade sig af res san och sökande trötte / under et slugerikt trä at säis wa: Slafwen war then otacksammaste karl / som skulle gå i par stor / gjorde af med dem båda i deras semn / tog fahrtoget / som de kommo dit med / och fohr sin wåg. Botwids broder Björn / med en Präst / som herte Hens ric / fan omföder döda kroppen igen / och lät den begrafs wa uti Husaby kyrkia / den något / tillsörende en adels man Hermund på sina egor upfärta lätte / och S. Albas no til heder inwija. Men 9 år der efter bydde han på dāras egit arfgods et litet Capel af trä byttade sin bro ders ben dit och kallade det hånne til äminnelse Botsa kyrkia / samt lät det år 1129 igenom Biskoparne Henric i Upsala och Berber i Strängnäs inwijas til Guds och S. Botwids ära. Sedermera / som wöket af mi sters pelse mycket foro dit / och gjorde till det heliga rumet fördringar / wardt där år 1176 en Stenförckj bygd / samt af den första Upsala N. hi / Biskop Stafs sen / och Biskopar i Strängnäs Wilhelm (till des skift hon och / säfom i Södermanland berägen / börde) till Jungfru Maria / S. Botwid och alla Helgon inwigt: då äfwen S. Botwid äminneliga för et Helgon wö ropades. Botwids och Björns äminnelse sed i samma kyrkia än i dag / efter de tiders bruk dels med Ransstaj / och dels med Latinska bokstäwer skrefwen.

29. Olavs Konung i Norge / Kong Harald Grönnes Son / uti Angeland i Christiendomen underwist / och i Rön döptes; wille med wäld och makt tvinga sit folck til den Christna tro och lära / lätandes utrota och aflifwa tho som antingen en trulskarl / afgudabyrlare eller teds natydare war / och lät skapt wille lätta sig säia; derfore

Blefwo honom undersåtaren! omsider uproriske togo till
Gewähr / slogo och drogo honom i Strid / såd den 29
Julij år 1030. Men som han igenom sina Ängelska Vi-
sioners och Pränthers råd tagit sig det ordet före
och sagt lifwet till; så måste han också / efter den tidsens
widspredliga bruk / dörföras ibland Martyrer och Helgon
räknad blifwa.

30. Abbon och Seiman / två förnämne Persianer /
som för Christendomens skull blefwo under den Tyrans-
niska Keisaren Decio med järnskjäbtor bundne / till Rom
förde / med blivpistkor slagne / och slöt halsbuggne.

31. Helena af Sledwi / Hertig Guthorms af Wokers
götland datter / och K. Ingos den 3: djes andra Gemål
samt efterleswerisa / gjorde under sit Ektieskänd en wallfart
till Christi graf i Jerusalem / kom hem igen på Götthene /
och wardt när hon skulle en gång gå till kyrka / upvå ett
gousta mordiskt wis dräpen år 1160. i Westergåthland /
af det tillfälle / af en bånnes Wäg / för des omåttelli-
ga hårdhet emot sin husfru / blifwit af sitt legitt sold i
hållslagen / hwartil hand anförwanter mento den ofskoldi-
ga Helena varit orsak. Hon begrofs i Sledwi kyrka /
den hon till en stor del med egen bekostnad byggt hade. För
des wåf i gudeliga lefwerne skal wart hon efter Pås-
kens Alexander i sin befallning / samt Caroli VII Swen och
Götha Skauungs påkående / utaf Upsala Archibischof Ste-
phano för et Helgon förklarad år 1164. Hon är förlämnad
i ungdomen wid Susanna / i sit äkta skänd wid Sara /
och i Ektieskändet wid Judith. På den 6 dagen när ut
ti Ektis Janko Germanus i men so om honom den 28.

1. På denne dagen är utaf Påswen Alexander förord-
nad / och i följande tider firad / en ihågkommlig utaf
Apostelens Petri sängelse / eller de två fädior / med
hvilka Herodes honom i sängset / och under frigeskeds-
tars walt / bundnan hade: hwar om läses i Apostla Skri-
ningarnes 12. Cap. Den ene utaf samma skäbior skal
Eudoria / Keisaren Theodosii Gemål / lätt i Constan-
tinopol förmaras / och stidat den andra till sin dotter Eu-
dokia / Keiser Valentinianni Gemål i Rom; och skola i
håda orterna domförklarad blifwit upfatta / samt ärlige högs-
tider intåttade till deska skäbors heder.

2. Catharina / S. Brigettas datter / den första Abba-
tissa i Wadstena kloster. Hon blef född gift med en för-
näm Man i Sverige / wid namn Eward de Kernen;
men lefde med honom uti alt för stor kofhet: för sedan
bort / och besökte sin moder i Rom; wardt Enka / och
beändert åter till äkta (för sin dårligabets skull) utaf
en rik Romersk Grefwe; men gaf honom nej / låga och
falska: kom der på tillbaka / och blef i Wadstena död år
1381. samt uti Helgonlängden upford af Påswen Sixto
den siende år 1479.

3. S. Stephani den första Martyrens / samt några
andra Helgons lefamen eller den skola på denna dagen
igenom en särdeles uppenbarelse wara i jorden i renfunda-
ne / och derpå blifwit i Jerusalem hederligen begrafne.
Huruledes han af Judomen stenad wardt / läs i Apostla
Skärningarnes 6. Capitel.

4. Kristarchus en Macedonisk man af Thessalonica /
Apostelens Pauli lärjunge / trogne följefolgare och med-
fänge / som sed af Apostlas Sk. 19: 29. 20: 4. 27: 2. Eplof.

År 10. Willem. b. 24. Denne Kal febermæra blifwit Biskop i Thessalonica/ och äntligen efter mycket frampan-
de på denna dagen i Christo saligen aflidit/ under Kef-
ser Nero.

5. **Donatus** / i Bononien en Christ namns bekänd-
nare/ samt en lärh man och af heligt lefwerne; lefde all
sin tid utom Åftenkap och i lyfthet/ påliandes sin kropp
med wako/ fasto/ böner och studerande; satte sig up emot
det alligenfilla fjätteriet: och emedan han såg mycken
mækt ligga på predikande emot så wäl fjättare som an-
dre gudlöse och syndige Mennefior/ men de flora Cano-
nicos eller Caniker och andra om Predikoämbedet sig li-
ter wårda; ty förfamlade han en hop andäktas och fris-
ge män/ instående en ny Orden/ uti hwilken bröder-
ne skulle fara i werlden omkring/ och predika den almän-
na tron eller Catholiska läran. Denne si kallade Prebi-
tate eller Dominikaner. Orden är utaf Påfwen Honorio
III. fastslådd/ och har sedermera måta tillagit. Do-
minicus slog sig alla wåffer tre gånger med järnfjädor/
först för sig self/ sedan för werldens spæder/ och tre-
dje gången för Själarna i Eldrælsden; men har och ef-
ter döden år 1223. funnit en järnfjäd om hans lårer.
På sit otterka/ sedan han många flåter här och där up-
fatt/ gjorde han för sina Ordens Bröder en Testamen-
terlig förordning om werldens förslande och et ofst-
ligt lefwerne; förestettwandes dem i sinnet flårelsen/
ödmultheten och en frwillig fattigdom. Påfwen Grego-
rius 9. har honom Canonizerat.

6. **Christus** den andre/ Romersk Biskop/ född i Athen/
wardt utaf en werblösa wä man en Christ bekännare
och Martyr; lade sig härtygt emot Cabellii/ Cerintus
och floras falska läror; hwarsföre han under Valeriani

förföljelse wardt angifwen/ at han emot Kellarens för-
ordning läran om Christo predikade; togs därpå fån-
gen/ och fördes i Martis tempel/ til at antingen där
offra för afguden Mars/ eller wäl sätta lifwet til. Han
utwalde gjerna det senare/ och blef halshuggen den
6 Aug. tillika med sex sina Präster eller Kyrko-tjänare.

7. **Donatus** Biskop uti Aretio i Tuscia/men i Roma
barnfödd/ samt i goda seder och konster upfostrad. Hans
Kal/ förutan andra märckwårda bedrifter/ hafwa ge-
nom sin bön botat och helgjordt en glasskalk (ty bäs-
ke kalk och Waten brukades utaf glas i den tiden)
som under den H. Rättwårds bejående igenom folkets
trångsel nederföll och sönderfogs. Men under den af-
sällingen R. Julians wardt han af Befalningsmannen
Quadrattiano grepen och fånaslig hållen/ samt då han
för behednissa afbadar icke offra wille/utan dem försmåda
de/ halshuggen år 362.

8. **Cyriacus** / en Cavellan eller Kyrko-tjänare / som
under Diocletiani och Maximiani förföljelse wardt til-
lika med Largo/Smaragdo och tjugu andre Christne halsh-
buggen/ sedan han först öfwer hufwudet blifwit uppå
rätteleplatsen med studande het nära beguten.

9. **Romanus** / en hednist Soldat i Rom/ wardt
utaf den H. Maryrens Laurentii tålliga lidande och be-
ståndighet uti Christna trons bekännelse/ i sit hierta så
rörd/ at han atck på en offentlig samleplats/och bekänn-
de sig vara en Christen/ lät sig och af samma Laurentio dö-
pas; men blef straxt derpå under R. Valeriano fastas-
gen/ med flubbor jämmerkliga slagen/ och halshuggen.

Capellan hos Biskopen Sixtus (se den 6 Aug.) blef och
fjärde dagen efter honom/ nämligen den 10 Aug. år 259.
bödlarna i händer gifven/ så för Christi namns skull/ som
och för det at han på befälning och tillfrågan utaf tyran-
nen Valeriano/ ej wille framgiffwa kyrkans medel/ eller
beljånna hwarest de wore. Han lades på et järnhalsst
för en koleld; men wardt så litet där igenom med-
fäld/ så at han Torannen / som där när stod / uppenbar-
liga bespättade/ säjandes: tag nu af den ena sidan / som
redan nog steker åt/ och åt/ i medlertid den andra beredes.

11. **Susanna** / Josafims hustru / en kysk qwinna i
gamla Testamentet. Läs hannes Historia i den 5. Bibel.
Gifven har i Rom en förnämlig och dygdig Christen Jung-
fru med det namnet varit/ hwilken under N. Diocletiano
igenom bödels-yrkan sin heders krona vunnit.

12. **Clara** / en mycket Gudsfruktig Jungfru uti Assisio
i Umbria / uti Kejsarens Friderici tid / har aldeles försä-
tat tröda i äktenskap / och för sin belighet hos alla varit
i stort anseende; öfvergifwit sina föräldrars hus/ begif-
wit sig i Damiani kyrkio eller kloster/ och där ibland an-
dra fattiga qwinnor under Minoriter Orden / och efter
S. Francisci/ alla Munkars Faders/ regler lefwat; har
och där bredewid en Nunne/ för samling uprättat / samt
til den så kallade Clara Orden lagt grundwalen. Om så
der/ sedan hon i 42 år genom hunger/ mako och andra be-
swår sin kropp spått och utmårat / har hon på sin ytters-
ta utaf Påfwen Innocentio IV. med det heliga Sacra-
mentet beökt blifwit / och därpå saligen död d. 12 Aug.
år 1253. Påfwen Alexander IV. påböd år 1255. at på denna
dagen skulle Christenheten hannes äminnelse begås.

13. **Zippolitus** i Rom en Märtyr / som och igenom
S. Laurentium / hwilken han i des fängelse under sin
maktt hade/ blef til Christna tron ömmand/ äfwen under
N. Valeriano på många sätt pinter/ och ändteligen med
fötterne fastbunden emellan halsarna af två wilda stan-
da hästar / således öfwer tistel och törne til döds släp-
ad / söndersliten den 13 Aug. år 259. På samma dag blef
och så Concordia hans amma / med blypistkor för honom
ibihållagen/ samt nitton andre personer utaf hans hus
fäld / halsbuggne.

14. **Eusebius** / i Rom en berömlig Prästman/ som för
det han den rena Catholiska läran så tappert förfäktade/
wardt utaf den Arianiska Kejsaren Constantio i häktelse
kastad och innesluten/ däreft han sju månader gudeligen
i bönet tillbrakte/ och därmed i Christi afsonade.

En annan Eusebius war Biskop i Cäsarea / och biskop
hade det Nicäniska mötet år 325.

15. **Senare Wårfrudag**. På denna dag år Guds
Sons Moder/ Jungfru Maria/ år 48 / igenom en salig
död/ ifrån denna werlden gånge/ och hannes själ i Heli-
stör uptagen / sedan hon här gudeligen lefwat i 63 år.
Johannes Ewangelistat / hwilken hanne / såsom en god
och from son sin moder / i i löstiden stitligen tjänt och
äktat / lät hanne och hederligen begrafwa. De Påwis-
ke kalla denna dagen Mariä Himmelfärds; eller up-
tagelses dag/ och föregiffwa / at hon/ såsom Enoch och
Elias lefwande med kropp och själ til himbla upfari-
nen där om twifla de lärde.

Continuation utaf Helgonens Historier.

Den 16. AUGUSTI.

Brynolphus / Lagmannens i Westergöthland A-
goth Stures son / och utaf den namnkunniga
Folkunga-slächten. Wid sitt tjugunde och andra
Ålders Åhr studerade han i Paris med godt låsord / kom
därifrån hem / wardt Präst / och först Cant i Skara / se-
dan Decanus i Linköping / och änteligen efter allas begjåran
den förste Biskop i Skara. Han war en lård / gudfruchtig
och arbetsam man ; rakade en gång i missänja och twedragt
med R. Magnus Ladulås / ja / så at han blöf förklarad för
Konungens owän / och fick ofta dödsens sanningebod. Men
när Konungen fick förstå hans oskyldighet och gudeliga les-
werne / gick hon på senare Wårfrudag / den 15. Augusti
i Gudstiensten / som Brynolphus förrättade / och efteråt
när alt war slutit / lade bårt sina wapen (det ock Dra-
banterne gjorde) föll ned wid Altaret för Biskopens föt-
ter / begjårade wänskap och sitt onda upsjats förlåtelse / bød
honom också på sitt Kongl. Slätt til middagsmåltid / samt
wiste honom all wälsågnad och bewägenhet. Sedan han fick
ämbete gansta berömligen förestått i 38 års tid / blef han
saligen död den 6. Februarii 1317. och begrafwen i Skara
kyrka / samt hans ben / med Påfwens Alexandri den VI.
tilstånd / högtideligen uptagne / och på ett hederligare rum
i kyrkan lagde den 16. Augusti / Åhr 1498.

honom en man til mötes på wägen / som ropade öfwer ljudt:
jag är aff samma tro / och bekänner. Herren Jesum Chris-
tum / hwilken theenne helige Präst hafwer predikat. Han
wardt ock strax för huswudet tagen och tillika med Felix
halsbuggen. Men efter thet ingen wiste hans rätta namn /
är han allenast kallad worden af några / för sin frimodighets
skull / Audactus / men eliest / för det han gjorde den an-
dra sålskap / Adanctus / jämwal Adjunctus.

31. Aristides / i Athen en troaen och wijs man / then
ther en bok skrifwit til Christina Lärans besyrkande och för-
swar / samt henne gifwit åt Hadrianum ; har ock likaledes
förmedelt ett härliagt tahl in för Påsaren / kraft och ty-
deligen bewist Jesum Christum sannan Gud wara.

uti SEPTEMBRI.

1. **A**egidius / uti Marbonne i Frankrike en Abbot.
Han war födder uti Athen i Grekland af för-
nam slächt ; men då hans föräldrar döde woro /
stiftade han all sin egendom ut bland de fattiga / begaf
sig til Biskopen Cesarium uti Arles i Frankrike / och blef
ther hos honom i tu år. Therefter begaf han sig i öken /
och wardt Eremit ; Men på en tid / då Carolus Martellus
uti lagt war / rakade han förmedelt sina Spårhundar på
Aegidii kühla / kom så til honom / förundrade sig öfwer
hans enliga och heliga leswerne ; lät thenn / efter then-
nes begjåran / upbygga ett Closter wid then staden Ni-
mes / och satte honom ther inne til Abbot. Sidst skal han
wara blifwen Archi-Biskop i Rouen / wid år 715.

2. Justus / uti Lion i Franchrike Biskop / den 12. i ordningen / af besynnerlig helighet och Prophetisk anda ; öfvergaf sitt Biskopsäte / och gick bort til öken i Egypten / tillika med sin Dienare och Böreläfare Diator / förde ther ett mäktat gudeligt lefwerne / och affämnade i Herranom. Hans så wäl som Diatoris ben wordo sedermiera flyttade til Lion på den 2. dagen Augusti. Denne Justus war / å alla Biskoparnas wägnar i Franchrike / tilstädes uppå mötet i Aquileja / uti Käiser Gratiani tid / wid år 375.

3. Serapia / i Rom en Gudfruchtig och kysk Jungfru / wardt under Käiser Adriani förföljelse / twänne otuchtige ungdomslar i händer gifwen / the henne förnedra skulle ; men hwarcken finge de sin wilja / ej eller kunde hon sedan med brinnande sacklor brännas eller skadas : dock blef hon omfistder uppå den grymma Hedniska Domarens Verilli befalning med störra slagen och halsbruggen.

4. Moses är utaf den Hel. Skrift och sina 5 böcker nog samt bekant.

5. Eudorus / en Soldat / hwilken tillika med Zeno / Marcarius och 1104 andra sina kamerater / uti Käiser Diocletiani förföljelse / blef för Christi namns bekännelse aflifwad / och således Martyr kronan i såld bekom.

6. Zacharias / gamla Testamentsens Prophete : Se hans prophetier med thes förspråk i then Hel. Bibel.

7. Regina uti Augustoduno i Franchrike en skön Adelig Jungfru / af Hedniska förälldrar / besökte altid fliteligen de Christnas församling / fattade ther then rätta läskan om wår Herre och Frälsare / och lät sig döpa. På sitt femtonde ålders år wardt hon af domaren Diobrio / för

samma sin tro och bekännelse full / häftigt anstättad / wid armarna uphängd / samt med luss och blås bränder / ther efter bunden til händer och fötter / och uti ett stort kar fullt med watten kastad / ja på allahanda sätt och så jämmerligen plågad / at folket / som Hedningar woro / ej kunde längse ther uppå / utan måste wända sig bårt eller hålla för skogen. Som hon änta icke wille sin Christendom försaka dömdes hon til döden / och wardt afrättad.

8. Mohrmessa / thet är Jungfru Mariae / Guds moders / mesa eller högtid / hennes födelse dag (som skal wara denne 8. Sept. efter thet at hennes förälldrar Joachim och Anna förmenas hafwa hållit bröllop den 9. Decemb. eller 9. månader förut) til ihågkommeelse och heder inrättad / som föregifwes / utaf Påstwen Sergio / och af det tilfalle / at en man skal i några år hördt ånglarna hålla i himmelen en Jubelfäst / samt / när han welat weta hwardsiwer / fåta uppenbarelse och swar / at Jungfru Maria i then natten födder wore.

9. Gorgonius och Dorotheus / twänne hederlige Häfbesjente hos Käiser Diocletianum. Emedan de slyggdes wid hans omänniskeliga förfarande med de Christna / bekände sig ock frivilligt til samma tro och lära : ty lät han them för sina ögon uphänga / piska / slå / sarga och riswa öfwer hela theras fräpp alt in på benen / samt ther uti salt och åtisfia ingjuta ; theretter them på halster sika ; och medan de ännu lefde / sidst med rännsnara strypa / på theme 9. de dagen September.

10. Theodardus / Biskop uti Mastricht i Brabant / och Lamberti (Se den 17. Septemb.) Praeceptor / i Frankiska

Konungens Chilverici 2. tid. Atti sin utgådom lefde han i Al-
 stret Stablen; ther han ock sedan blef Abbot; och när
 Remacius efter månfaldigt anhållande fick las af uppgifwa
 sitt Biskops ämbete / samt begaf sig i samma Klöster; wardt
 Theodardus utaf alla så werkliga som Andeliga enhäteli-
 gen til Biskop begärad och walder / samt utaf Colnita
 Archi-Biskopen Cuniberto wigder. Då ställer han sig för
 gonen then Hel. Pauli lära och förmåningar til Timothe-
 um att Epistlarna / förmanar med hällsamt lära / straffar
 de motståndliga alfwärligen / samt winlägger sig therom /
 at han ej mindre med lefwerne och sitt egit exempel / är
 med lärarbet / upbyggelse gjöra mot i. Efter thet han wille
 wara en trogen Herde / för sin fårahord / så tänckte han
 sig til Konungen / at återbjuda de för 30 år sedan ifrån för-
 fjorne bårtkomna Göt; men Belials barn gjorde honom
 resan kort / öfwerföllö honom på wägen i Biskops dömet
 Worms / höggö honom hufwudskalen i tv / och stöckade
 hans hela fräpp som skjedde år 254. Han wardt begrawen
 ther hardt intil; men Lambertus förde honom therifrån
 ti. Regia eller Luttig.

11. Proculus och Syacintus / i Rom twänne fromme
 Christne / Pola hafwa warit then Heliga Jungfruns Euz-
 gentae Eunuchi eller Cammartienare. Under Kåiser Cal-
 licno blefwo the grepne och dödgade til at offra för Afau-
 barna: men som the det icke göra wille / wordo the först
 grufweligen slagne / och sedan halshuggne / wid år 264

12. Cyrus och Erentius / eller Juventius och Enrus.
 These hafwa uthi Sicino i Italien och i råderna ther om-
 bring Christi Evangelium fliteligen predikat / och ibland Heds-
 ningarna stor upbyggelse gjort.

13. Amas

13. Amatus / en nitälskande och berömlig Biskop hos
 thet folket Senones / gjorde Gudz Församling mycken tjänst /
 och afstommade i HErranom år 690.

14. Korsmessa om hösten. På thenne dagen år 628. haf-
 wer then Christelige Kånsaren Heraclius med sina tremne
 Drigshärar härligen segrat öfwer Persiska Konungen Cos-
 rhoes / hwilken Österlanden intagit hade / the Christnas
 försörjare sköslat / och ifrån Jerusalem bortfördt then delen
 af Christi kors / som Kånsarinnan Helena ther qwarlätit
 hade. (se den 3. Maji) Det samma hämtade nu Kånsar He-
 raclius utur Persien / såsom han ock besynnerligen thesöre
 tit utdragen war / och förde thet til Jerusalem. Någre wil-
 ja / at han lagt af sin Kånsarliga vrydning / och barfotad bu-
 rit korset på sin rygg in genom den samma porten / som
 HErran Christus det self utbar / samt at han det på Gol-
 gatha bära åter uprättat; och skal thesöre denne dagen wa-
 ra kallad Christi kors upphöjelses högtid / (exaltatio crucis)
 såsom den 3. Maji heter (crucis inventio) korsets uppfinnelses
 dag. Men thenne fest hafwer sitt ursprung redan ifrån Kånsar
 Constantino M. hwilken thes Heliga kors först upphöja och i
 åbro hålla månde (se den 21. Maji) : warandes dock hogti-
 den / efter afswammade K. Heraclii dräpeliga seger / större
 blefwen.

15. Nicethas / en Göttes hwilken Konung Athanari-
 cus / för then allmänliga Christi tro och läras skul / lät
 eld lefswandes upbrännas.

Ellest Kristnes om en annan Martyr / med det namnet
 Nicethas / hwilken man hafwer näst med presenor wifst /
 samt i en fjärra uppå hwaba järnspekar kört och skat /

sedan hånadt honom up med en frof i munnen / wrålit glä-
dande järn i genom öronen / och stuckit troaggat spjut uti
sidorna; widare uphängt honom med fötterna i röl / bundit
honom på en brutnande wedhov / huggit honom bänder och
fötter af / lagt honom på glödhett halster at stelias / stort
honom ned af största högd uti en diuper grop / giftwit ho-
nom förgift at dricka; och medan han änta skal haswa be-
hållit lifwet och varit ofskadd; haswa the ändteli gen mast
öfvergiftwa honom: blifwandes således många onwände /
hwilka ock låto sig utaf honom döpa.

16. Buphemia / uti Chalcedon eller Constantinopel en
K. d. herres datter och Christen Jungfru / hwilken under
Kaiser Diocletiano och vice Bärnästaren Prisco på äts-
Milligt iart är marterad worden / med fängelse / hugg och
flag / eld / påhängda grusweliga tynader af sien / och eljest
sidst wardt hon på en skadeplatzt ställd för wildinr / och
ther af en biörn ihjäl biten.

17. Lambertus / til B. i Mastricht uti R. mung
Childerici tid utwald och farad / men ther isfr in utan nå-
gon sin skuld assatt och förwist / blef sedan i Klöster sin år.
Ther efter wardt han utaf Kaiser Pipino / för then Evan-
geliska sanningens Will till sin företio igen kallad. Men
ta han straffade / icke allenast annan ogudachtighet wid haf-
wet / utan jämnwäl Kaiser Pipinam si. If för thes ofskhets
och wille at han skulle lata ifrån sig frilla Alpiadem / och
hålla sig allena til sin ähta maka; wardt han utaf be-
målte frillos broder hemligen och ofskeligen mördad / den 5
Septemb. år 697.

18. Mechosius / Biskop först uti staden Olympo i Lo-

cia / och sedan uti Tyro i Phenicia / en man af stora gä-
mor / lärdom och wältalighet / wardt martyr uti Cholut
Enbola / under Kaiser Valeriani s. b. följelse år 267.

19. Januarius / Biskop i Benevento uti Italien / wardt
under Kaiser Diocletiani förföljelse / utaf Höfdingen Si-
motheo gripen / och ofter det han hwarken med goda eller
onda wille låta öfvertala sig til någon Afgudatiens uti en
i tre hela dnan upeldad ugn på glöden lagd; sedan / tilli-
ta med sin Capellan Gelasius / Käsemästaren D. siderius och
flera fromma Christna / på en stadeplatzt för wilda biörnar
kastad; och / som de ännu skola blifwit ofskadde eller wi-
lif / sidst alla halsbuggne / på denna dagen / år 300.

20. Fausta / uti Cyzico wid Constantinopel / en Chri-
sten Jungfru / af rika föräldrar / wäl upfostrad och i Guds
fruchtan underwist. Efter theas död wardt hon utaf Ma-
gda Prästen Evilasio förföljd / först til spätt och blödd
(1. Cor. 11. 6.) i hufwudet rakad och skullot giord / sedan
uphängd och sammerligen plågad. Men när han wille lå-
ta hugga hånne i tv / och döds-nyan ej rådde på hånne /
håpnade Evilasius ther öfwer och trodde på Christum. Han
wardt ännu i hufwudet genombrädd / kroppen ihopbädd
och med dräflingar spikad / samt på glödande halster lagd.
Evilasius med på åtskillig sätt grusweligen marterad; och
ändteligen bägge dödade: som skiedde under den Keisaren
Maximiano.

21. Marthans Apostelen och Evangelisten: Han mo-
först en Tullnär / som med mera finnes i then H. Skrif-
men sedermera skal han haswa predikat i Aetiochia / och the
blifwit för Christi Kul halsbuggen / eller / som några wille
ja / lefwandes uti jorden föstinglad

22. Mauritius / en krigs / Siverste eller General för then Thebaniska Legionen utaf Syrien / under Keiser Maximiano. Då han och hans folk / som alle woro Christne / ei wille låta bruka sig til at förgröra the Christna i Frankrike / tit the commenderade wore / hafwandes the under sitt tåg genom Italien / uti Rom blifwit af Påwen Marcello i trone sänkte / samt honom sin ed gifwit / at de förr wille låta sit lif / än Christendomen försläta: så blefwo the besulte at offra Åslandarna; men efter the thet ej gidda wille / hwar tijnnde man af them sälte til döden; och räkte the frivilligt fram sina halsar. Numan gång blefwo the lifaledes fordrade och tillsagde / samt hwar tijnnde man aflifwad. Men då the ännu tredie resan lifa flykt på sin mening stode: utstånde Rissaren belä sin här / och slog ned them alla samt med Mauritio / som stiedde år 300.

23. Thecla / en Jungfru uti Iconia i Asien / skal hafwa blifwit af Apostelen Paulo ifrån Hedendomen omvänd / och gifwit then ena friaren efter den andra afflag / wilsandes lefwa uti ewig Enskhet och jungfrudom. Sedan är hen i St. Meronis föröf / else / för Jesu sin skälbrudgummes skul / mångafaldigt med ormar / eld och wildiar plågad; Men skal hafwa kämmit therifrå skadd / många therigenom til Christendomen bewekt / och ändteligen ati Seleucia affsmakat i frid.

24. Gerhardus / en Biskop och Martyr / de Ungrens Apostel kallad / hafwer lidit i Pannonien uti Keiser Hendrichs den andres tid.

25. Cleophas en af the Siutris och två Herrans

Christi försångar. Se the H. Evangelistier Lucan och Johanne. Uri Emaus / och det samma huset / hwarest han tillförende sutit til bordz med Jesu / skal han utaf Judarna blifwit dräpen.

26. Cyprianus / en högt uplyst / wältalig och liflig Rrrectiones Lärare / hwilket så wäl utaf des härliga Skrifter öfwer Evangelia och flera Bibliska böcker / som andra lärda och nyttiga arbeten bekant är. Han war född en Hedninge uti den staden Carthago i Africa; therest kall och först profiterat eller uppenbarligen läst Rhetoricam; men sedan är han genom Prophetens Jonac slitiga läsande och öfwerwägande til then Christeliga tron omvänd worden / delte ut all sin egendom til de fattiga / wardt Präst / och på det sista utwäld til Biskop därjammastådes: i hwilket ämbete han bewiste sig som en slitig och tregen Gudz församlings Herde; War och the Heliga Martyrer och alla förjagade Christna mycket bendäen och hjälpsam med härbergagning och skjänker; och då han sedermera sielf war landflyktig / förmanade han sina medhjelpare eller Präster igenom skrifwelser / at the emot sådana personer skulle sig godwilleligen finna låta. Under Keiser Galiens och Valeriano är han utaf Ståthållaren Pareno för sin tro och læras skul förjagad; och hafwer han icke mindre under te mta sin landflyktighet kurt åhaga och omsjarg för sin hiord / än då han war närvarande tilstådes. Therför re och the Christne i Carthago honom med rätta en fader kallat hafwa. När Paternus war döds / for han hem igen: men Galerius Maximus / som efterkom / war icke bättré / lät hämta honom til sig på en härra; och när han

nu war kommen in för honom / frågade han : Wiltu Cyri-
 anus / then de Christna sin fader kalla ? an swarade : jag
 äret. Så sade han : wåre stormåktige Herrar / Kejsare
 låta bjuda tig / och med alswar besalla / at tu skal och the-
 ras gudar ära och tilbedja. Then helige Gudsmannen
 swarade : det gör jag aldrig. Ståthållaren wände intet
 ther med igen / utan ferehölt honom ännu sådana ord :
 Thet wore tig bättre / at tu frälssar titt lif / och låta wå-
 ra Gudar wara oförachtade. Cyrianus gaf til swar : Her-
 ren Jesus Christus / then jag wil af hierlat ewigherligen
 tjena / är min kraft och enda Frälsare / med mera. Så
 förgymnades Ståthållaren och brast ut : tu hafwer nu
 länge nog i ett sådant försmådeligit ferehaswande lefwat /
 och til tig dragit thet uppriska skändeliga partiet / samt
 tig såsom en uppenbar wåra gudars affagde fiende förhål-
 lit / och aldrig wåra Kejsares många wånliga båd welat
 hörsam wara / utan allestädes och alltid det Christeliga
 namnet / som all förföljelse wårdt är / planterat och ut-
 spridt. Thersfore måste tu / allom them / hwilka tu til
 theenna skändeliga läran kommit hafwer / til exempel och
 en spegel warda / på det the utaf tin ofärd och död för-
 skrækte måge sig bättre förese. Cyrianus tackade thesfore
 / och laskwade sin Gud. Mer han på rätteplatzen hade
 låtit giswa åt bodelen 20. Skillen och sin bön gjordt / samt
 Domen war upläsen / så lydande : Denne Statsis Cyri-
 anus / efter det han ej wil äffra för wåra / skal han med
 swård afrättad warda : sade han ther til : Amen / och
 stråtte halsen ut / befallandes sin anda i Guds hand som
 skeddde år 259.

Continuation utaf Helgonens Historier.

Den 27. SEPTEMBER.

Dianianus och Cosmas, twänne Araber, brö-
 der, och berömda Läkiare, ledo uti St. Diocletia-
 ni förföljelse mångfaldiga marter och bojer, sån-
 gelse, watten, eld, stenar, pihlar; och sist bleswo the
 halsbuggne.

28. Wenceslaus, Hertig af Böhmen, Konung wa-
 rislai Son, en ganska måttelig, nykter, kysk, from, barn-
 hertig och gudfruktig Herre; han gick om nattetid ut,
 så vinteren war som hårdast, i watten, snö och is, och ha-
 de thärutaf intet besvär. Efter thet hans namn war kom-
 mit i stor wördning ibland then menige man, och the hade
 honom alle mycket kär, wårdt han til Ränning i Böhmen
 utwald och insatt. Men thetta förtrot hemligen hans
 Broder Boleslaus, båd honom thesfore i sitt hus til mål-
 tids, och drap honom, År 970. Andre berättar, at han
 warit ond på honom för hans nit om theu Christna läras
 forplantande, samt at han honom i kyrkian under sin bön
 mörda låtit. Någre wilja, at modren Drabonucia, en
 högfärdig och ond fru, hafwer, emedan hon fick twilling-
 gar, behållit then ene, nämligen Boleslaum, wid sitt er-
 git bröst, men giswit then andra, som war Wenceslaus,
 til en, wid namn Ludimilla, at upammas; och theenne
 hafwer warit en gudfruktig, Christen och dygdig svinna.
 Themed bleswo the hwarthora sin fostermoder lif i seder
 och

och sinne: then ene en gudlös, åregirig, öföf, wäldsam och mordisf sälle; men then andre så dygdig och wäl både til kroppens och själens gåfwor, som redan förmålt är.

29. Michael, Öfwerängelen. Se uppå hans namn uti Registret, som står framföre then H. Bibel. Hwad utaf the Påswiska, om hans öppenbarelse, med mera, förmåhlt warder, är icke wärdt at anföra. Dock hafwer thenne the belige Änglars Högtidsdag thärifrån begyn- nelse.

30. Hieronymus, then namskunnige och wida be- römde kyrkijones Lärare, bördig utaf then staden Stri- don, som ligger på gräntsen emellan Pannoniam och Dalmatiam; wardt af sina föräldrar, efter thet the woro Christne, straxt ifrån barndomen hällen til Cate- chismi lära och andra bokeliga öfningar; sändes ock för sina studiers skull til Rom, thär han under Donato och andra lärda män uti Latin, Grefiska och mera märkeligen til- teg, så han ännu en liten pilt war; wardt ock thär döpter. Sedan hafwer han många andra swåra resor giordt, i Con- stantinopel hördt Nazianzenum uti Theologia och then Hel. Skrift; kommit til Frankrike, thär han många böcker med egen hand affskref. Och så han beslutit hade at blif- wa en munk, drog han til Syrien, förde ett anseentligt och sinne: then ene en gudlös, åregirig, öföf, wäldsam och mordisf sälle; men then andre så dygdig och wäl både til kroppens och själens gåfwor, som redan förmålt är.

29. Michael, Öfwerängelen. Se uppå hans namn

uti Registret, som står framföre then H. Bibel. Hwad utaf the Påswiska, om hans öppenbarelse, med mera, förmåhlt warder, är icke wärdt at anföra. Dock hafwer thenne the belige Änglars Högtidsdag thärifrån begyn- nelse.

30. Hieronymus, then namskunnige och wida be- römde kyrkijones Lärare, bördig utaf then staden Stri- don, som ligger på gräntsen emellan Pannoniam och Dalmatiam; wardt af sina föräldrar, efter thet the woro Christne, straxt ifrån barndomen hällen til Cate- chismi lära och andra bokeliga öfningar; sändes ock för sina studiers skull til Rom, thär han under Donato och andra lärda män uti Latin, Grefiska och mera märkeligen til- teg, så han ännu en liten pilt war; wardt ock thär döpter. Sedan hafwer han många andra swåra resor giordt, i Con- stantinopel hördt Nazianzenum uti Theologia och then Hel. Skrift; kommit til Frankrike, thär han många böcker med egen hand affskref. Och så han beslutit hade at blif- wa en munk, drog han til Syrien, förde ett anseentligt Bibliothec med och gaf sig til en ömmänd Jude i Antiochia; som ock munk war, at lära hwad flösterwäsendet tilhörde: men som orten war full utaf Arianer, och flere af hin onde på hans uphafsade fjättare, äckade han bättre wara at wis- stas iöland wildjur, än hos sådant ondt parti, begaf sig uti en öfen emellan Syrien och Arabien: blef ther i fyra år,

inringade sin kropp med wafor, fastor och böner, *studerade* dag och natt, lärde then H. Bibel utan til på singren, som man säija plågar, och tog på at skrifa böcker. Thår efter wardt han kallad til Rom utaf Biskopen i Extern Epiphany samt Biskopen i Antiochia Paulino; och då hafwer han anammat wigel och Prästeorden. Han omwände thår många til gudackthetenes öfning, samt läste och förklarade the H. Skrift för the, hwar ibland och en Jungfru war, som het Paula. Men för then förföljelse skull, som han lida måste utaf the andra Präster, the han både i lärdom och lefwerne öfwergeck, hwarföre the honom hemligen hatade, så dröa han med Paula sin kos thårifrån, samt med brodern Pauliano, och lände omfärd til Bethlehem; ther han då wille bliwa allan sin ålder igenom, och låt sig thår utaf Christina Judar i thet Hebreiska tungomålet och Skriftenes rätta förstånd underwisa, samt begynte thår på sielf then H. Bibel tälla och utläggia. Paula låt wid Bethlehem upbyggia tre Munne och ett Munkelöster: För thetta ena wardt Hieronymus föreståndare; men predikade dock samt läste och förklarade then H. Skrift fliteligen i them alla fyra; jämwäl, thet honom sedan förkastadt är, drog många adelsmäns söner til sig, och läste för them Rhetoricam samt Poësin. För thet munckna öfwerlopp, han hade utaf munckar ifrån alla orter, the honom besöka wille, plågade han säija: oppidum mihi carcer; solitudo Paradisus; ty ändock han hade thår i öfuenen ett uselt lefwerne haft, med en liten

hytta, en säck til klådnat, legat på bara jorden, druckit kallt watern, åtit ofokad mat, ja lidit hunger och törst, samt sin tid måst med suck och gråt förnött; så hafwer han likwäl uti sin andackth thårjammastådes alltid haft sina ögon til himmelen uplystade, och understundom thet, likasom han warit i himmelen hos the helige ånglar; hafwer theföre warit alad och sungit. Hans förstånd och wisdom skönjes nogsam utaf the många och upbyggeliga skrifter, han efter sig lemnat, hwilke öfwer hela then lärde werlden högt ackrade och berömde warda. Ja, medan han ännu lefde, hafwer man honom then heliga allmänneliga kyrckjans Lärare kallat. Han hinte til en hög ålder, och affömnade i Herranom 91 år gammal den 30. September år 420.

OCTOBER.

I. Remigius, Biskop uti Rheims i Frankrike, dörte Konungen Clodoveus år 500, samt af hans frigsfält på en tid 3000 man; warandes han den som först omwände Fransoserne til Christendomen, kallad och därför deras Apostel. Han war födder i Laudun, lade sig flitigt på stu-

dier, och kom på sitt 22:dra ålders år til ämbetet efter Biskopen Rennadium, mera efter andras nödgande än sin egen begärelse, hwilket han med stora gåfwar och besynnerlig åboga fyrrättade in til des han 96. år gammal afled, som skedde den 13. Januarii år 545. Men den 1. October wardt sedermera hans lik til en annan grift bortflyttad.

2. **Leodegarius**, uti Angultoduno eller Autun i Frankrike Biskop, af adelig härkomst, först Didonis, Biskops i Pictavio lärjunge, och utaf honom til öfwerste Diaconus förordnad; därpå wardt han, för sin höga wisdom och gudfruchtighet af Känung Clothario til hofwet kallad at wara theß Rådgifware, och sedan til Biskop i öfwan-
Nemde ort sätter; men för thet han straffade the synder och
laster som i hofwet öfrades, kām han i tu års fängelse med Fjädior sluten til armar och ben; ögonen blefwo honom utflungne, och efter mångfaldig annan pina, samt hån och smålek, wardt han den 2. October 686. halshuggen.

3. **Ewaldus**, en Presbyter eller Präst, som tillika med sin broder och flera andra wardt ifrån England til Frisland utlād, at predika Evangelium; gief therifrån upp til gamla Saxonland, eller Westphalen, men thår blefwo the af hedningarna fasttagne och drårne; winnande således Martyrkronan til lön för deras arbete i Christo; som skjedde år 700.

4. **Franciscus**, uti Staden Assisum i Italien födder, hafwer i förstone stunderat, och sedan brukat fiödmans handel, men på sitt 25:te ålders år jämwäl then öfwergefwit, och blifwit munk; såsom han ock then efter honom nämnda Franciscaner, (eller, som de Tiggiare-munkar, sielfwe utaf mycken odmiukhet sig kalla, *Minoriter*;) orden

wid år 1200 inrättadt och stiftadt. På denna dagen år 1226 skal han wara död bleswen, och tu år därefter af Romerska Påfwen Gregorio IX. uti Helgonens tabl instrifwen.

5. **Placidus**, uti Messana i Sicilien, en munk, födder i Rom, och S. Bengts (Seden 21. Martii) Discipel; hwilken samt med sina bröder Eutychio och Victorino; Enskren Fluvia, och öfwer 30. st. andra Munkar, utaf Sidsköfwaren Manucha för Christna trons skull jämmerligen pinter och dödad wardt år 540.

6. **Bruno** i Calabria, *Carthusianer*-ordens första uppsman och stiftare wid år 1084. lefde in til år 1101.

7. **S. Birgitta**, hwilken man eljest kallar S. Brita, hafwer varit född af myndige adelspersoner här i Sverige på Tinstå gård i Upsala Biskops stift; hennes fader herr Bergier Lagman i Upland, och hennes moder Fru Sigfrid; af hwilka hon utan twifwel uti all åbra, tucht och Gudsfruchtan är worden upfödd; theförre ock hon snart med giftermähl blef försedd. En då hon icke äldre war än 14. år, gafs hon en Riddare, benämnd Herr Ulf Sundnarson til Wfåsa, hwilken war Lagman i Nerike; och the singo tillsammans 8 barn, 4 Söner och 4 Döttrar.

När the uti 26. år tillsammans lefwat hade, uti Gudsfruchtan och all årlighet, blef han död och wardt begrafwen i Alfwastra Closter år 1320. Öhret ther efter, då Konung Magnus (hwilken på det sidska fick det namnet Smek, theförre at han igenom kiserii och gode ord lät sig från saga, Skåne, Halland och Bleking, samt hwad

om fallades Nordan Sunden, och bortgaf Bref som
Swerjes Rike der på hade) tog sig före at föra krig med
Rusarna och de Careler, hwilka som ofast gjorde skada på
hans land, begyntes S. Brigitta Revelaciones, thet är Up-
penbareller, hwilka gingo måst här ut på, hwad Riket
tillstundade ondt eller godt; thet för om Konungen och
andre wilja lyda hennes råd efter, skulle ingen nöd wara
på färde. Och besynnerligen sade hon sig weta, huru thet
kriget, om hwilket tilförendt sagt är, skulle lyckssamteligen
företagas och ändas, nämligen altså: at Konungen skulle
le friga med sitt eget folk allena, intet brukandes dertill
något från mande krigssfolk; men der Konungen annat
gjorde, worde han väl förnimmandes olycka, samt hela
riket med honom. Och på det hon med sitt råd måtte blif-
wa betrodd, sköt hon in på Christum, hwilcken hon kall-
lade sin brudgumme, och Jungfru Maria hans moder, at
the henne sådant hade uppenbarat: hwilken konst hon af
munkarna lärde; ty när the något wille föregifwa,
liff eller oliff, sade de sig der om hafwa fått uppenbarels-
se. 26.

När nu Konungen hennes råd eller uppenbarelse, som
hon det kallade, intet lydde, och kriget, som hon honom
frådde, intet lyckades (ty spådom och gifning synes hon
mer hafwa brukat än såsom någon wis uppenbarelse;) be-
gynte hon sättja tro thet til, at hon skulle med en Ap-
ostolisk anda af Gudi begåfwat wara; Dock synes mån-
ge wise och förståndige män der hos, som der om anuorle-
des dömdt, hållandes hennes prophetier för drömmar al-
lenast, som thet och war lifast; derför stodo och många lär-
de män här i riket hårdt thåremot, at hon intet skulle, för
sina Prophetier skull, af Påswen blifwa *Santtad* och i *Ca-
lender* blifwa insatt; ändoch the intet kunde uträtta för
hennes wänner och slächtingar skull, som der på mycket
arbetade, hon skulle för en helig gwinna blifwa lyft och
uthrodd.

När nu hennes första uppenbarelse gief för sig, lät hon
thermed intet blifwa, utan när hon war något kommen
ther in med, och råfde spå rätt, begynte hon komma
fram med flera uppenbareller. Hwilka alt gingo på kamm-
gen och riket. Ty efter såsom förbemelte Konung Magnus,
som Chronikorne utwisa, på det sidste gaf sig til mycken
lösachtighet och obegärålighet, der af riket syntes i lång-
dene wilja komma på obestånd, begynte hon åter handla
med Konungen, som mätte honom til gudfruchtighet samt
lydno och hörsamhet emot Påswen, ty han war kommen
i Påswens Bann, samt hela riket för hans skuld, hwilket
warade en god tid. Orsaken war denne: at han hade lå-
tit upbåra Romskatt, thet är then skatt som Påswen på-
gade upbåra och taga af Menige man i Riket, och brukade
them til krig, som förr är emtalat; Och sade sig der til

marra bewest at hon så gjorde utaf den revelation hon hade, på det konungen skulle desto bättre taga samma förmaning til godo, och lyda henne efter; och hafwer så här af tagit tilfälle at skrifwa om andre konungar som komma skulle, som hennes uppenbarelse; bok nogsam utwisar; then dock med ingen nytta lasas kan.

Til det sista hafwer hon dragit utur riket til, Rom, *Sicilien*, *Neapolin* och *Jerusalem*, och i lika måtto förmanat Kysare, Konungar, Förfar, Giefwar ic. samt Gemenne man til boot och låttring, lika som thet hade henne besynnerligen varit befallat af Gudi, och inge andre hade varit til, som så wäl som hon thet giöra kunde, therfore hon ock mycket spe och föracht lida måste både inrikes och utrikes. Medan hon war der ute, drog hennes dotter Fru Catharina ut med, hwilken hade en Riddare här i Riket, benemd Herr Eggert Kirneter, och då Fru Brigitta war stadd i *Sicilien*, kommo ock til henne två hennes Söner, Herr Berge Ulffson och Herr Carl Ulffson, både Riddare och gifte män. Herr Carl war Lagman i *Nerike*, och han afsonnade i *Cypern*, och blef der hederligen begrafwen.

Då förhemelte Fru Catharina der ute siel spörja, at hennes Herre war bleswen död, drog hon med sin broder Herr Börje Ulffson til *Sverige* igen, och då bleswo af förnämde Konung Magnus Erickson, Herr Bergie Ulffson och Biffop Lones i *Wexjö* ombetrodde til at wara Wadstena Clostets Förmyndare och tilsynningsmän; ty thet stod då i Bragning, der til konung Magnus och Drottning Blenka gäfwö 6000. m:kr örtuger; många af Ridderskapet och Adelen skenekte ock der til gods och gårdar.

Några år der efter drog Fru Catharina til sin moder i

gön, och war när henne på någon tid; och när Wadstena Closter war så när upbyggt, kom hon til *Sverige*, och wardt der den första Abbedissa.

Men hennes moder Fru Birgitta blef qwar der ute, intil des hon på S. Apollinaris dag den 10. *Augusti* affomnade i Rom, der hon ock begrofs uti S. Laurentii Pansperna Closter år 1372. Och året der efter fördes hennes lik til Wadstena Closter, genom hennes dotters Catharina bekostning och förfordran, och kallades sedan samma Closter S. Brigittæ kloster. Haru hon sedan blef helig giord och skrinlagd, wil man ock här forteligen beskriswa och giswa tillfråuna, på det man må se huruledes Påfwen med samma handel går tillwärfka.

Om S. Brigittæ Canonicerning.

Da Påfwen Urbanus Sextus hade lyst och förkunnat lätit, at guldene året ske skulle i Rom år 1390. skref han til Wadstena Closter efter Broder Magnum Petri, som då war Confessor eller Nunbornas Skrifte-Fader, begjårandes honom til sig, och sade at han S. Brigittæ högtid och hennes Canonicerning ända och fullkomna wille. Förbenämde Broder Magnus for åstad med bref och förskrift af Drottning Margareta Konung Waldemars dotter i Danmark, och Håfens i Morigie efterlesde Förstinna, som då nyss til Regementet i *Sverige* kommen war, samt med Riks-Råd, Biffopar och Abborer, som honom med alla nödtorftigheter affärdade wid S. Michaelis tid; och han kom så fram til Rom Inbiterid, då thet stora Affat skulle ändas. Men mådan Broder Magnus war på mågen, blef Urbanus död, och Bonifacius IX. wardt Påfwe i hans stad. Då han

ni som för Påfwen med de bref och föreskrifter han med sig hade om S. Brigittæ *Canonicering*; samt hennes uppenbarelser och jårtecken, blef han wäl undfångnen, och såde den helige Fadren, at han wille där om rådslå med nua *Cardinaler* och höglårde. Han icke ordnade de strart tre mne, som det ärendet stitelligen ransaka och pröfwa skulle, om thet måtte gå för sig, eller icke, nemligen: *Cardinalen* af *Frankrike*, *Cardinalen* af *Engeland*, och *Cardinalen* af *Bari*. Sedan församlade sig *Cardinalerne* och the *Romerste Förstar* och *Herrar*, som S. Brigittan tilförende kñant hade, och lade Påfwen om hennes *Canonicering*; och besynnerligen war ibland them en stor *Romerst Herr*, som het *Herr Genthil*; han war S. Brigittæ Gud-Son; han gjorde kñåfall för Påfwen, kñste hans sötter, begjårandes ödmjukeligen, at han det ärendet ända wille. Påfwen sa de sig thet göra wilja, om thet kunde pröfwat wara rätt; och så besalte han *Herr Magnum*, at han hwar *Cardinal* en bok af S. Brigittæ *Uppebarelser* och *Jårtecken* skulle bekomma låta. Han leade sig då 30 de bästa skrifware han finna kunde, och lät så hwar *Cardinal* få en bok wäl och ståtelligen inbunden, så at hwart sincke kastade hån om tingu *Dmäter*.

Sådan blef *disputerat* om samma *Canonicering*; och ändock någre stodo däremot, så blefwo de lifwål intet hörde. Therefter uti *Cardinalernes* närvaro, bød Påfwen *Herr Magnum*, at han skulle kofmerja och göra tilreds efter sin förmyndenhet, thet som behöfdes til tidgårdan åth samma Högtid; och såde sig den milia fullända. Då lät *Herr Magnus* göra ett hundra blås, 8 pund war i hwart blås, tubundrad: staklins, 4 pund i hwartthera ljus, och 300 lampor, och så många garnljus och låm som the skulle

hängja uti, såsom ock bråder til blåsen, item oljofat som 4. tunnor gingo uti, och så mycket färskt oljofat som 10. åsnor kunde båra, der med Påfwens Palats och S. Påders kyrkjo skulle prindas.

Når nu detta alt war redo giordt och beståldt, kallade Påfwen, på Torsdagen efter S. Michaelis, alla sina *Cardinaler* tilhøra, och med theras wilja och råd, lät han ock stadfåsta med Bulla och Bref som där blefwo upsatte, at där skulle i två dagar, nämligen på Torsdagen och Söndagen näst efter Michaelis år 1391. Då S. Brigitta blef helig giord, både i Påfwens Pallats och i S. Påders kyrkjo warda afstöte alla syndare ifrån sin skuld och straff, the som tiit komma kunde.

Thårefter om Fredags qvällen, begynte kläckorne gå, först S. Påders stora kläcka, och alla andra stora kläckor som i Rom wore wid alla kyrckjor och *Capeller*, så innan mur och utan mur, når kläckan war wid 7. och warade den ringningen alt in til kl. 10. Sedan hölts uppå tils 2. flod efter midnatt, och så ringdes alt in til solen gief ut om Lördagen, och på den natten, såsom ock then andre der efter, så länge thet Uflat och Högtid stod, fökte folket til S. Påders kyrkjo och Påfwens Pallats, alla the som wille och kunde til en otalig stor hor. Allmogen och qvinnor blefwo nedre i S. Påders kyrckja; men Förstar och Herrar ock the som bollårde woro, höllo Lördagens Högtid uti Påfwens Pallats, hwilket war ganska hårligen beprindt med gyllende stæcker, blås, brinnande ljus och hårlig luft, och församlades tilhøra om morgonen bittida når *Solen* upran; då kom ock Påfwen med den hårligaste Påfwestrub, och bars öfwer hån om ett himmels-täcke fast kosteligt, och

Honom följade *Cardinalerne* och *Archibiskoparne*, *Biskopar*, *Abbotar*, *Doktorer*, *Mästare*, *Studen. er*, *Munkar* och *Bräder* ganska många. Och Påfwen tog straxt ett *was. lius* i handen när han ingick, så ock *Cardinalerne* hvar sitt, och eljest alle the där wore skulle hafwa hvar sitt brinnande ljus i handen; så begynte thär siungas *discant*. Påfwen sång sielf *Mäsan*; där sångs ock *Litanien*; och the gingo alla 3. resor i *process* med sönger kring om *Pallatset* innan til. Och thetta warade alt in til middagen; sedan gingo de hem til måltid. Straxt där efter kom Påfwens kökes mästare til Herr *Magnum* och sade lönem, at Påfwen wille i morgon wara S. *Brigitta* och hans gäst. Och han svarade och undfick thet budet aladeligen och sågjen och lät antwarda kökemästaren alt som til måltiden behöfdes, hwilket han tilförendre hade inköpt, som war en ärs gammal kalf, hwilken galt 7. *Ducater*, capuner 24. löns 24. och duswor 24. och allehanda *Confect* för 20. *Ducater*. Item 2. ölm wijn af det bästa, och detta alt bars up til Påfwen in för hans dör. Då Påfwen thet såg, undfick han det tafnamligen, befalte det förwaras, ock gjorde sin wälsignelse öfwer dem som sådant hade beköstat, och sig ther om hemort. Om aftonsångs timan, på samma Lördag, då Högtiden förjades der nedre i S. *Påders kyrkia* på samma sätt som hon tilförendre blef hållen i Påfwens *P. L.* lats, war hela kyrkan beprydd med olielöf och blöf, och sonnerligen war Höga Coren fast härliken beprydd, och Påfwen sång där sielf aftonsång; alla blöf och ljus sattes på altaret brinnades; då upständes de 15000. Lampor som med olja wore tillredde, och de hånade innan och utom S. *Påders kyrka*. Och när aftonsången war ute, ut-

släcktes alla blöf och ljus, men alla lampor blefwo brinnande den natten och hela Söndagen ut, til thet alt war sungit om qwällen, och på den natten likasom förr sökte Herar och Allmogen *Aflat*.

Ther efter om Söndagen wid dagningen, gick Påfwen i sin härlighets frud, samt med alla sina *Cardinaler* i Höga Coren uti S. *Påders kyrkia*, och där wore församlade många stora Herrar, och fram för Påfwen gingo många hundrade hans tjänare käfteligen bewäpnade för trångflen och förräderij full. Så bars thär framför Påfwen ett gullkors. sedan gafs them alla hwar sitt ljus i handen, och begynte siungas och hållas tidgjård, Påfwen hölt *Mäsan* af S. *Brigitta*. Och då thet kom til offertorium, bar *Cardinalen* af *Frankrike* ett stort rundt hwetebrod wäl prynt och förant til altaret och offrade thet, och Påfwen tog thet wid och lät bewarat; *Cardinalen* af *Engeland*, offrade ett dryckeskiäril med bästa win om en halftunna, och där efter offrade *Cardinalen* af *Barri*, och sådan alla andra, hwar sitt brinnande ljus. Där efter blef prädikan hållen af en hwit munk om S. *Brigitta* lefwerne, och den stora nåd som Gud henne betedt hade, thet alle tackade Gud. Sedan ändade Påfwen *Mäsan*, och gjorde wälsignelsen.

Til thet sista gick Påfwen med alla sina *Cardinaler*, och flere där wore, ut uppå en plats, och satte sig på den stol, hwarutaf han plågade lysa det som skulle allmogen kunnogt warda, och där uplät han en stor förant bok, och la i henne, och upnånde både änglar och helige män, til wås han kom på det rummet ther S. *Brigitta* skulle stå och inprälas i *Hälgonens tabl*, och då tog han en penne uti allmogens åsyn, och inskref i samma bok, ibland helige

män, och S. Brigitta namn, fäste och betygade, at såsom han henne där inskref, altså skulle han och instrifwas och helig hållas i hela Christendomen. Sedan blef hon sörinlagd, och satt på altaret i samma Eloster, där hon hade sin begrafning, näml. uti S. Laurentii Pawisperns flåster.

S. Brigittæ bref til sin Son Herr Börje Ulsson, Lagman i Närke.

Of heder och åhra ware Herranom Jesu Christo, ens kannerligen för then bittra pina han led på forsets galga, för alla våra synder. Aldrakärafte Son, begärar tu få en rättan kärlek til Gud tin Skapare och Återlösare, så bär alltid hans pina uti titt hjerta, och red tig til med hans lefamen och blod af ett ångersfult hjerta efter tin Skriftefaders råd. Framdeles ehwar tu åst, spør tu husarnt folk, faderlösa barn, hielp them efter tin mækt och åmne. Item betala them wål som för tig hafwa arbetat. Item nåps tina undersötare skäligen med mildhet, item haf ingen ilfärdig emot Gud i tin tjenst. Item når tu står up om morgonen, antwarda Gud tin själ och lif, bed honom besjörma tina ord, tænkas och gjärningar, gör forsk för titt ansichte och på titt bröst, och säg: Jesus Nazareus Juda künung! förbarma tig öfwer mig, och tåncf icke på mina synder. Item når tu sitter mid bord, haf gudeliga ord och höfwißt snack, wackta tig wål för swärjandes sedwånjo: många gå sällan ifrå bord, för än the åro som grymtande swin. Item når tu skalt tala, nämna icke gjärna djäfwulen; säy först Jesus Christus tre år; Truckta Gud i alla tina gjärningar. Nå tu sitter

mid dom, betåncf wål tin ord för än tu them framförer; Döm så tin jämn: christen, som du wil swara för Guds Årunga dom. Item gör någon tig, rått, än til Sweriges sag; hämnna icke tin wrede. At thet och så, at tig icke står rått, gif tig til frids, och antwarda Gud tin sak, twisla intet om, han hjelper bätter än tu någon tid tåncfja kan. Här med befaller jag tig den Helige Trefaldighet med lif och själ til ewig tid. Amen. Datum Rom Anno 1370.

Detta om S. Brigitta är ord ifrån ord tår git utaf ett Manuscript, sammandraget och förw swenskt af Petro Benedikti Upsaliensi & Pastore Wexholmensi, skrifwit af Petro Andrea Upsaliensi anno humani salutis 1614. Swilken bok mig Herr P. Funck i Stockholm communicerat; men finnes och i Skogsblösters Bibliotek; är, de Swenska Helgon vns Dantandes, en wårsk af Funckes *Optimus Calendaris Augustanus*.

Continuation af Helgonens Historier.

Den 8 OCTOBER.

Demetrius i Thesalonica vice-Bärgmästare, förde många til Christi sanna kundskap och tro; wardt och therföre uppå Keiser Maximiani befallning en Martyr; blifwandes med spjut genomränd och til döds stungen.

9. Dionysius Areopagita, hafwer i Paris, tillika med Rustico och Eleutherio, twänne Prästmän, blifwit martyrer. En sedan han, som först war en Affessor i den Areopagitiska Rätten i Athen, blifwit af then h. Apostelen Paulo omvänd och döpt (hwarom i Apostlag. 17 Cap. 34 v. förmått finnes) samt til den första Atheniensiska Biskop förordnad, har han kommit til Rom, af Påfwen Clemens blifwit sänd til Frankrike, at där Christi Evangelium predika; men då han i Paris några år sit anförtrödda ämbete trolligen förrättat, wardt han endteligen utaf höfdingen Gescennio, efter mångfaldig och swår utståndens pina, samt med flera ofwannända Stallbroder, halshuggen på sit trode ålders år, som war, under Keiser Adriani regemente, år 119 den 9 Octob. Någre förmåla, at thenne Dionysius, såsom en i Astronomien wäl grundad man, hafwer, uti Athen, wid wärs Herres och Grållares lidande, den stora onaturliga Solenes förmörkelse i aft tagit, och därwid sagt: Aut Deus patitur, aut mundi machina dissolvetur.

10. Gereon, en Öfwerste, som tillika med andra tres

hundrade och Alderton Krigsmän, under Keiser Maximiani förföljelse, för Christna Lära och then sanna Gudens tjenst, wid staden Colln, tåligen råtte sina hälsat under wäls delo pyar, och således grusweligen dödade wordo.

11. Probus med Characæ och Andronico. Dese blefwo uti A. Diocletiani förföljelse, lång tid med fångelse plågade, tre gånger på ulla handa sätt pinade, til at därigenom wän Christi namns bekjännelse afsträckas; men ändteligen för deras ståndachtighet full halshuggne och saligen dödsfildes.

12. Valfridus, en berömlig Biskop uti Dorch i Angelland, hafwer sedan predikat Guds Evangelium, och det med stor ifwer fortplantat hos Friständerne, samt funnerat Biskopsdömet i Utrecht uti det VII de seculo, och därwidst i Herranom affommat på denne dag år 709.

13. Theophilus, den fette Biskop uti Antiochia, efter then h. Petrum. Andre mena thet wara then samme, at hwilken Evangelisten Lucas bågge sina böcker dedicerat och tilskrifwit hafwer: Se Luc. 1: 3. Apostlag. 1: 1.

14. Burchardus, en Angelsman, hwilken af Biskop Bonifacio til Tyskland kallad, hafwer Turingen och Hessen til Christum omvändt, blifwit sedan den förste Biskop i Würzburg år 748, och samma ämbete i tre och trettio år med berömt förestådt.

15. Hedwid, eller Hedwigis, en Polnisk Hertiginna och udsræktlig Fru, Bertholdi, margrefwens af Baden, och fru Annes Margrefwinna af Hochlig datter; hon blef

uti Vinsja til studier och bokliga öfningar hällen, samt se-
dermera Henrico cum barba Hertigen i Schlesien til äfva
gemåhl afswen hafwer ett härliigt klöster af Cisterciens-
orden i Trebnitz, icke långt ifrån Breslan bygt, och satt
däruti sin datter Gertrud til Abbotissa öfwer hundrade
Jungfruer, Effter sin Herres död hafwer hon i 28 år i En-

skänd måkta dygdigt och heligt lefwat; i all sin tid sår-
deles varit de fattiga til hielp och tjenst; Andteligen i
Gudi affomnat den 15 Octob. 1243, och af Påstven Elemeus
den IV de uti helgonens tabl införd år 1267.

16. Gallus, en Skotte och Abbot, hafwer bygt kläster,
samt däruti Herrans Jesu Euangelium öfwer 48 år i
Frankrike och Schweizerland predikat; afled genom en
stillä död 95 år gammal, år 640.

17. Lucina, en gudelig Kommerz qwinna, be-
märkeligen därför i åminnelse hällen, at hon i sin tid lätit

sig så högt värda om martyrernas Proppars anständiga be-
grafning; hon är död år 287.

18. Lucas, Evangelisten. Se om honom i then H. Bi-
bel Col. 4: 14. 2 Tim 4: 11. Philem. v. 24.

19. Ptolomeus och Lucius, tvåanne Romare, af
hvilkaden förre, sedan han en öfnytt qwinna til kyskhet
och Christen tro omvändt hade, wardt han af en otuftig
man hos Ståthållaren Urbicium angifwen, i fängelse
kastad, och för sin stadiga bekännelses skull til döden ut-
förd,

förd, under Kejsar M. Antonio. Den senare, medan
han straffade sådan Urbici dom, och äfwen bekännande sig
äffenteligen för en Christen blef han lika ansedd, och fick
samma ändalst.

20. Caprasius, uti Agenni i Frankrike, sedan han nå-
gon tid i en bergsklyffta hållit sig för den grufweliga för-
följelsen undan, wardt han igenom den heliga jung-
fruns Gidei exempel upmuntrad, til at lida för Christi
namns skull; gick därför fram, led döden, och blef mar-
tyr, under Kejsar Maximiano.

21. Ursula med Ellofwatusende Jungfruer, hämta-
de utur Angeland at Connonum, en af de mindre än-
gelske Konungar, och des Riksmakt til at blifwa de-
ras Hustrur, uti landet Bretaane i Græfrike, hwilket de
intagit och alt folket där utur fördrifwit hade. Men när de
på fliepp öfwerföras skulle, bleswo de igienom omäder
til Tyska stranden drefne där utaf. Hunniska Störöf-
ware antastade, samt när de wille effter Ursulae råd, och

som Christine Jungfrur wäl anstod, sin kyskhet bewara,
ändteligen allesammans, på grufweliigt sätt mördade.
Någre mena at genom willfarelse, hafwer någon i lati-
net, utaf en enda XIMILIA VIRG. giordt XI. MILLIA
Virginum, dät år 11000. Jungfruer.

22. Sewerus, en wälförgient och helig Biskop uti
Ravenna hafwer lefwat mid År 430.

23. Sewerinus, en Biskop och Bistfader i Cöln,

hwilken för det han under sit ämbete ifrån År 346. till 400. och därefter, af ett mäkta gudeligit lefwerne, samt många berömmeliga gärningar, i Kejsar Theodoris så väl som Ambrosii och Hieronymi tid, bekändt warit, och änteligen på denne dag i Herranom aflidit; år han ibland Helgonen räkad.

24. Evergistus, Biskopens Severini efterträdare, blef genom röfware jämmerligen af daga tagen år 410.

25. Crispinus och des broder Chrisspianus, Romerske adelsmän, begåfwo sig, för de Christnas förföljelses skull till Soissons i Frankrike, och lärde där stor malare handtwärd samt det til våringsmedel brukade. Men när de befunnos wara Christne, blefwo de under Landz öfdingen Nectiovaro, uti Diocletiani förföljelse, efter mån faldig utskanden marter, med swärd afräddade; men deras kroppar sedan til Rom förde, och uti St. Laurentii kyrckja hederligen begrafne.

26. Amandus, sätter til Biskopi Utrecht och sedan i Strasburg, af Konung Daoberto, wid år 630. affomnade i frid år 661. 90. år gammal, skal hafwa warit en märkelig man både i lif och död. han straffade en tid bemalte Konung för des synd och laster, blef därför uhr Frankrike fördrefwen, men åter hemkallad til Konungen fick en Son hwilken han eh wille af någon annan döpas låta.

27. Sabina, en Romersk Herres Fru, som för Christi lära under Kejsar Adriano halshuggen blifwit.

28. Simon och Judas, twänne Jesu lärjungar och Apostlar, den förre wid tilnamn af sin födelse ort Chana

Galileen, Chananaeus, hafwer predikat Evangelium i Agypten den senare kallad Eudaeus i Mesopotamien; och sjdt bägge i Versen: Hwarest de en staltig skara sinom HERA Christo tilbanda förde samt på sidstone martyrs kronan wunno.

29. Marcijus, den trettionde Biskop i Jerusalem, en stas belighet, tålmod och tro berömlig man, hafwer sina belackare och förrådare til behag gierna begifwit sig i willa Öfen, och där afbidt Guds rättfärdiga hand öfwer dem: men när den samma förbi war, samt twänne Biskopar i medlertid genom döden afsäddt, hafwer han ömsider, urpå mångas begäran sätet åter tilträdt, och 317. år gammal ifrån denna falska världen ett saligt afsied tagit.

30. Zenobius Biskop uti Agaea i Cilicien, hafwer tillika med sin Östter Zenobia, under Kejsaren Diocletiano och Hödingen Lysia, blifwit martyr.

31. Quintinus, en förnam man ifrån Rom, hafwer uti Frankrike utspridt Evangelii lära, och under Kejsar Maximiano en martyrs ändalst fatt.

NOVEMBER.

1. Alle Helgoy. denna Högtig hafwer Påfwen Gregorius IV. år 835. in rättat, til den anda, at hwad til afsewentyrs af männisslig swaghet seladt eller försom

12. **Cunibertus**, Biskop i Köln, för sin oämenhet Guds fruktan och lärdom där til utkorad efter Biskopen Provingium wid år 643. död år 683.

13. **Briccus**, hos Turones Biskop uti Ragnung Areas sin tid, hafwer först, medan han war Capellan eller Diaconus, stått sig nog ohöflig emot sin gamla lärofader och Biskop Martinum, samt hän om föräckt och kallat i men blef ock efter som han hän om spådde under sitt 33. ambets år, därefter belönt, för fader af ett oäkta barn befullt, och i landsflychtighet breswen: warandes äfwen folket öfwer hans hetsgodhet och illstiga, samt för måtna Regering illa tilfrids. Omhder efter sin år, sedan han sin sond bekändt och ångrat, samt then efter hän om komne Biskopen genom döden afsädd, kom han til sin lägenhet och förra heder igen: lefde ännu i sin år.

14. **Zypatius**, Biskop uti Gangra i Paphlagonien, hafwer varit en Bisitriare uti det stora Nicäniska mötet, men på återresan där ifrån, af lättare nämliken Mowaklanerna stenad, och för den rena läran, som en marspr, dödad.

15. **Leopoldus**, en marg Grefwe i österrike död på denna dag år 1136. men för sin gismildhet emot the andeliga år 1480. af Påfwen Innocentio VIII. ibland Helgonen opford.

16. **Edmundus**, Biskop uti Cambridg i Angeland, hafwer för sin heliga ambets utkommit i landsflychtigt år 950 därti död på denna dag år 1204.

17. **Anianus**, Biskop uti Orleans i Frankrifet, ock en så förtrefelig man, at han berömmes för hafwa varit en af de bästa Biskopar i werlden: lefde i Käsarsnas Valentiniani och Martini, samt Påfwens Leonis tid, och dödde år 453.

18. **Maximus**, Biskop i Ravng wid år 354. hafwer under Keiser Constantio mycket lidit af Ariauernas, och saligen affomnat den 18. November, år 378.

19. **Elisabet**, Konung Andraes datter i ugern, och LantGrefwens i Hessen samt Thüringen Ludovici gemål, en oförlifelig dygdig och from Furstinna, i synnerhet för sin mildhet emot de fattiga berömd, och i sin tid deras moder kallad, hon hafwer icke hållit sig för god, at spinna, virka och se at folk för lön, på det hon, ock måtte sielf förwärfa något at gifwa allmosor utaf, Swarföre om hånne, såsom ett saufärdigt exempel och mönster för alla dygdiga qwinnor, kunna med siäl såjas de ord som stå uti Konung Salomons ordspråk i thet 31. Cap. hon räcker sin hand til räcken och hånnes händer fatta thenen; hon utsträcker sina hand til de fattiga ock undsätter hem torstiga etc. v. 25. Hennes prydnung är at hon renlig och slitig är. år 1231. den 19. November, har hon ett saligt affied härifrån tagit, och år 1236. uti Maraburg blifwit ibland Helgonen räknat, inärwaro af Keiser Friedrick, Archibiskopen af Maynz och Trier, Biskopen uti Hildesheim, samt många Furstar, och en otalig hop annat folk.

20. **Pontianus**, i Rom d. 19. de Biskop i ordningen, wid år 237. wardt, för de Heduiske afgudars och Prästers skull, af Kejsaren Alexandro, til Sardinien uti Landsflyktighet bårtförd, samt der med stötar til döds slagen: men hans lekamen theresser af Biskop Fabiano til Rom återförd, och i Calixi Kyrkogård begrafwen.

21. **Heliodorus**, i Pamphylia en martyr uti Keiser Aureliani förföljelse och under then ogudachtiga Landshöfdingen Titio.

På denna dag hafwa eljest de Påswisse insatt en äminnelse af J. Mariae offring i templet, dit hon skal utaf försälldrarna blifwit upförd på sitt tredie ålders år, där til at upfostras: De bruka ock för Epistel ån i dag Eccles. 51. v. 18. 21. Samt för Evangelium Luc. 11. v. 27. 28.

22. **Coecilia**, en förnäm och rik Jungfru i Rom, af Biskopen Urbano til then Christeliga tro förd. Hon omwände sedan sin fästeman Valerianum och thes broder Tiburtium, samt brakte them at blifwa Martyrer; Men sedan the af daga tagne woro, och hon hwarken utaf Ståthållaren Ulmactico eller sina föräldrar lät sig öfvertala til at offra för afgudarna, lät han fästa henne uti hett smidande matu, och, som hon där uti icke upbrändes eller skedd blef, strax där rå genom Bodelen halshugga; som skiedde under Keiser Severo den 22. November år 230.

23. **Clemens**; den tredie Biskop i Rom, där samma sådes barnfödd och then helige Pauli medarbetare uti E-

uangelii utwidgande (Se Phil. 4: 3.) han skal hafwa skrifwit en Epistel til the Corinthen, icke olit S. Pauli til the Hebreer; samt många menniskior igenom sin frastiga predikan til then Christeliga tro omwendt, Hwarföre han utaf Keiser Trajano blef in på en ö landsflyktig bårtstuckad, däreft han 2000 andra sådana Christna fan, hwilke der marmorsten hugga måste. Men som han ännu flera jämwäl där omwende, sånde K. Trajanus några Drabanter dit, hwilke honom med ett ankare wid halssknudet bundit i hafwet fastade och förbrändte år 102. sedan han 9. år, 2. månader och 10. dagar Biskop varit hade.

24. **Christogonus**, eller som andre skrifwa, **Chrysogonus**, en from Romersk man, hwilken efter lång samt fångelse, samt swåra band och bojer, för Jesu namns ståndachtiga bekännelse, på den Heduiske och tyranniska Kejsarens Divoletiani befallning, blef til Aquileiam förd, där först med grymt hot, och sedan med anbud af stor åra och höghet frestad til affall: men som han där på swarade sig tilbedia then ena sanna Guden i himmelen, och Kejsarens Digniteter som skarn föracht; wardt han halshuggen och sedan i hafwet utkastad, år 300.

25. **Catharina**, en Christen Jungfru i Alexandria, af sin fader ifrån barndomen hällen til at studera Philosophien och lära wijsheit; däruti hon ock the framskridit, at hon 50 Philosophos eller Höglärde mästare med disputerande öfvervunnit, och til Christum om-

wånde, förutan sielfwa Kejsariantan Faustianam, Porphyrium, Kejsarens närmaste råd och goda wån, samt tus-hundrade tusend frigs knektar; af hwilka hon och många såsom martyrer, genom döden, fram för sig til Christum fände. Hon wardt omsider i fångelse satt med storpi-ner grusweligen länge plågad, och så halshuggen, på denna dag, 307. under Kejsar Maximiano.

26. **Linus**, then förste Bissop i Rom, S. Pauli åhörare och följeslagare, (Se 2. Tim. 4: 21. wardt såsom en martyr uppå Värgmästarens Saturnini befallning, med nra afträttad år 79. och sedan i Vaticano begrafwen.

27. **Vitalis**, och thes Herre eller husbonde Agrico-la uti Bologne. Then förre blef så marterad, at icke på hans kropp then minste fläck war utan sår, och gaf ther med up andan under trogna böner och förböner; then se-nare wardt med många spikar färsfäst: bågge för Jesu namns skull, under Kejsar Diocletiano och Maximia-no.

28. **Sosthenes**, i Corintho, then H. Pauli Lärjunge, (Se 1. Cor. 1: 1.) War först öfwerste af en Synagoga, och blef sedan Christen, samt in för vice Värgmästarens Gallio hårdeligen piskad och slagen.

29. **Sacurninus** och **Sisinius**, twänne martyrer i Rom uppå via Salaria, under Kejsar Maximiano, hvil-ke länge i fångelse håldne blefwo, sedan efter Ståthåls-

lärens befallning på sträckbänck lagde, slagne med störrar, och med storpioner plågade, för eld brände, och ånteli-gen halshuggen.

30. **Andreas**, Apostelen. Om thes kallelse til Pre-diko åmberet, med mera läs i then H. Skrift, särdeles Joh. 1: 40, 41, 42. Matth. 4: 18, 19. Apostlag. 2: 4. Han hafwer i Thracia och Scythia Christi Evangelium predikat, samt uti Watris i Achaia fångslad hårdeligen piskad och sidst färsfäst blifwit, för det at han utom andra sielfwa Landshöfdingens Egen husfru Maximillam; skal och på färsset hafwa lefwat i två dagar, predikat och många omwänd.

Continuation af Helgonens Historier.

Uti DECEMBRI.

1. Ligitus uti Nimmegen i Nederland en berömd lig Biskop / död på denna dag år 665 / midt 70 års ålder. Någre berättat / at han först varit en mycket färdig Guldsmed i Welskland / och där gjort åt Kessaren troänne Sacklar af maktelöst arbete ; men sedan öfwergefwit handtroercket / begynt predika Christi Evangelium uti Frankrike och Flandern ; ja / ända ifrån Rommen och in til Ostburg Roldet genom sin lära til trona omvänt ; sedan blifwit Biskop i äfwannämde ort ; medelst Rönungens tilhielp många kyrkor upbyggt / samt emot fattiga / siuka och förföljda mycket stor barmhertighet och kärlek bewijst.

2. Babiana eller Bibiana i Rom en Jungfru / som för Kessarens Jesu Christi aldrabeligaste namns bekänneses skul / under den ogudaktiga och affälliga Kessaren Juliano / wardt med blipistor til döds slagen / och således en helig Martyr.

3. Zepharias / gamla Testamentsens Prophete. Se förpräket til hans Prophetia uti den helige Bibel.

4. Barbara uti Nicomedia en Jungfru utaf Adelig men Hedniska Färälbrar ; har af barndomen haft wedervilja för den Hedniska Gudstiensten / och hemligen gjort sig

funnig i den Christna läran ; hwilket när hannes Fader förmärkte / lät han hanne först insänga i ett högt torn / ifrån allt folks umgänte / och sedan sannerligen påkassad med rå Dre-senar. Som hon ändock hwarfen med plågor eller smiirande ord stod at öfwerstala til at öffra afgudom / har han lätit bränna hanne under fötterna med sacklor / slåra bröstet af ; och omsider med eacen hand och swärd hanne halshuggit (hwilket skiedde i Kesser Maximini tid) ; och skal han siels icke långt ther efter af ljungeld blifwit ihjäl slagen.

5. Crispina en Adelig Fru uti Thebeste i Africa / hafwer under K. Diocletiani förfölselse håldre welat öfwergefwitwa sin moder och barn / än söka Kessarens gunst igenom affall ifrån den Christeliga tron. Hon skal ähr efter

Christi dödd 306. på denna dagen under samma ogudachtiga Kessare hafwa Martyr-Cronan bekommit.

6. Nicolaus / född uti Patara i Lycien / har af barndomen mycket älskat studier / warit theruti sitig / och fört ett Gudfruktigt lefwerne ; hwarigenom han gjort sig älskelig hos alla rättfärdiga / och omsider / sedan han kommit til mognare åhr / sticket sig at förestå Biskops ämbetet i Myra / som är hufwud-staden i Lycien ; hwilket ämbete han utan all egenmyrtighet och girighet med berömd förvaltning / användandes sina egodelar til de fattigas understöd. Han hafwer ock warit med på det Nicäniska mötet. Af Kesser Diocletiano blef han lastad i tängelse ; men där utur

beskrif af Constantino Magno. Åhr efter Christi börd
343. Skal han saligen hafwa afidit / sedan han troligen
förmanat sina ämbetes bröder at oröfeligen blifwa wid
den rena: Evangeliska läran.

En annan Nicolaus har varit Biskop uti Lindlöping;

han war född i Skeuninge; hölts utaf Förälbrarna til stu-
dier / för sin qwickhet och goda böjelses skul / reste ut til
Frankrike at inhämta förra lärdom / sedan han hemma en
god grund lagt; blef där Theologia Doctor; och när han
åter war hemkommen / wigd til Präst; där på Archidia-
conus i Lindlöping; och sedan Biskop. En rättfint och
seimodig man: then thet stod med all flit emot den oröda/
som igenom goda lagars fullkastande och skadeliga förslä-

ger tocktes heta Sverje med undergång i Rånung Magni
och Alberti tid; ja när han såg intet annat willa hjälpa/
satte han them i bann; hwarom uti Lindlöpings Bi-
skops Crönika läsas desse rim:

Hwat offel war han straffade thet/
Esphwen thet war mot eller met.

Rånung Albreck satte han i bann/
Och epther Gut; lagom straffade han/
För mycken öret som han gjorde/
Han wardade intet hoo thet sporde.
Konung Håken gjorde han samales/
Och achtade inthet at han war vred.

I mat och dryck lefde han så måttelig / at han oftast war
nögd med et litet knäcke bröd och salt / med watten där till.

En dag i weckan har han altid fastat / men under tiden
ock på belatre dygn ingen mat smakat. För des lärdom och
stränga lefwerne skul blef han kallad then Helige. Han
är i Lindlöping död och begrafwen år 1391. Men 1499. år
han tillika med Brynolph i Skara och Heming i Åbo wor-

den canoniserad uppå et bref / som Rådsherrarne i Sver-
je där om uti sitt och Konung Johans namn affärdade
til Påwen Alexandrum VI. Denna Biskop til hugkomst
och åra år ock en särskild Latinsk Messa giord / samt däruti
hans lefwerne innesattadt. Se Högm. Herr Biskop Ben-
zels Monumenta Historica vet, Eccles. Sveo Goth.
pag. 109.

7. Agathon/ en Gudfruktig Krigzman uti Keiser Decii
tid/ när han bannade dem som sål samligen handterade de
Christnas döda kroppar / har därigenom blifwit uppenbart/
at ock han war en Christen / och han fördenkul fånglig
domarena öfwerantwardad; hwilke / emedan han blef fast
wid sin bekännelse / läto honom huswudet afhugga.

8. Zeno / en Biskop i Verona / har för Gudfruktighet och lärdom i sin tid varit mycket namnkunnig / och är på denne dagen död år efter Christi Födelse 260.

9. Anna / Jungfru Marias Moder / efter the Påwis Kas gifning. Hännas Gäst och ihugkommelse har försk i Bernharði tid begynts at siras uti Frankrike år 1120. och är sedermera af Påwen Pio V. så wäl som Tridentiniska Mötet påbuden och stadfästad.

10. Judith / Manassis Enka utaf Rubens slächte / hwilkens Historia kan ses af des egen Bok uti den Heliga Bibel.

11. Daniel / hwars Historie äfwen kan ses af des Propheetie / samt uti the Stycker af Esthers Bok i then heliga Skrift.

12. Alexander / en Martyr / som tillika med Epimachus är länge i fängelse hällen / och med många Tyranniska plågor marterad / utaf Kesser Decio; hwilken ock omsider / på denne dagen / dem bägge hafwer lätit upbränna.

13. Lucia / en Gudfruktig Jungfru uti Syracusa i Siciliens; hon war af sin Moder Eutropia troloswad til en ung Adelsman; men inemot den tid hon med hånom skulle hålla bröllop /

och såg sin leksyster Agatha med så stor frimodighet och tålmod lida döden för Christi namns bekännelse skul / hwartalade han sin Moder at gifwa hånne sin Brudfatt / den hon wille tänka at de fattiga / brukandes ther wid the ord / som Apostelen Jacob säger i sin Epistels I. C. v. 27. Hwillet när hännas Brudgunne märkte / anslas

gade han hånne för den Christina läran hos Paschasius / som på hwarjehanda sätt sökte förmå hånne til at offra åt afgudarna / dock förgäwes. Det säjes / at när domaren hotade hånne dermed at han skulle låta föra hånne i ett Skidshus / hafwer hon swarat : Min kropp warder icke med örenlighet besläctad / när jag icke wiligt samtycker där til; Men blifwer jag med wäld tvingad til ofskhet / skal jag derföre bekomma en dubbel ofskhetenes Erona. Skal ock / så Paschasius wille låta föra hånne hit / ingen kunnat röra henne af stället; therföre han sedan lät göra upp en eld bring om hånne; uti hwilken när hon äfwen stod aldeles ofkadd och utan pina / blef Paschasius illa wid / skändes och gick sin wäg; Men en Bodelsknecht ränner då til och sticker hånne genom halsen med ett swärd / som skiedde på denna dag år 300.

14. Nicasius / uti Reims i Frankrike Biskop / en Gudelig man / och uti then Wendiska förföljelsen Martyr / hafwer uti god och ond tid sitt ämbetslika ifrigt / troligen och ståndakteligen drifwit / många Christina under påstående marter och pina tröstat / styrkt och frimodiga gjort; äfwen sielf i thet yttersta stätt thåremot både med predikande och hedlande; wardt på sidstone / tillika med sin syster Eutropia och flera / utaf then Tyrannen Skänning utstäl / i Kyrkjodörns räden. Någre hafwa thårföre haft

den widskapelse och wantro / at em the allenast på Mica-
sii dag skrefwe des namn på alla dörrpäster / skulle därige-
nom huset rensas ifrån mös.

15. Irenæus / en Lärjunge af Polycarpo (som war Jo-
hannis Apostelens discipel) och Kyrkjones Lärare / war Bis-
kop i Lion i Frankrike; en mycket diupsinmig man / och
kallas Apostlarnas efterträdare / dels för sin höga wisdom
och heliga lefwerne skull / dels ock thesfore / at han strax
efter deras tid lefwat / och såsom de / för Christi namns

bekännelses skul / jämte en stor hop af sina åhörare / i den
semte de Christnas förföljelse / af Kejsar Sulpicio Severo
tyranneskigen mördad blifwit år 210.

16. Lazarus / Martha och Mariä Magdalenä broder /
then Jesus upwäkte ifrån the döda / hwar om kan läsas
hos Ewang. Joh. Cap. 11: 5/ 11/ 43/ 44. har blifwit utaf
Judarna förfölgd / hwilke ock stämplade efter at dräpa ho-
nom / som ses af Joh. 12: 9/ 10/ 11. aldenstund många för
hans skul beayate tro på Christum.

17. Ignatius / en Kyrkolärare / Johannis Evangelio-
stens Lärjunge / och efter Apostelen Petrum den tredje Bi-
kop i Antiochia. Det skrifwes om honom / at han utur

Syrien blifwit til Rom försänd / och där / för Christi be-
kännelses skul / utaf willdsur ihjäl restwen. Men under
hela wägen / som han med wakt fördes igenom Asien / haf-
wer han i alla städer församlingarna med Guds helige ord
predikande och alswarsamma föreställningar til beständig-
het förmanat / samt warnat dem för falsk lära och lätteri;
hafwer ock uti Smyrna / där han litet låg sitta / skrifwit

några Epistlar / hwar uti bland annat läses detta : Unda
 ifrån Enrien och til Rom är jag uti håstig frid med wilba
 oförnuftiga djur / både til watten och lands : ty jag måste
 dag och natt ligga / som en fånge / under tijo Leoparder/
 eller en Rota Krigsfnektar / hwilke äro af det kynne / at
 ju mera godt man gör dem / ju wårre och argare blifwa
 de. Däckt ländar deras onda wäsende mig til mycken un-
 derwi ning. Och Gud gifwos / jag måtte en gång komma
 til de uti Rom mig tillförordnada wilbjuren / som på mig
 wänta : ty jag åstundar dem af hjertat ; wil och sielf reta
 och uppågga them på mig / at de mig sirar måge angripa
 och uppmålgia / om de / såsom med några Martyrer handt/
 finnas därtill tröge. Nu först begynner jag btißwa en rätt
 Christi Lärninge ; och frågar intet efter hwarcken thet syn-
 ligt eller osynligt är / utan allena min Saliggörare Je-
 sum : Hwarföre det och gör mig lika / antingen jag dö-
 r i eld / eller i galge / eller genom wilddjur / eller mine ben
 warda mig sönderslagne ; attar ej en r / fast all den olycka
 och plåga / som Diefwulen upstånja kan / på mig ensamt
 drabba skulle / när jag allenast wid min Frälsare blifwer.
 Denne H. Martyr hatwer sitt lidande utstått år xii. under
 Kesser Trajans ; och är sedermera des lefamen på denna
 dag flyttad ifrån Rom til Antiochiam / och där lagd uti
 Kyrliogården eller Begravnings platsen utom porram Daph-
 niticam. Wid hwilket tillfälle then H. Chryssostomus haf-
 wer hållit til folket en predikan. Men sedermera äro
 åter des ben förde til Rom igen / och uti Sanct Ele-
 ments Kyrkja / tillika med samma Biskops och Martyrs
 lik / hederligen nedsatte.

18. Abrah

18. Abraham / 19. Isaac / 20. Jacob / Gamla Testa-
 mentens Patriarcher eller Fäder. Hwiltas iefwerne
 och pris är utaf Skapelsebofen noggsamt lunnigt.

21. Thomas / en af the tålf HErrans Jesu Apostlar.
 Läs om honom i then H. Bibel.

22. Joseph / Patriarchens Jacobs Son. Hwars märk-
 wärdiga historie liksledes i then H. Skrift finnes / sårdeles
 uti 1. Mose Bok.

23. Victoria i Rom en helig Jungfru och Martyr / som
 uti Kesser Decii förförljelse / emedan hon war troloswad med
 en Hedninge wid namn Eugenio / och wille hwarcken gista
 sig / eller offra för afgudarna / wardt / efter många under-
 märk / hwarigenom ännu en stor hop Jungfrur HErranont
 Christo tilhanda braktes / uppå des egen Fästmans begiär-
 ran / utaf biddelen med swärd i hiertat genomrändt.

24. Adam och Ewa / wåre förste Föräld ar. 25. JE-
 su Christi Födelses dag. 26. Stephanus / nya Testa-
 mentens förste Martyr. 27. Johannes Ewangelisten
 och Apostelen. 28. The Menlöse Barnen / som H. ros-
 des / i fruktan för then nuförda Juda Konungen / och i
 mening hänom at sörgöra / låt slå ihjäl uthi Bethlehems
 och ther om ring. Hwar om kan läsas i then H. Bibel.

29. Thomas / Biskop uti Canterbury i Angeland /
 hwilken för sin nit om rättwisan och Kyrkans bästa igenom
 ogudaktigt folks uppro / uti Domkyrkjan blef med swärd
 nederstucken / och således en helig Martyr / år 1171. den
 29. Decembr. Han hafwer icke burit krona / såsom the andre
 Biskopar / utan en slät hwit Phrygisk hufwa / igenom sitt
 predikande ganska många til Christendomen dragit ; för,

Register.

ordnat/ at ingen werldzlig Stulle få draga en andelig man
för rätta; at en Präst/ när han i Kyrkan wil gå til sitt
ämbete / Stulle han taga en Dalmatica på sig/ och omlin-
da sin wänstra hand med hwit linne; äfwen wid Messan
icke bruka något Siden eller Damast / utan i hwitt linne
sig kläda.

30. Dawid / Israels och Juda Känung / samt Gamla
Testamentjens Prophete / utaf then .i. Skrift wäl bekant.

31. Sylvester / i Rom Biskop / hafwer döpt Kejsaren
Constantinum Magnum / det Nicäniska Wödet confirme-
rat / och sedan han mycket godt uträttat / ässomnat i frid/
den sidste Decembr: år 334.

En annan Biskop eller Påfwe med thet namnet Sylves-
ter / wid år 1003. hafwer för sin äre och penninge-girig-
hets skul / genom förbund sig den onda Fienden Satan i
wäld gifwit / på thet han hänom til thetta lägenhet bes-
fordra stulle : men thet köpet wardt hänom på sidstons
surt. Thårfsöre / min gode Läsare / på thet tu icke / såsom
thenne / i hjertat och gärningen / fast icke i munnen eller
förståndet / gudlöse Biskop / må göra illa / emot tig sielf (emes-
dan tu wäl intet aktar hwad tu emot HERRAN GUD eller
titt ofkyldiga nästa bedrifwer) så betänk titt handels
påföljd / thet stamlige uppenbarelse och

ANDE.

Baron d. 1 Julii Abdon 30 Jul. Abel 2 Jan.
Abraham 18 Dec. Achastus 8 Maji. Adam 24
Decemb. Abauctus 30 Aug. Adalbertus 24
Apr. Adalgunda 30 Jan. Adrianus 4. Mart. Aegidius
1 Sept. Agabus 13 Febr. Agapeus 18. Aug. Agatha
5 Febr. Agathon 7 Dec. Agneta 21 Jan. Albanus 21
Jun. Albinus 1 Mart. Alexander 28 Mart. 12 Dec.
Alexius 17 Jul. Al Helgon 1 Nov. Almandus 26 Oct.
Almantus 4 Nov. Amatus 13 Sept. Ambrosius 4 Apr.
Amos 31 Mart. Anastasius 21 Aug. Anatolius 3. Jul.
Andreas 30 Nov. Anionus 17 Nov. Anicetus 17. Apr.
Anna 9 Dec. Ansgarius 4. Febr. Anshelmus 21. Apr.
Anthimus 27 Apr. Anthonius 17 Jan. 13. Jun. Antipas
11 Apr. Apollinaris 22 Jul. Apollonia 9 Febr. Apollo-
nius 10 Apr. Apostlarnas Fördelning 15 Jul. Arcadius
12 Jan. Aristarchus 4 Aug. Aristides 31 Aug. Atha-
nadius 2 Maj. Augustinus 28 Aug.

Babiana 2 Dec. Barbara 4 Dec. Barnabas 11 Jun.
Bartholomeus 24 Aug. Basilides 10 Jun. Basilus
30 Maj. Bassila 20 Maj. Beda 27. Maj. Benedictus
21 Mart. Bernhardus 19 Apr. Birgitta 7. Oct. Blas-
ius 3 Febr. Bonifacius 5 Jun. Botolphus 17 Jun. Bot-
wious 28 Jul. Briccius 13 Nov. Brigitta 1 Febr. Bruno
15 Oct. Brynolphus 16 Aug. Burchardus 14. Oct.

Callistus 16 Apr. Candida 6 Nov. Canutus 13 Jan. 10
Jul. Caprasius 20 Oct. Carolus M. 28 Jan. Catharina 2
Aug. 25 Nov. Christina 24 Jul. Christogonus 24 Nov.
Christophorus 15 Mart. Chrysostomus 27 Jan. Elara
12 Aug. Claudius 7 Jul. Clemens 23 Nov. Elephas
25 Sept. Eletus 26 Apr. Coecilia 22 Nov. Concordia
18 Febr. Conon 5 Mart. Constantinus M. 21 Maj. Co
rona 14 Maj. Cosmas 27 Sept. Crescens 27 Jun. Cri
spina 5 Dec. Crispinus 25 Oct. Cyprianus 26 Sept.
Cyriacus 8 Aug. Cyrilla 5 Jul. Cyrillus 9 Jul. Cyrus
12 Sept.

Damianus 27 Sept. Daniel 11 Dec. David 25 Jun.
30 Dec. Demetrius 8 Oct. Desiderius 23 Maj. Dio
nysius 9 Oct. Dominicus 5 Aug. Donatus 7 Aug.
Dorothea 6 Febr. Dorotheus 9 Sept.

Edilrud 23 Jun. Edmundus 16 Nov. Edvardus 18
Mart. Eleutherius 26 Maj. Elias 17 Apr. Eligius
1 Dec. Elisabeth 19 Nov. Elizaens 14 Jun. Emanuel
26 Mart. Emerentiana 23 Jan. Engelbertus 7 Nov.
Enoch 3 Jan. Epimachus 10 Maj. Erasmus 3 Jun. Er
hardus 8 Jan. Ericus 18 Maj. 24 Jan. Esaias 6 Jul.
Eschillus 12 Jun. Eva 24 Dec. Evaldus 3 Oct. Ev
merius 20 Febr. Evdorus 5 Sept. Evergissus 24 Oct.
Eulalia 12 Febr. Euphemia 16 Sept. Euphrosia 11 Febr.
Eusebius 14 Aug. Eustachius 3 Nov. Ezechiel 10 Apr.

Fabianus 20 Jan. Fausta 20 Sept. Felicianus 9
Jun. Felicitas 7 Mart. Felix 14 Jan. Ferdinandus 3
Apr. Fides 23 Mart. Florentia 20 Jun. Franciscus 4
Oct. FRIDERICUS 18 Jul. Fulgentius 6 Mart.

Gabinus 19 Febr. Gabriel 24 Mart. Gallus 16 Oct.
Georgius 23 Apr. Gereon 10 Oct. Gerhardus 24 Sept.
Germanus 28 Maj. Gertrud 17 Mart. Gervasius 19 Jun.
Gordianus 10 Maj. Gorgonius 9 Sept. Gothardus 5
Maj. Gregorius 12 Mart. Gultelmus 6 Apr. Gustavus
Noolphus 6 Nov.

Hedvig 15 Oct. Hegesippus 7 Apr. Helena 31 Jul.
Hellodorus 21 Nov. Hemmingus 22 Maj. Henricus 19
Jan. Heribertus 16 Mart. Hermaagoras 12 Jul. Hiero
nymus 30 Sept. Hilarius 14 Jan. 21 Febr. Hippolitus
13 Aug. Hugo 1 Apr. Huldéricus 4 Jul. Hyacinthus
11 Sept. Hyginus 11 Jan. Hypatius 14 Nov.

Jaebus 1 Maj 25 Jul. 20 Dec. Januarius 19 Sept.
Jeremias 26 Jun. Ignatius 17 Dec. Immanuel 26
Mart. Joachim 20 Mart. Joel 13 Jul. Johannes Apo
stelen och Evangelisten 6 Maj. 27 Dec. Johannes Chry
sostomus 27 Ian. Johannes Döparen 24 Jun. 29 Aug.
Jonas 29 Mart. Iosephus 19 Mart. 22 Dec. Jrenaeus
15 Dec. Jrenes 5 Apr. Isac us 19 Dec. Isidorus 7 Ian.
Judas 28 Oct. Judith 10 Dec. Juliana 16 Febr. Ju

Honori 9 Ian. Julius 12 Apr. Justina 16 Iun. Justinus
13 Apr. Justus 2 Sept.

Kilianus 8 Iul. Korbmeßa 3 Maj. 14 Sept. Kunigunda 3 Mart.

Lambertus 17 Sept. Laurentius 10 Aug. Lazarus
16 Dec. Leander 27 Febr. Leo 28 Iun. Leodegarius 2
Oct. Leonius 18 Iun. Leopoldus 15 Nov. Pinus 26 Nov.
Lucas 18 Oct. Lucina 17 Oct. Lucius 19 Oct. Dovicus
25 Aug.

Macarius 28 Febr. Moanus 19 Aug. Malachias
8 Febr. 5 Nov. Malchus 28 Mart. Mamertus 11 Maj.
Marcellinus 2 Iun. Marcellus 16 Ian. Marcus 25 Apr.
Margaretha 20 Iul. Maria 2 Febr. 25 Mart. 2 Iul. 15
Aug. 8 Sept. Maria Magdalena 22 Iul. Marianus
30 Apr. Martha 16 Iul. Partialis 30 Iun. Martinus
10, 11 Nov. Mathildes 14 Mart. Matthaens 21 Sept.
Matthias 14 Febr. Mathusalem 4 Ian. Mauritius
22 Sept. Maurus 15 Ian. Maximinus 29 Maj. Maxi-
minus 14 Apr. 18 Nov. Medardus 8 Iun. Methodius
18 Sept. Michael 29 Sept. Mohrmeßa 8 Sept. Monica
4 Maj. Moses 4 Sept.

Morissus 29 Oct. Nestor 16 Febr. Nicanor 10 Ian.
Nicasius 14 Dec. Nephorns 13 Mart. Nicethas 15
Sept. Nicovinus 1 Iun. Nicolaus 6 Dec.

Olaus 29 Iul. Olympias 15 Apr. Ostatus 4 Iun.
Pancratius 12 Maj. Paulinus 22 Iun. Paulus 25 Ian.
29 30 Iun. Peregrinus 16 Maj. Perpetua 7 Mart. Peri-
petuus 8 Apr. Petronella 31 Maj. Petrus 22 Febr. 29
Apr. 2 Iun. 29 Iun. 1 Aug. Philemon 8 Mart. Philipe-
pus 1 Maj. Phocas 14 Iul. Pius 11 Iul. Placidus 5
Oct. Polycarpus 26 Ian. Polychronius 17 Febr. Pon-
tianus 20 Nov. Potentiana 19 Maj. Praxedis 21 Iul.
Primus 6 Iun. Prisca 18 Ian. Prius 28 Mart. Pro-
bus 11 Oct. Prochorus 9 Apr. Protus 11 Sept. Ptole-
maeus 19 Oct.

Quintinus 31 Oct. Quirinus 30 Mart.

Rainald 16 Iul. Regina 7 Sept. Remigius 1 Oct.
Richardus 7 Febr. Robertus 7 Iun. Roactianus 24
Maj. Romanus 9 Aug. Rufus 27 Aug. Rupertus 27
Mart.

Sabas 24 Apr. Sabina 27 Oct. Samuel 10 Aug.
Sara 19 Iul. Saturninus 29 Nov. Scholastica 10 Febr.
Sebastianus 20 Ian. Sennen 30 Iul. Serapia 3 Sept.
Servatius 13 Maj. Servilianus 2 Apr. Severinus
21 Oct. Severus 22 Oct. Siffridus 15 Febr. Sim-
on 28 Oct. Simplicius 2 Mart. Simeon 17 Iul.
Simeon 29 Nov. Sixtus 6 Aug. Sophia 15 Maj.

Eosthenes 18 Nov. Eoterus 21 Apr. Stanislaus 7
Maj. Stephanus 3 Aug. 26 Dec. Sulpitius 20 Apr.
Eufanna 11 Aug. Sylvester 31 Dec. Ercus 8 Febr.

Tecla 23 Sept. Telesphorus 5 Ian. Tertullianus 23
Febr. Theodardus 10 Sept. Theodora 28 Apr. Theo-
dorus 9 Nov. Theodora 2 Apr. Theophilus 13 Oct.
Thomas 21 29 Dec. Tiburtius 14 Apr. Timon 19 Apr.
Timotheus 9 Maj. 22 Aug. Tobias 2 Nov. Torpetus
17 Maj. Tychicu 29 Apr.

Walburga 1 Maj. Valentinus 14 Febr. Valerianus
14 Apr. 18 Apr. Valerius 29 Ian. Walfridus 12 Oct.
Wenceslaus 28 Sept. Veronica 17 Aug. Victor 22 Mart.
Victoria 23 Dec. Victorinus 25 Febr. Vigilius 31 Ian.
Wilhelmus 6 Apr. Willehadus 8 Nov. Vincentius 22
Ian. Vincianus 11 Apr. Vitalis 27 Nov. Vitus 15
Iun. Ulrichus 4 Iul. Urbanus 25 Maj. Ursula 21 Oct.
Senare Wärsundag 15 Aug.

Zacharias 6 Sept. Zacharius 23 Aug. Zeno 8 Dec.
Zenobius 2, Oct. Zephania 3 Dec. Zephyrinus 26
Aug.

